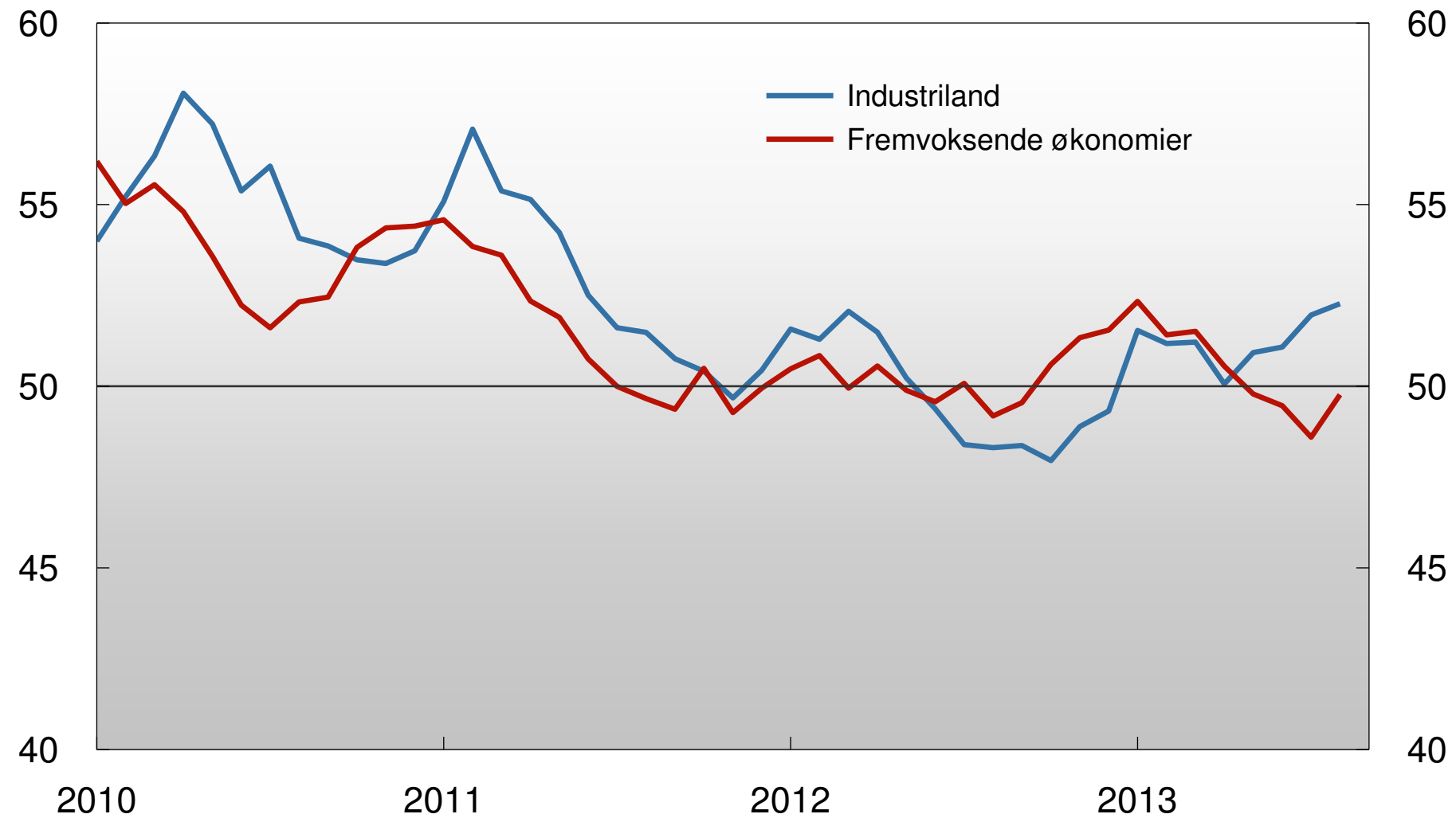
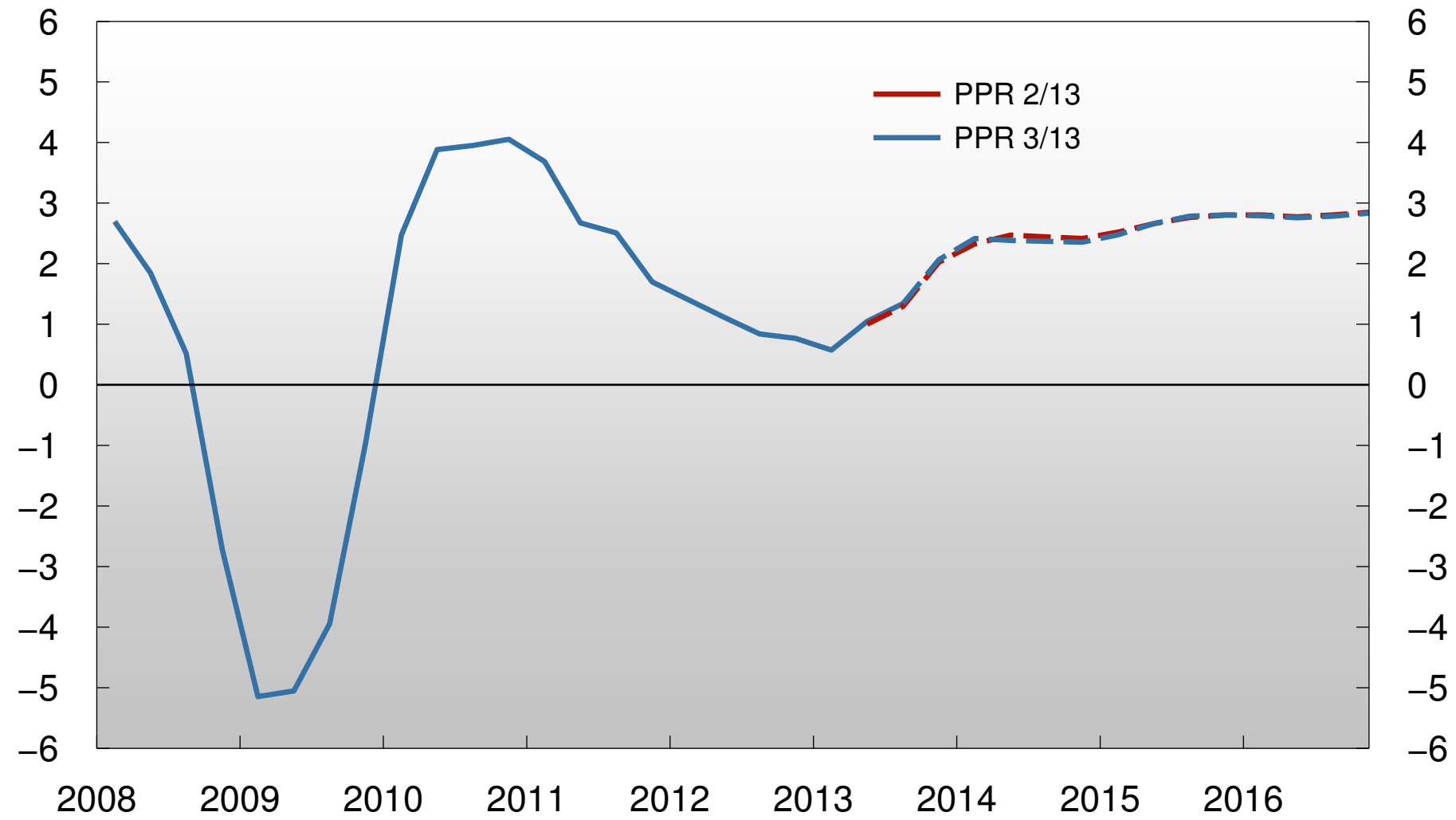

Figur 1.1 Innkjøpssjefsindekser for industrien (PMI) i industriland og fremvoksende økonomier i handelspartneraggregatet.¹⁾
Diffusjonsindeks rundt 50. Sesongjustert. Januar 2010 – august 2013

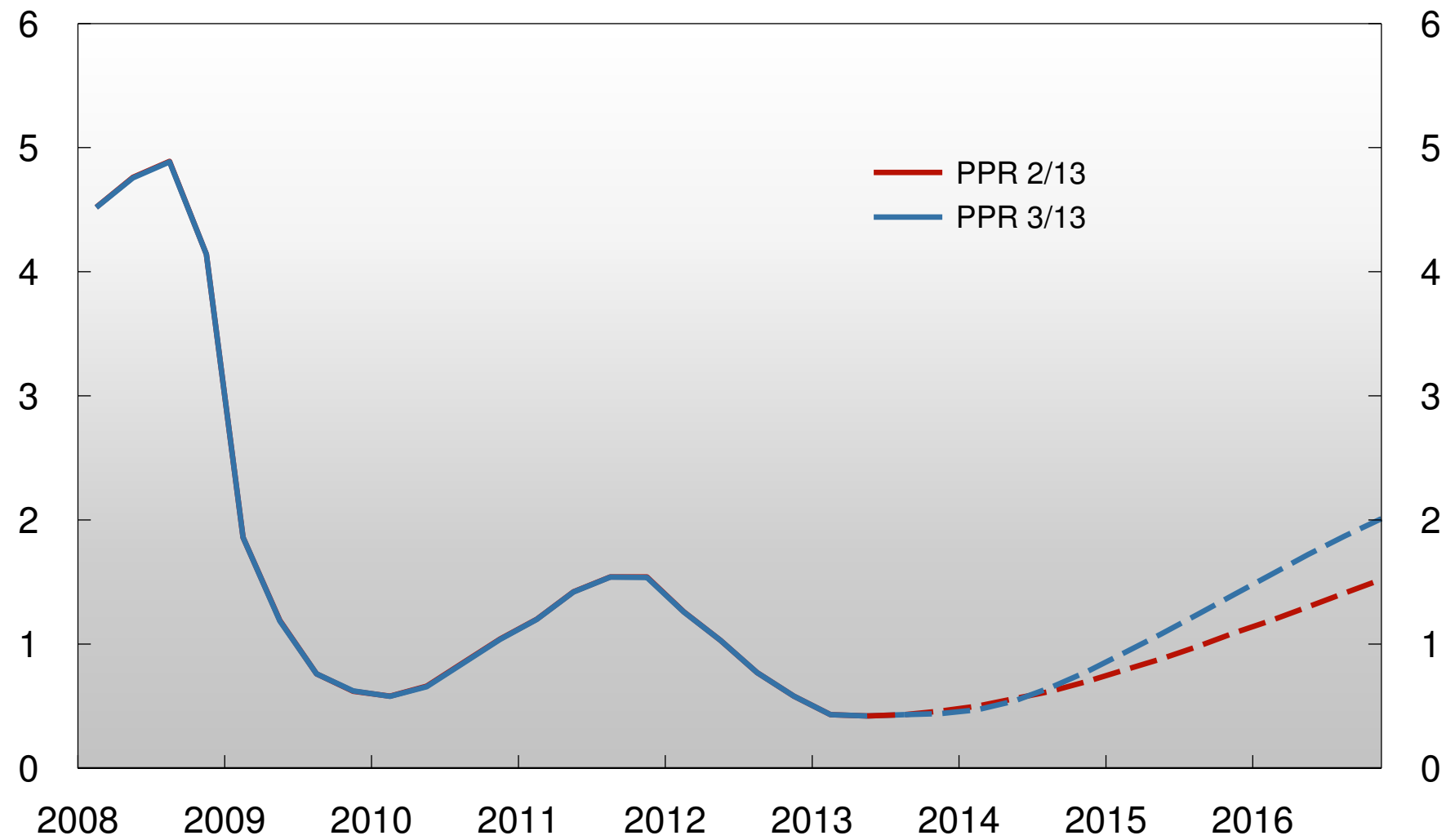
1) BNP-veker
Kilde: Thomson Reuters

Figur 1.2 BNP hos handelspartnerne i PPR 2/13 og PPR 3/13. Volum.
Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

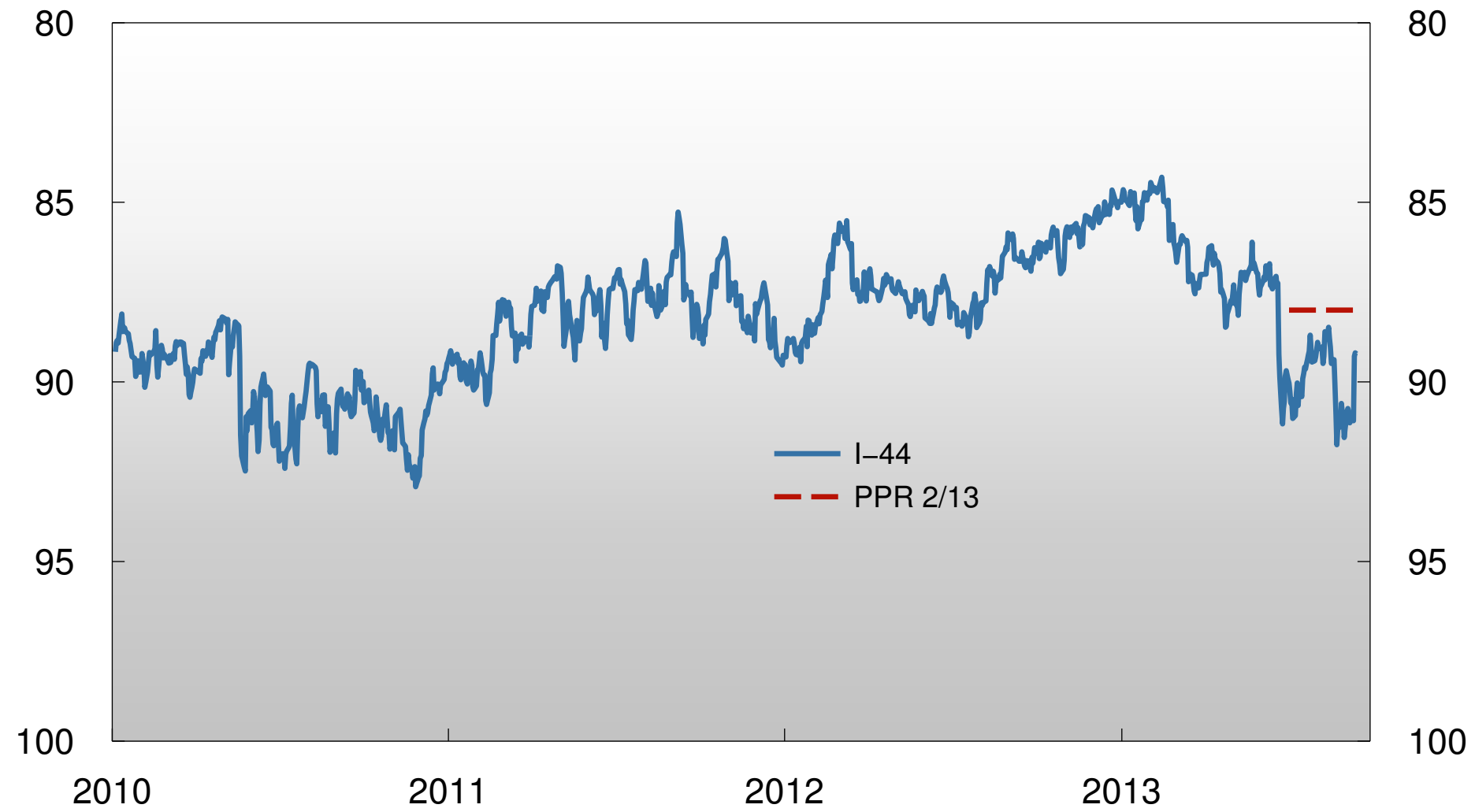
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 1.3 Pengemarkedsrente hos handelspartnerne¹⁾ i PPR 2/13 og PPR 3/13.
Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

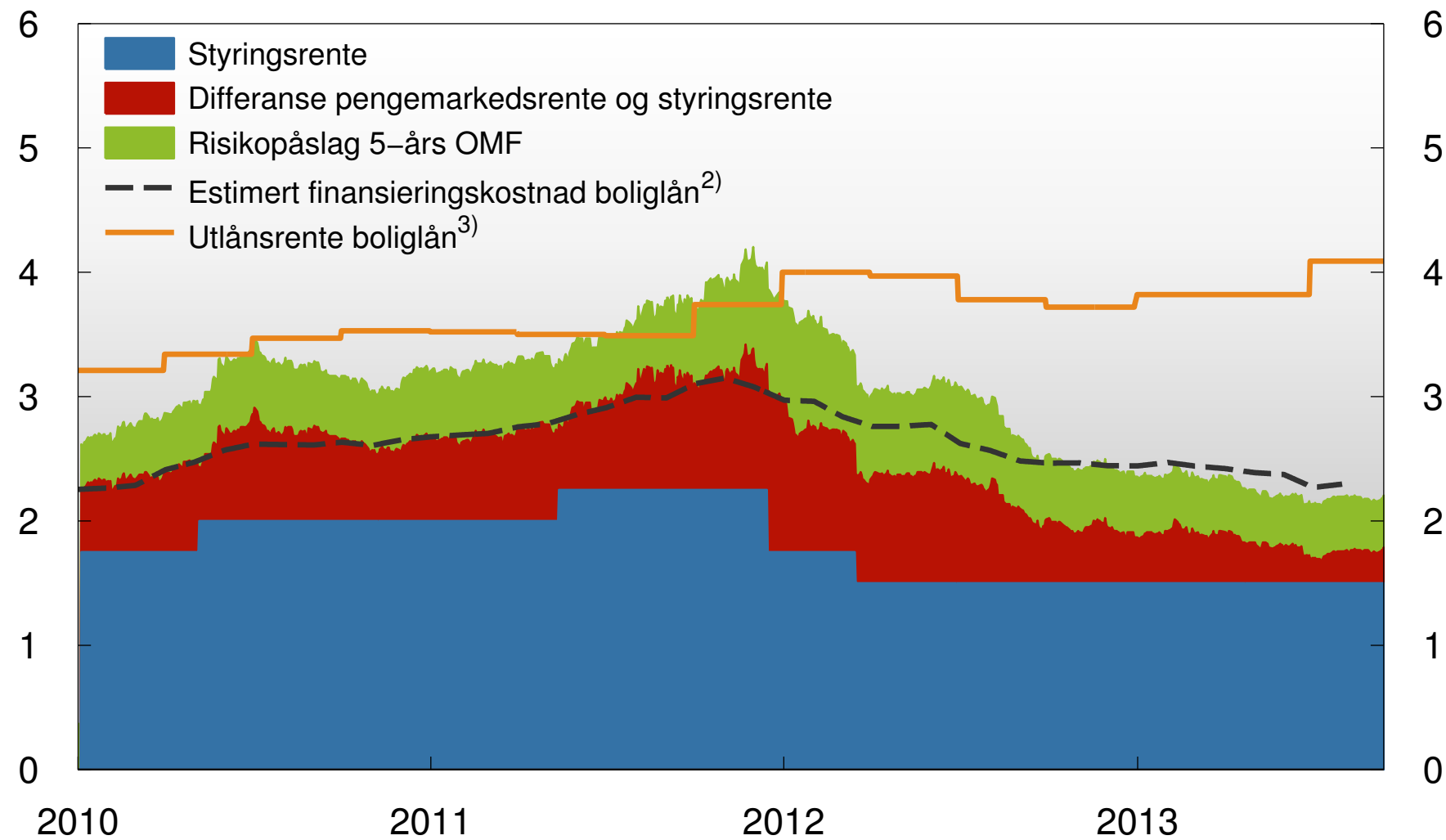
1) Stiplede rød og blå linje viser terminrenter hos våre handelspartnere per 13. juni 2013 og 12. september 2013. Terminrentene er basert på Overnight Index Swap-renter (OIS)
Kilde: Norges Bank

Figur 1.4 Importveid valutakursindeks (I-44).¹⁾
1. januar 2010 – 12. september 2013

1) Stigende kurve betyr sterkere kurs
Kilde: Norges Bank

Figur 1.5 Utlånsrente boliglån¹⁾ og finansieringskostnader.
 Prosent. 1. januar 2010 – 12. september 2013

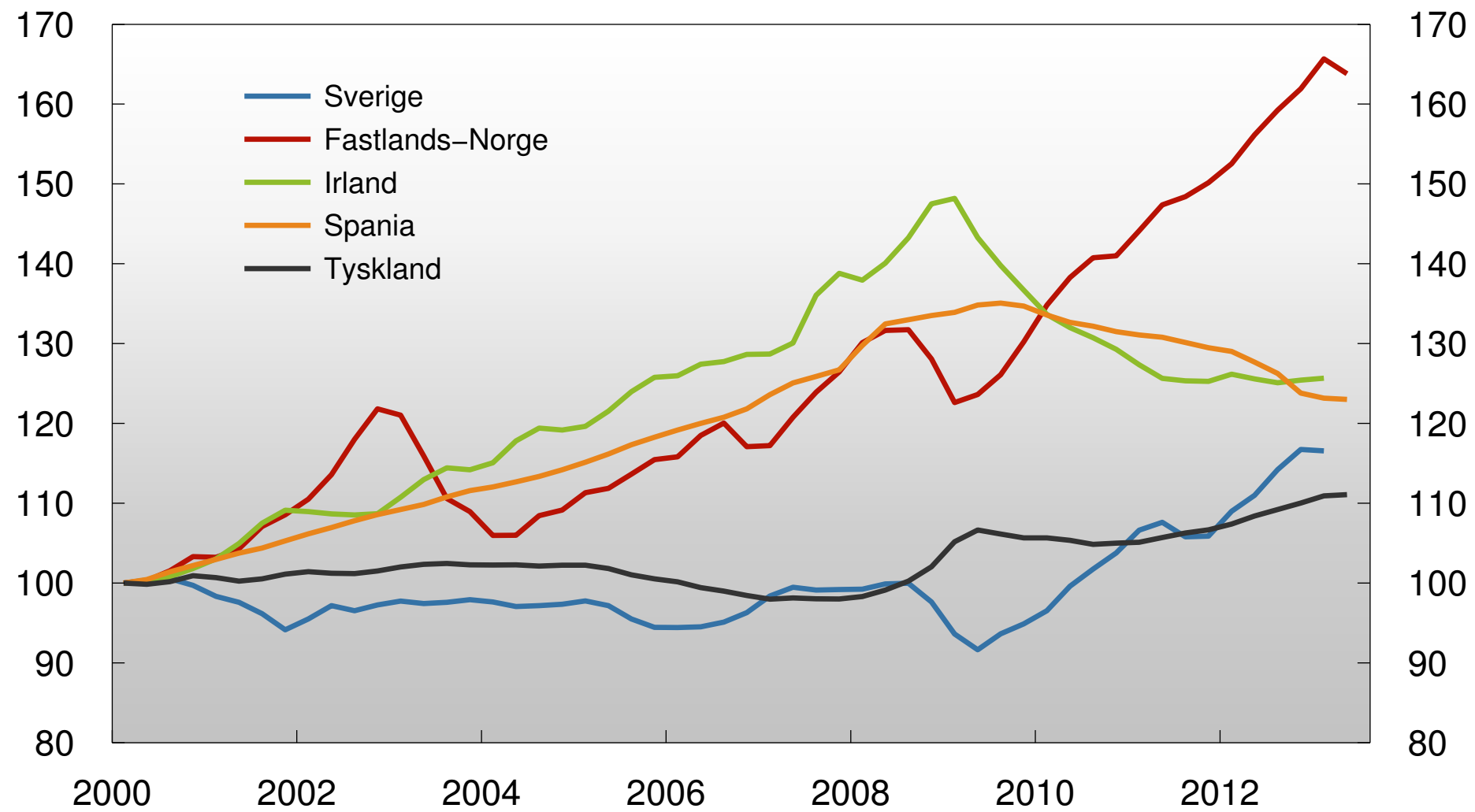
1) Utlånsrenten på rammelån med pant i bolig gitt av alle banker og kredittforetak i Norge

2) Estimert ut fra vektet rente på beholdning av OMF-lån og vektet innskuddsrente

3) Rammelån

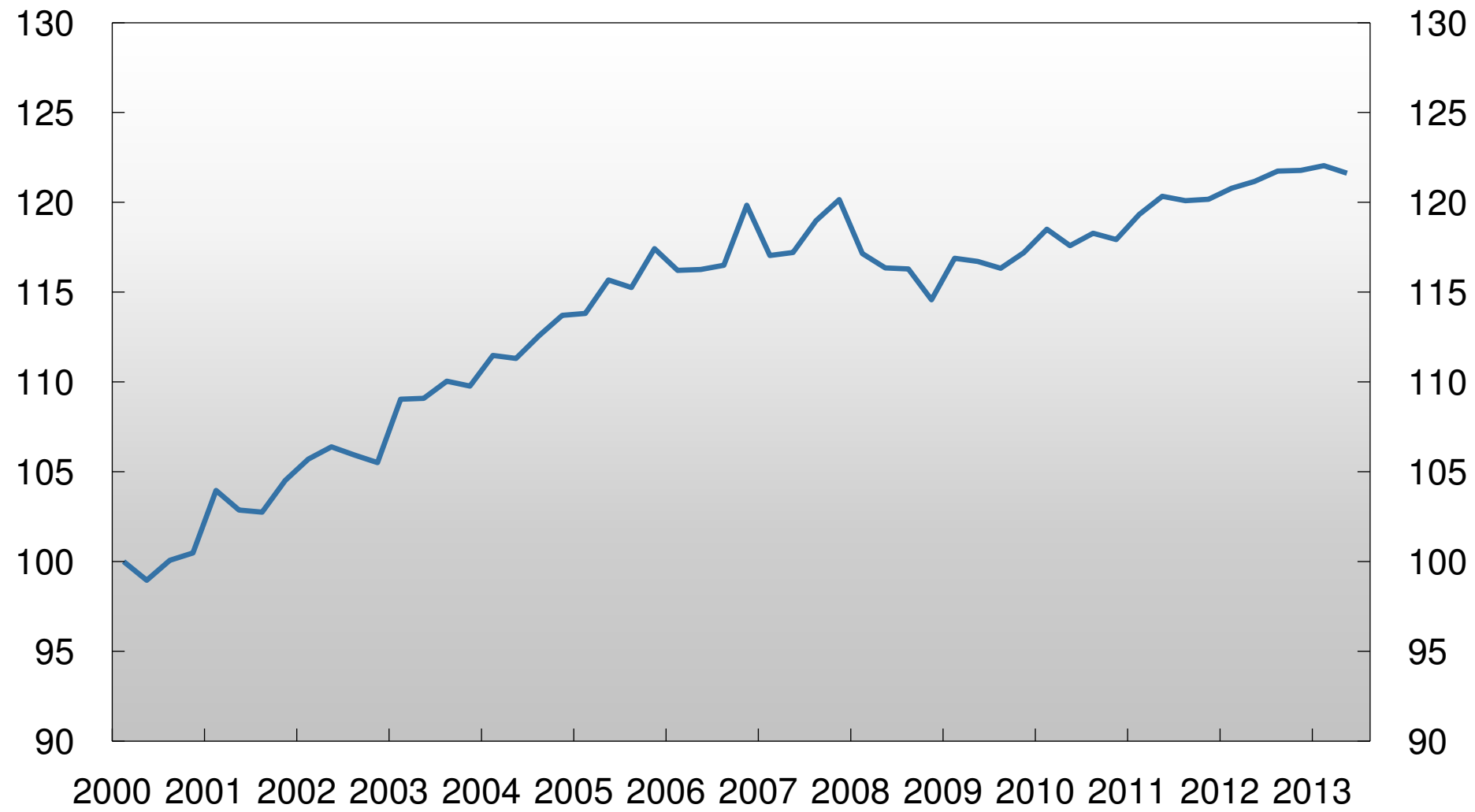
Kilder: DNB Markets, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.6 Lønnskostnader per produserte enhet.¹⁾ I felles valuta.
Indeks. 1. kv. 2000 = 100. 1. kv. 2000 – 2. kv. 2013

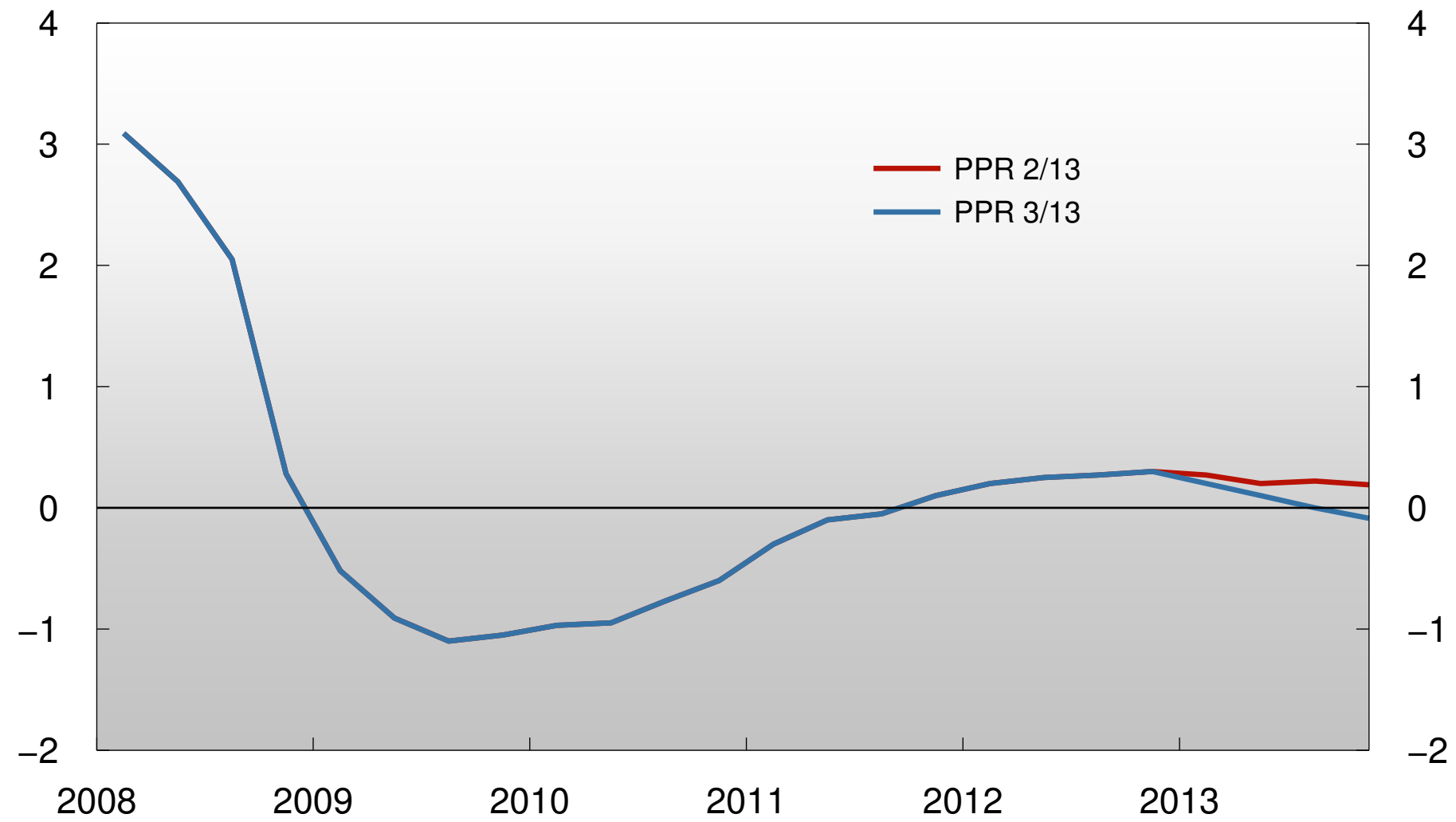
1) Tall foreligger kun til 1. kv. 2013 for Irland og Sverige
Kilder: OECD, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.7 Produktivitet. Bruttoprodukt Fastlands-Norge per utførte timeverk.
Indeks. 1. kv. 2000 = 100. 1. kv. 2000 – 2. kv. 2013

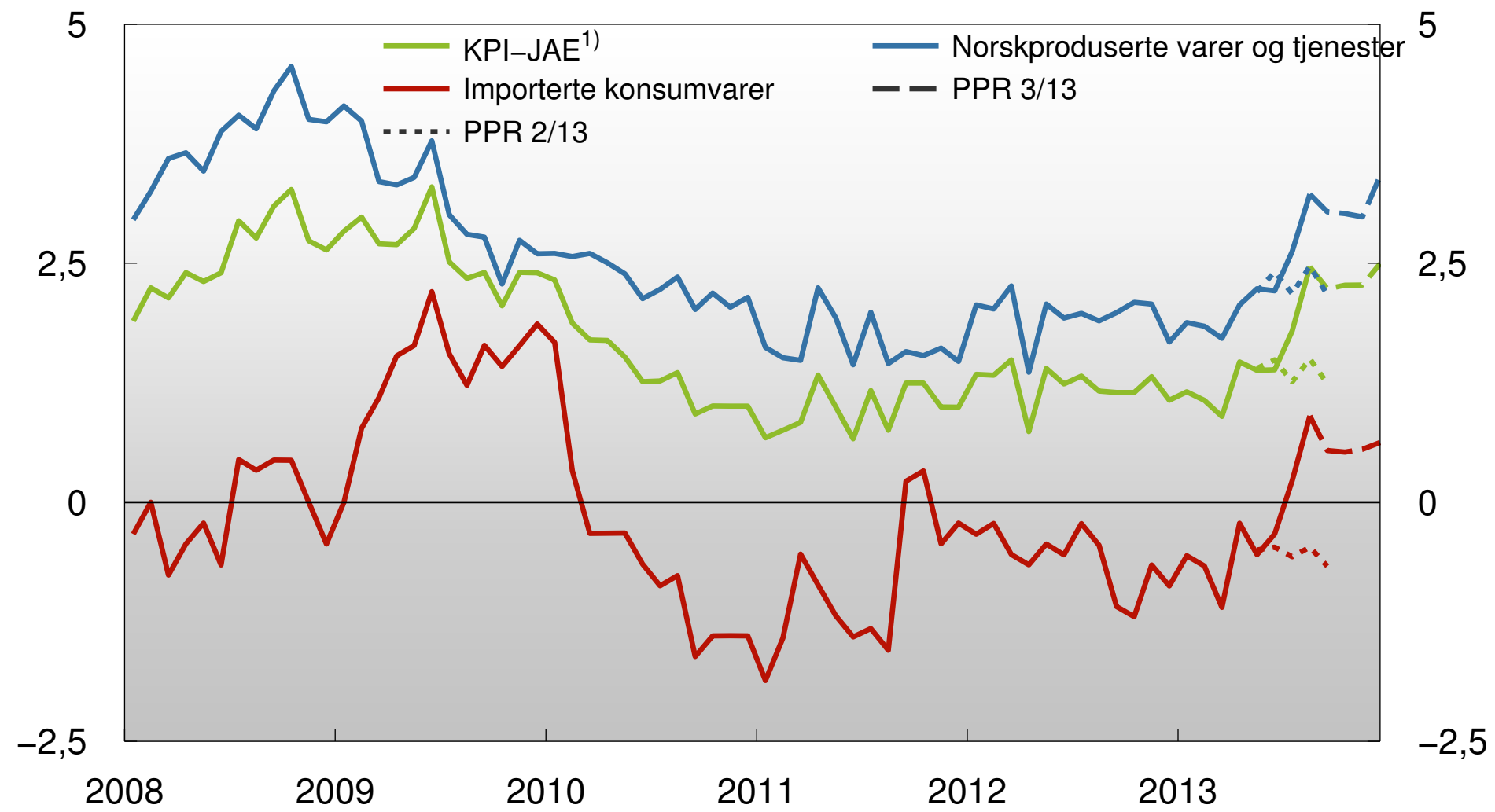
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.8 Anslag på produksjonsgapet¹⁾ i PPR 2/13 og PPR 3/13.
Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2013

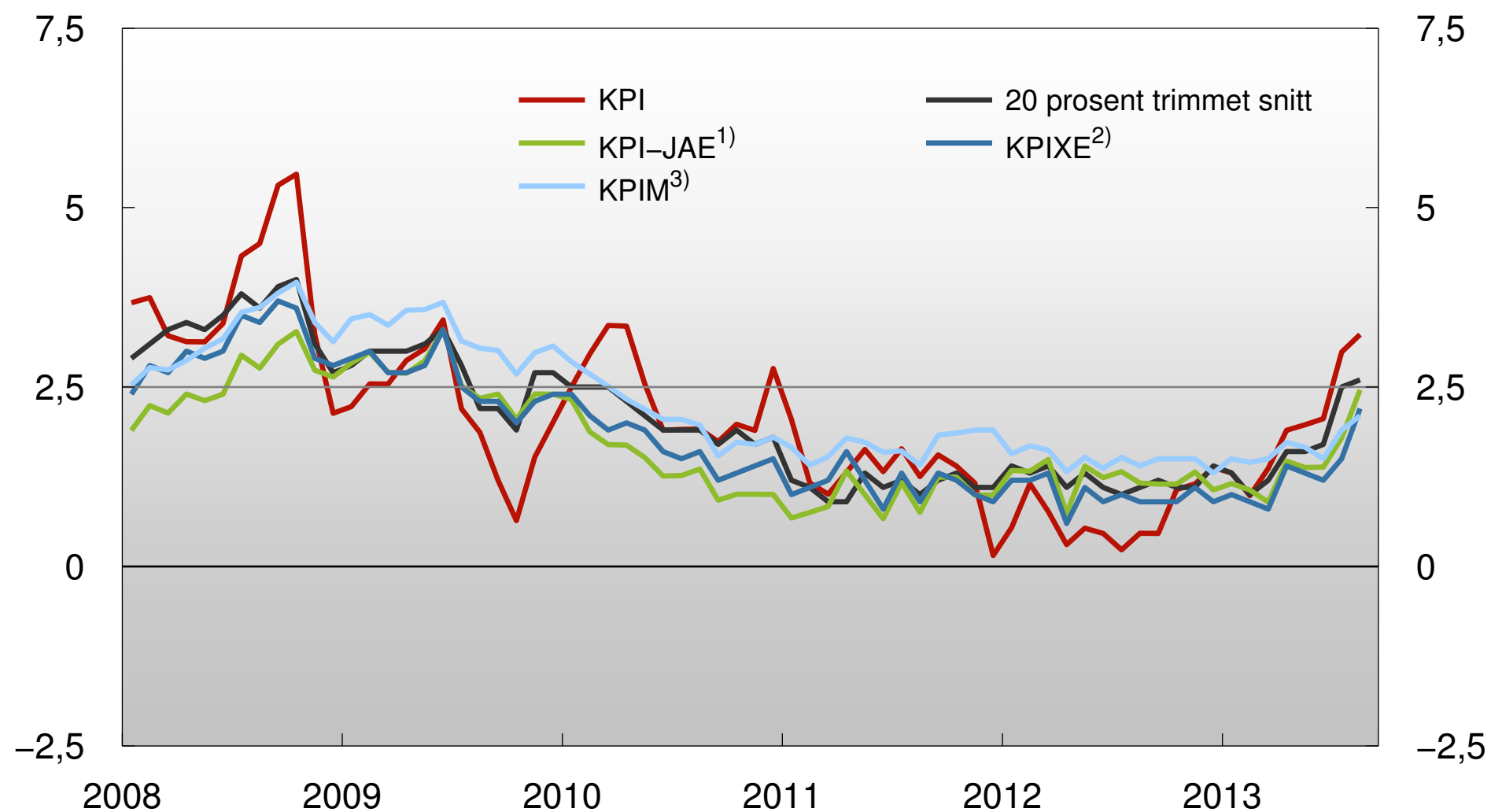
1) Produksjonsgapet måler den prosentvise forskjellen mellom BNP for Fastlands-Norge og anslått potensielt BNP for Fastlands-Norge
Kilde: Norges Bank

Figur 1.9 KPI-JAE.¹⁾ Totalt og fordelt etter leveringssektorer.
Tolv månedersvekst. Prosent. Januar 2008 – desember 2013

1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.10 Konsumpriser. Tolvmånedersvekst.
Prosent. Januar 2008 – august 2013

1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer

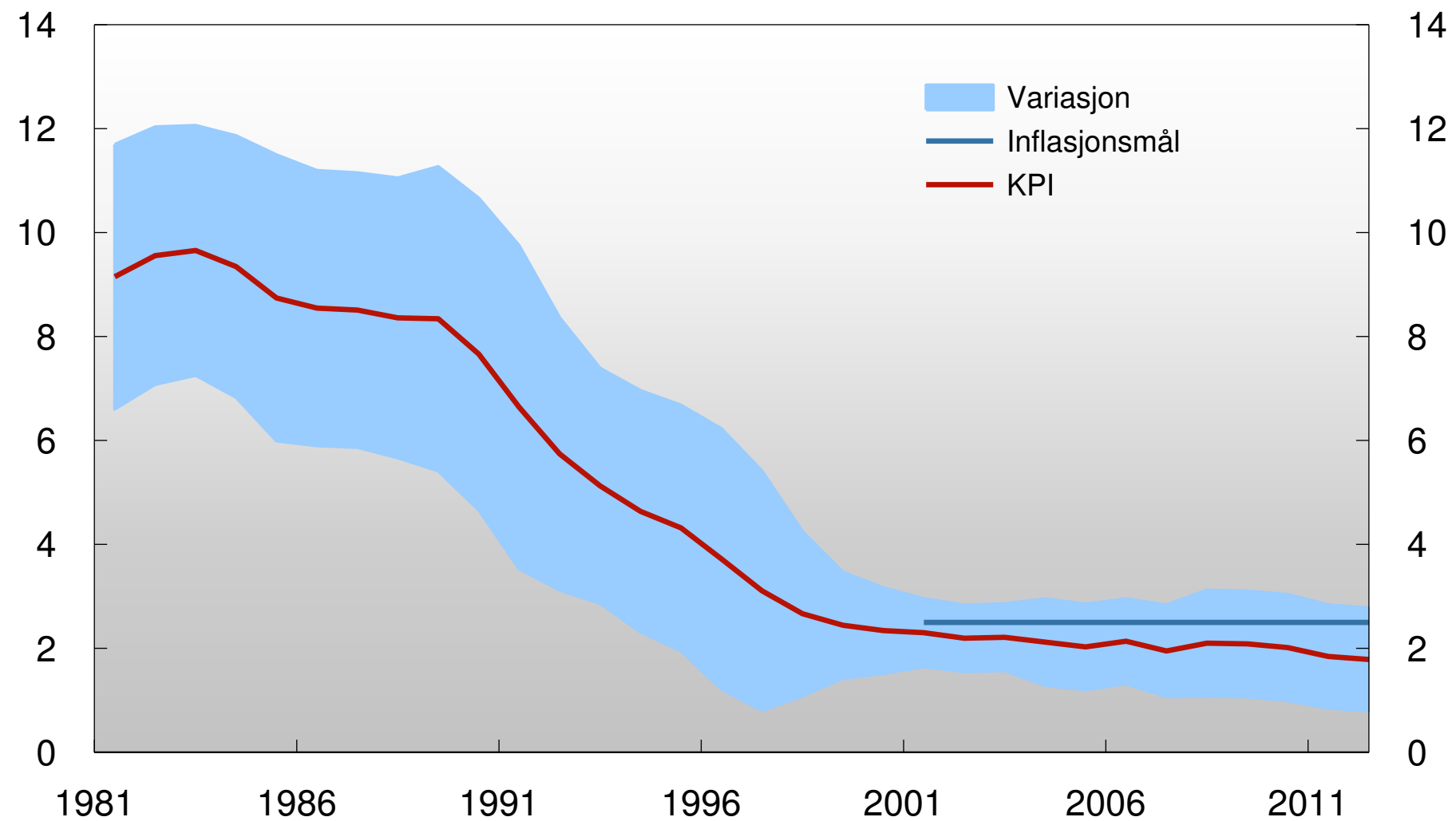
2) KPI justert for avgiftsendringer og uten midlertidige endringer i energipriser. Realtidstall.

Se *Staff Memo 7/2008* og *3/2009* fra Norges Bank. Fra og med juni-tallene for konsumprisene har beregningsmetoden for KPIXE blitt endret. For mer informasjon, se Norges Banks hjemmesider

3) Modellbasert indikator for underliggende inflasjon. Se *Aktuell kommentar 5/2010* fra Norges Bank

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.11 Inflasjon. Glidende tiårs gjennomsnitt¹⁾ og variasjon²⁾ i KPI.
Prosent. 1981 – 2012

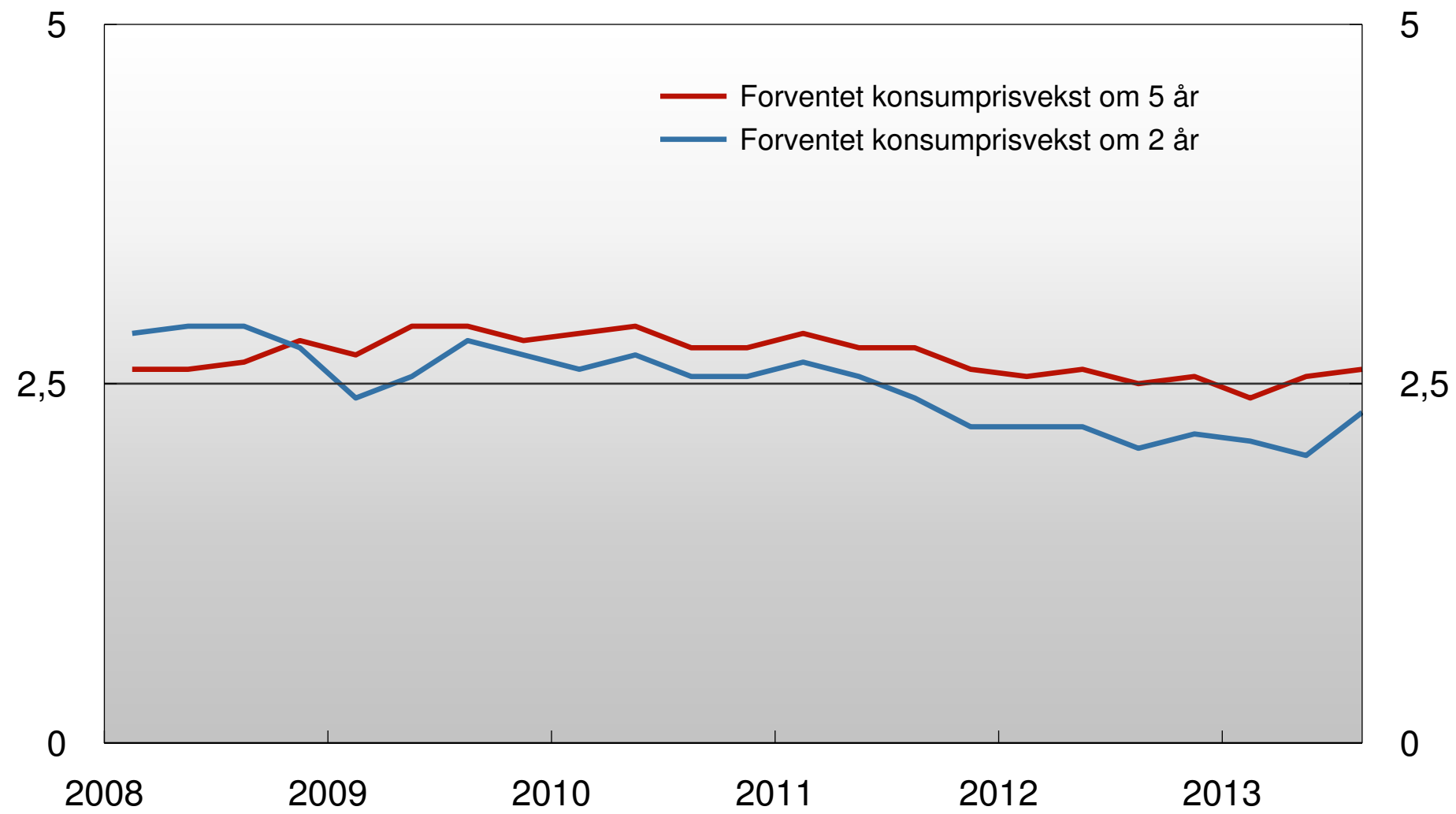

1) Det glidende gjennomsnittet er beregnet 10 år tilbake

2) Båndet rundt KPI er variasjonen i KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer i snittperioden, målt ved +/- ett standardavvik

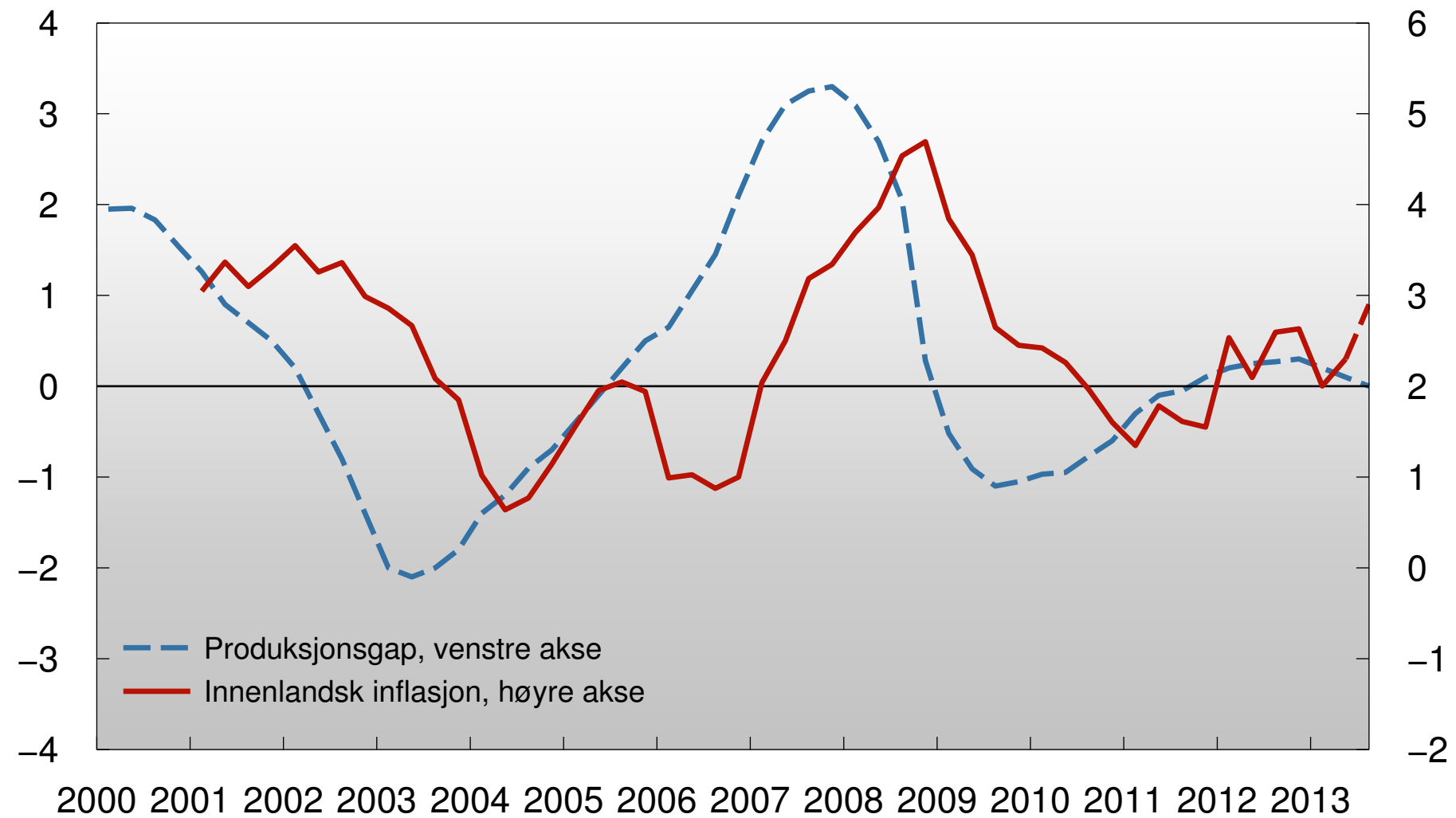
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.12 Forventet konsumprisvekst om to og fem år.¹⁾
Prosent. 1. kv. 2008 – 3. kv. 2013

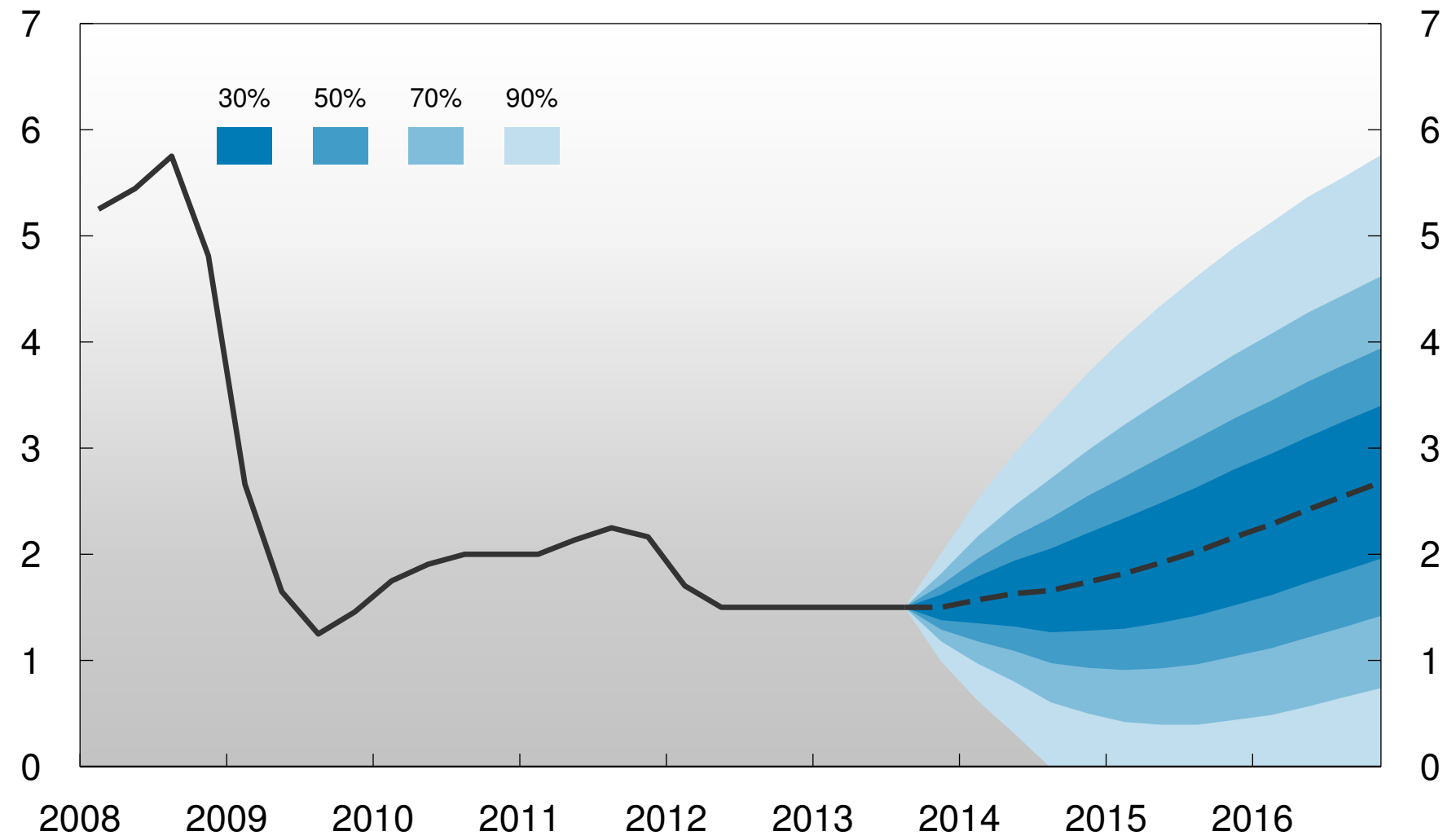
1) Gjennomsnitt av forventningene til arbeidslivsorganisasjoner og økonomer i finansnæringen og akademia
Kilder: TNS Gallup og Opinion Perduco

Figur 1.13 Innenlandsk inflasjon¹⁾ og produksjonsgapet i referansebanen.
Prosent. 1. kv. 2000 – 3. kv. 2013

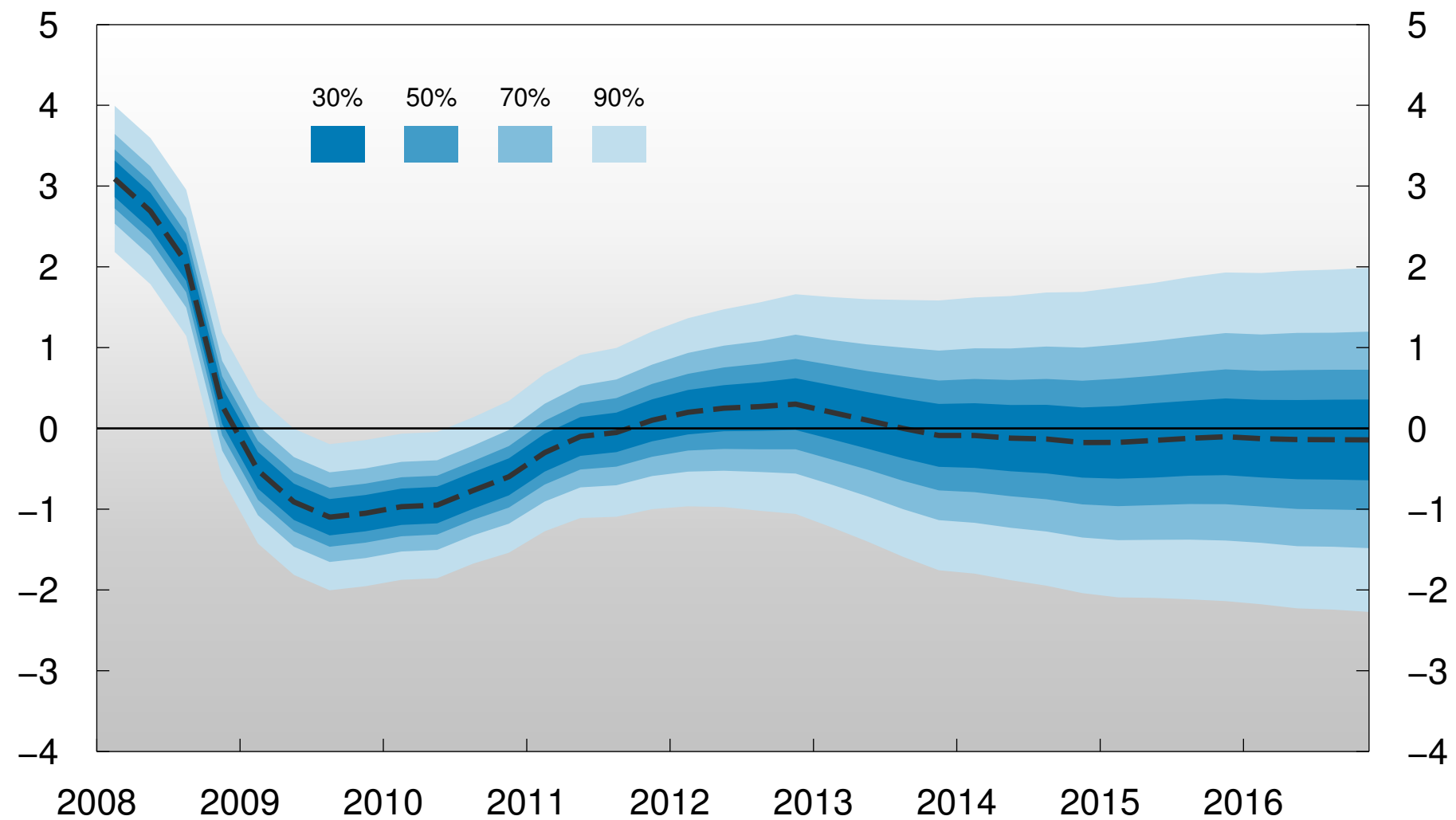
1) Norskproduserte varer og tjenester utenom husleie i KPI-JAE. Firekvartalersvekst
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.14a Anslag på styringsrenten i referansebanen med sannsynlighetsfordeling. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

Kilde: Norges Bank

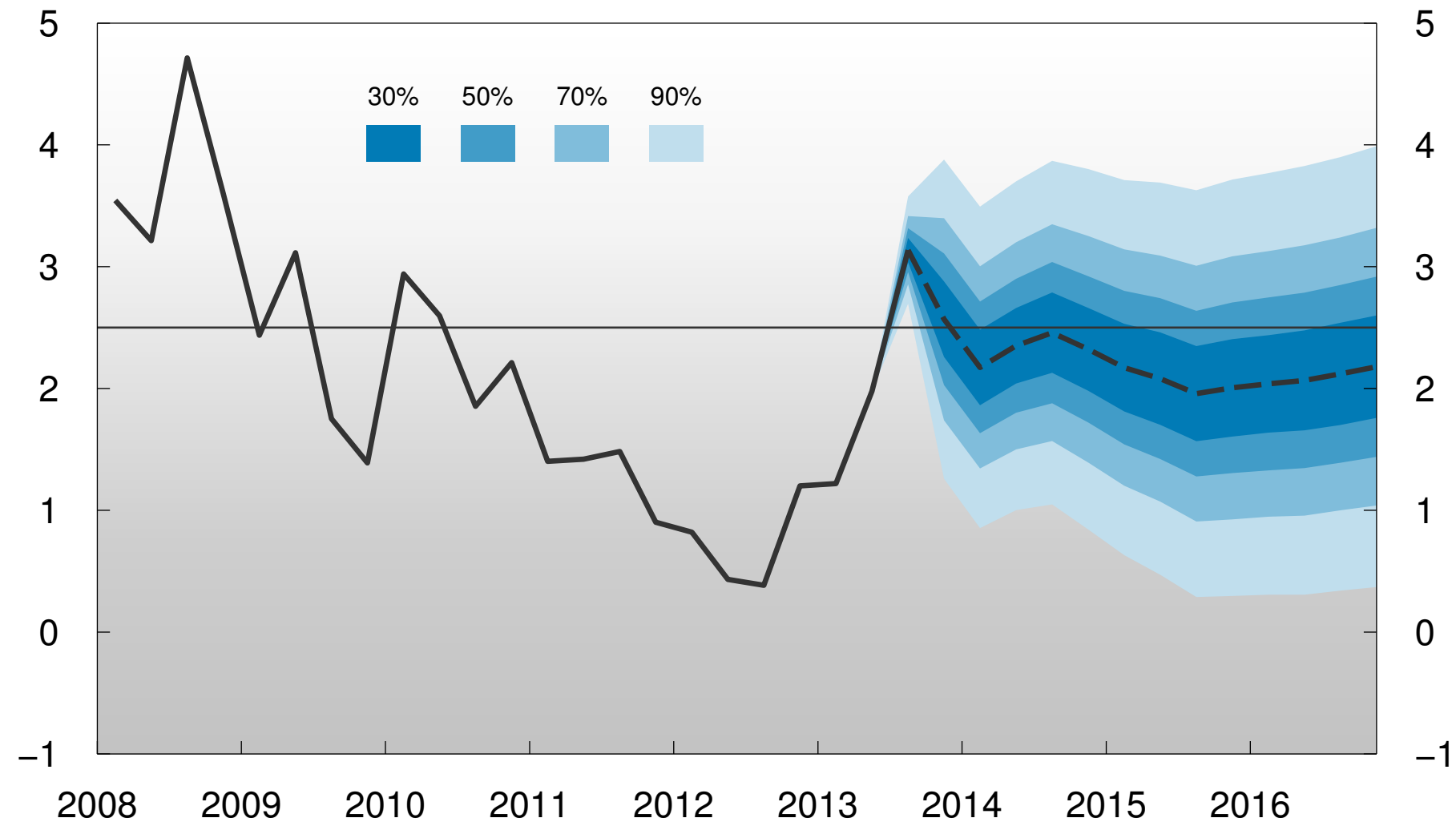
Figur 1.14b Anslag på produksjonsgapet¹⁾ i referansebanen med sannsynlighetsfordeling. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

1) Produksjonsgapet måler den prosentvise forskjellen mellom BNP for Fastlands-Norge og anslått potensielt BNP for Fastlands-Norge

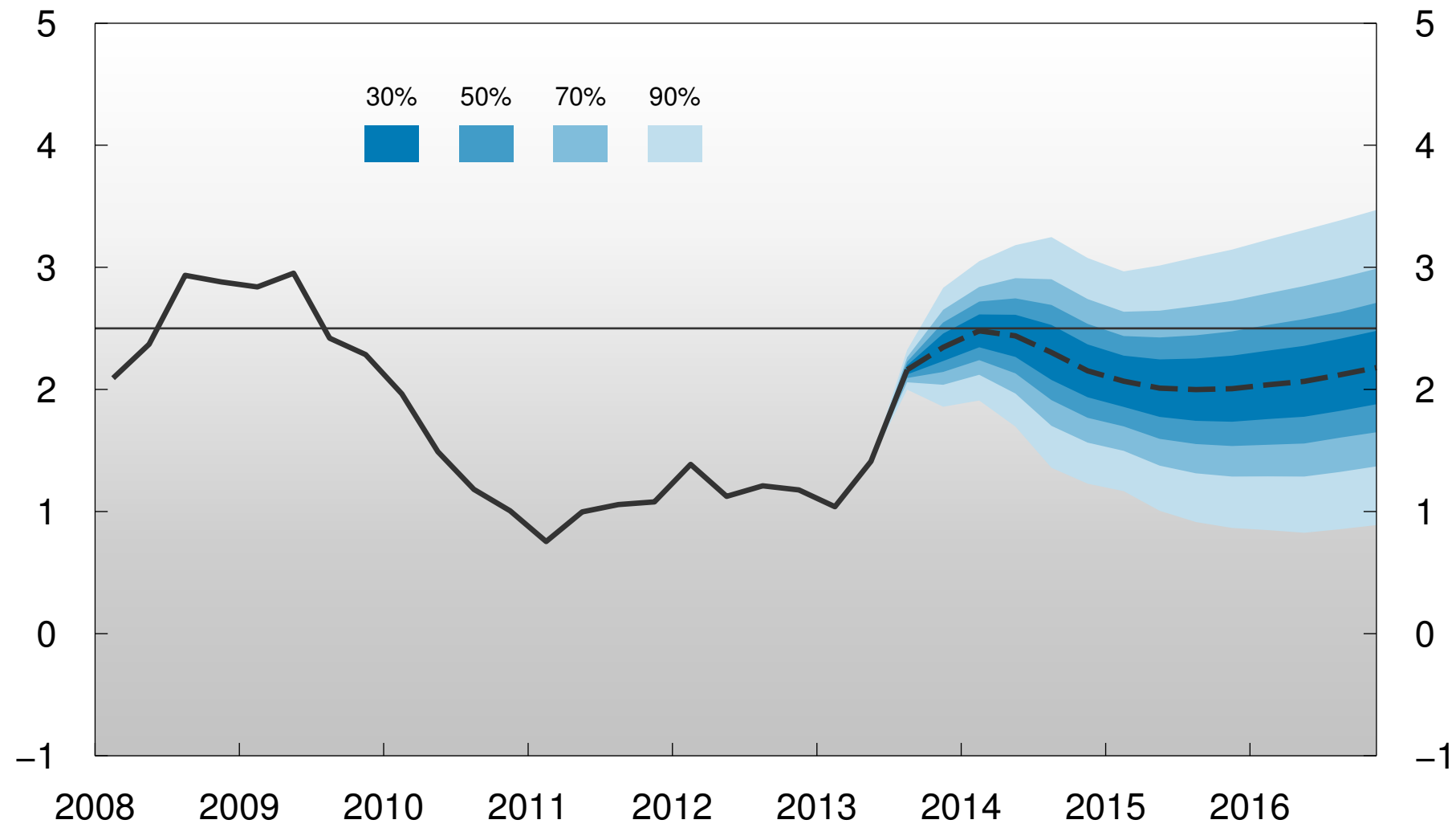
Kilde: Norges Bank

Figur 1.14c Anslag på KPI i referansebanen med sannsynlighetsfordeling.
Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

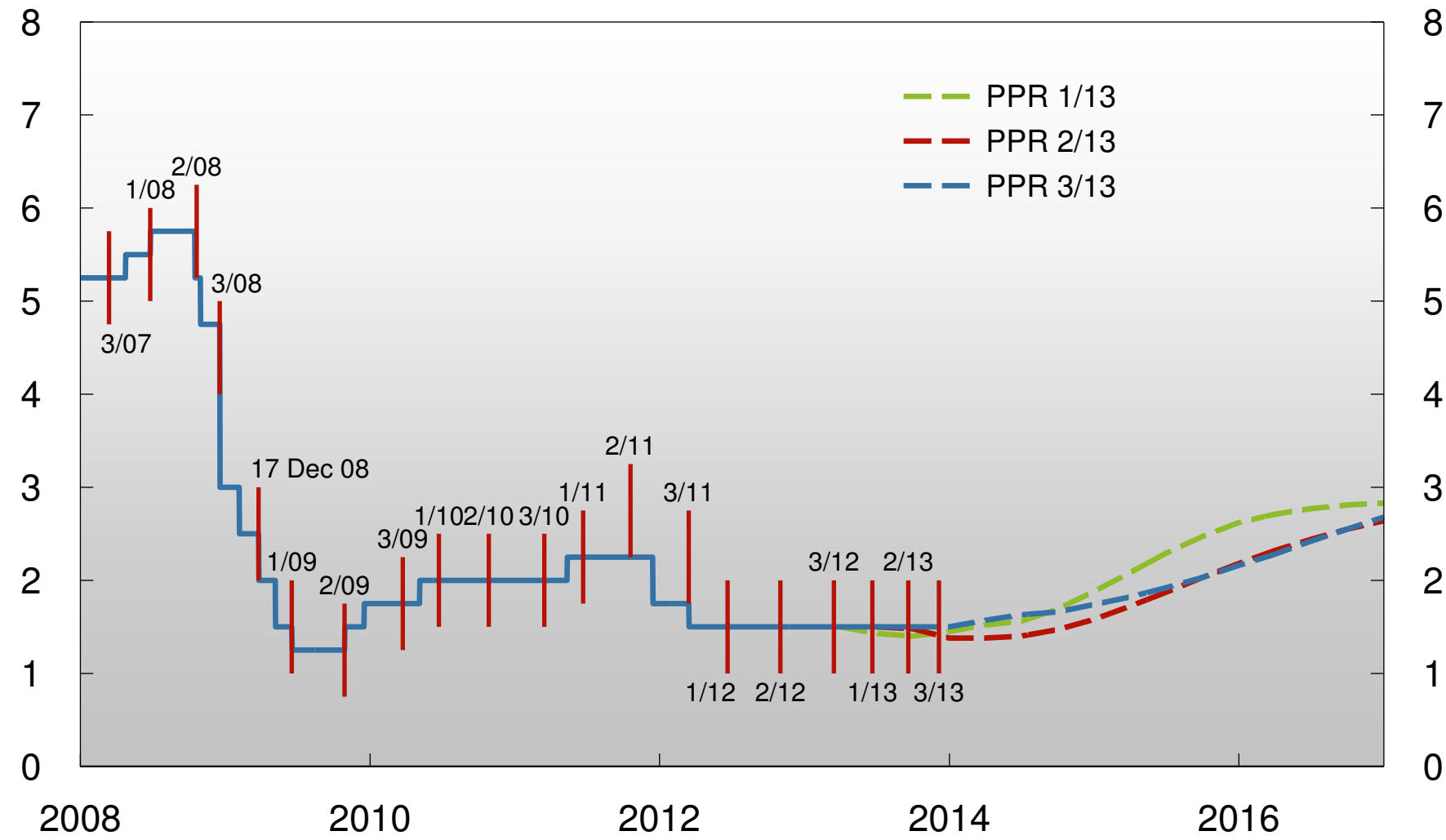
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.14d Anslag på KPI-JAE¹⁾ i referansebanen med sannsynlighetsfordeling. Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

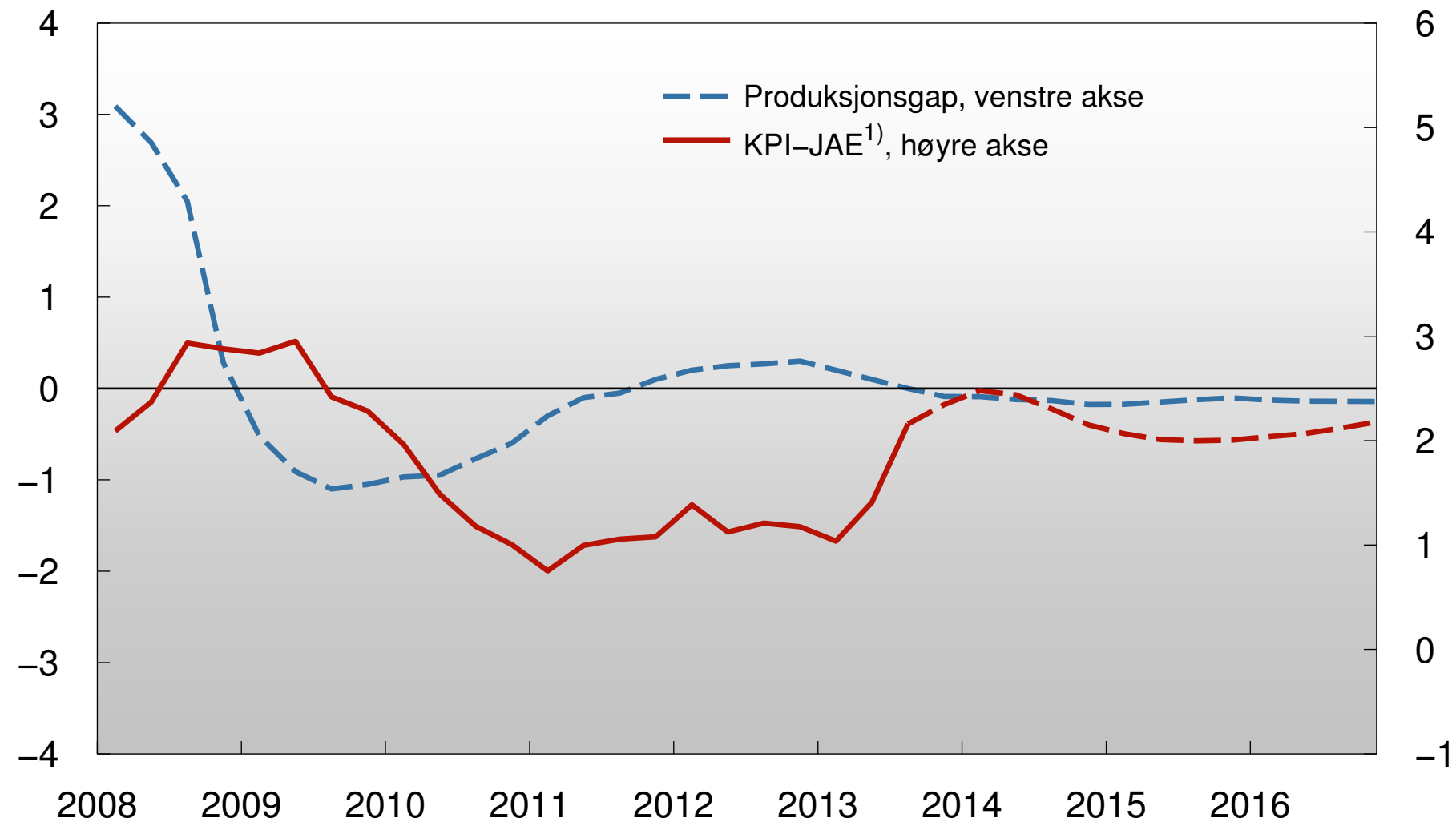
1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer.
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.15 Intervall for styringsrenten ved utgangen av hver strategiperiode, faktisk utvikling og anslag på styringsrenten i referansebanen.
 Prosent. 1. januar 2008 – 31. desember 2016

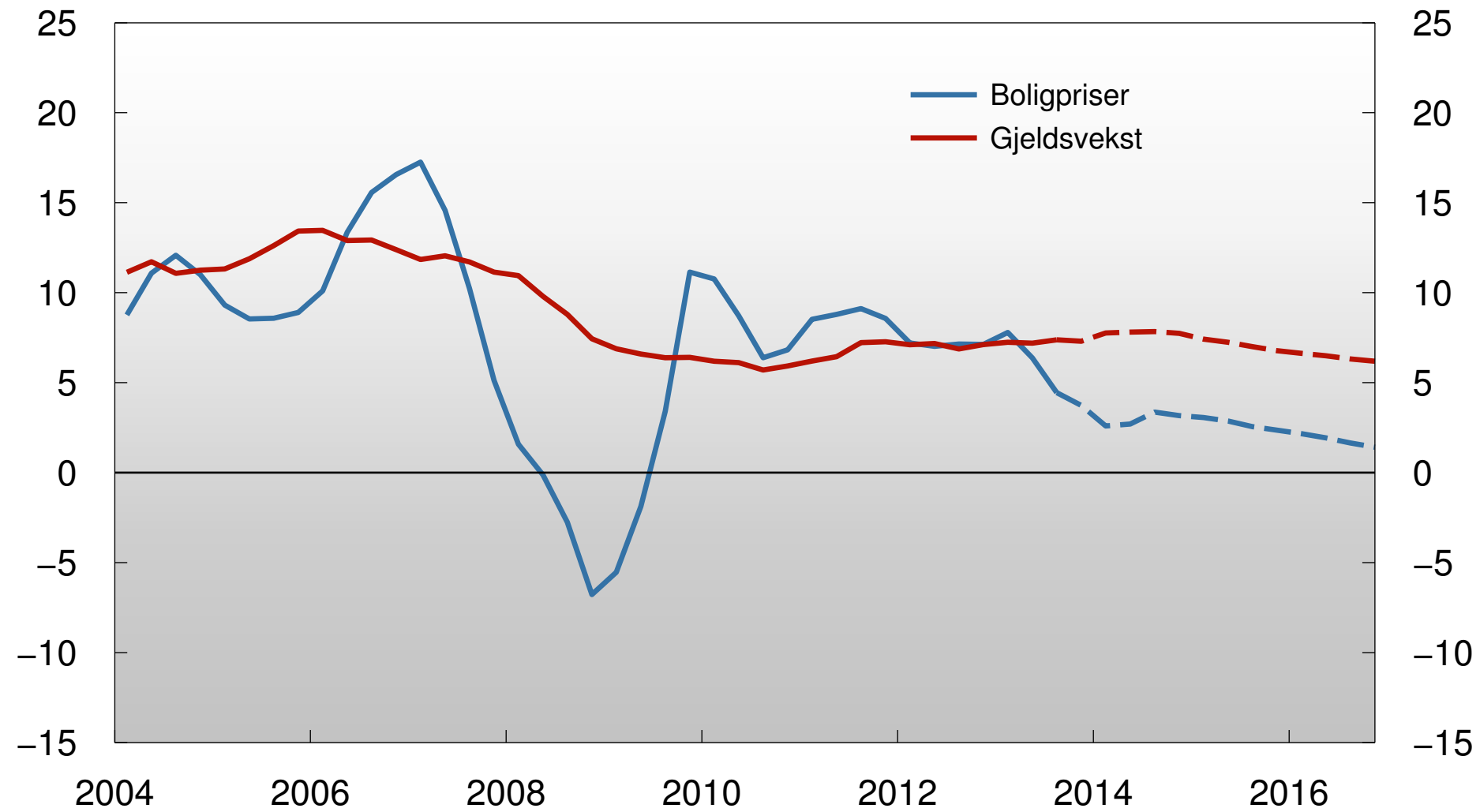
Kilde: Norges Bank

Figur 1.16 Anslag på inflasjonen og produksjonsgapet i referansebanen.
Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

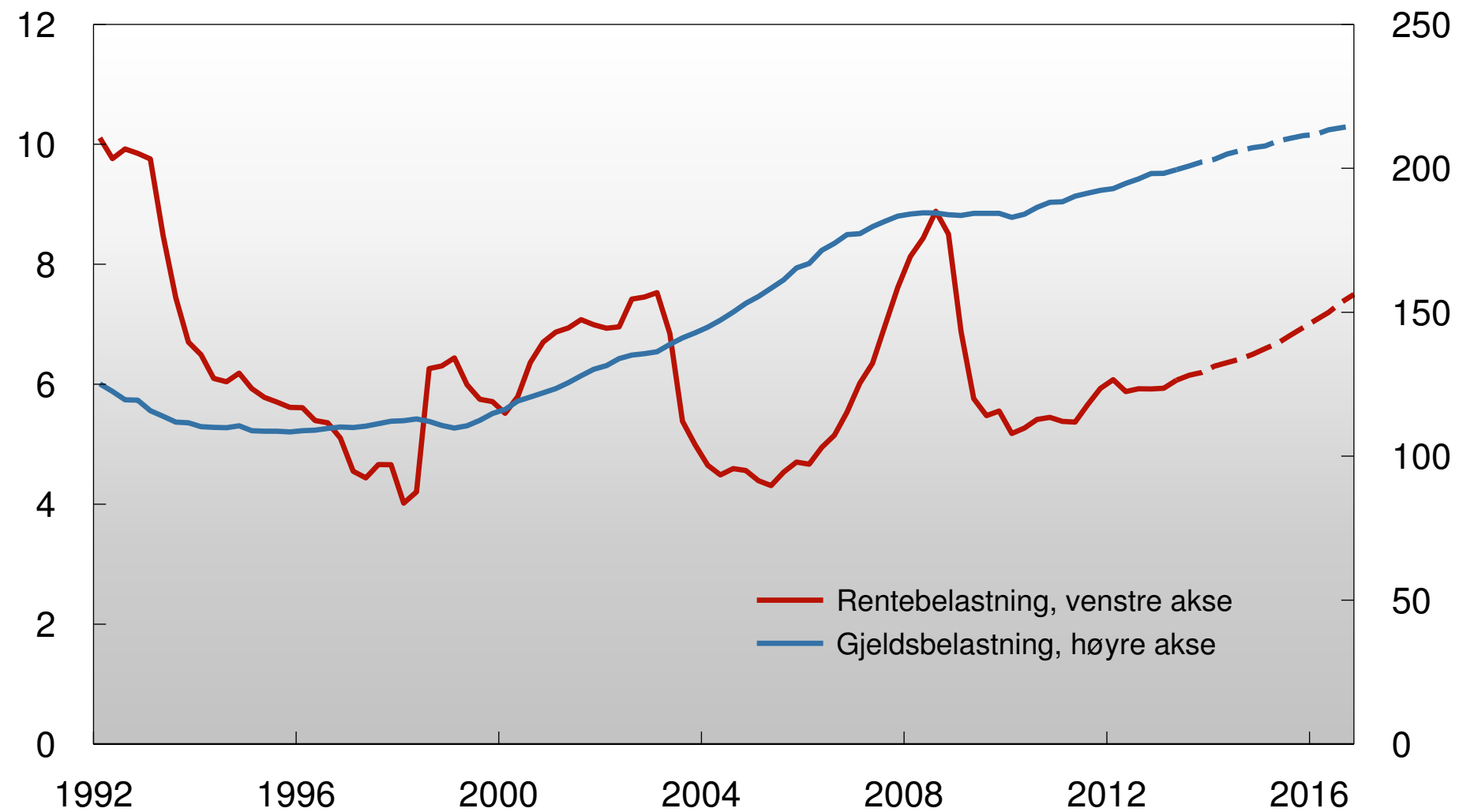
Figur 1.17 Husholdningenes gjeldsvekst¹⁾ og boligprisvekst.
Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2004 – 4. kv. 2016

1) Fra 1. januar 2012 ble den norske standarden for institusjonell sektorgruppering endret. For gjeldsveksten innebærer det brudd i statistikken fra og med mars 2012

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Eiendomsmeglerbransjen (NEF, EFF, FINN.no og Eiendomsverdi) og Norges Bank

Figur 1.18 Husholdningenes gjeldsbelastning¹⁾ og rentebelastning²⁾.
 Prosent. 1. kv. 1992 – 4. kv. 2016

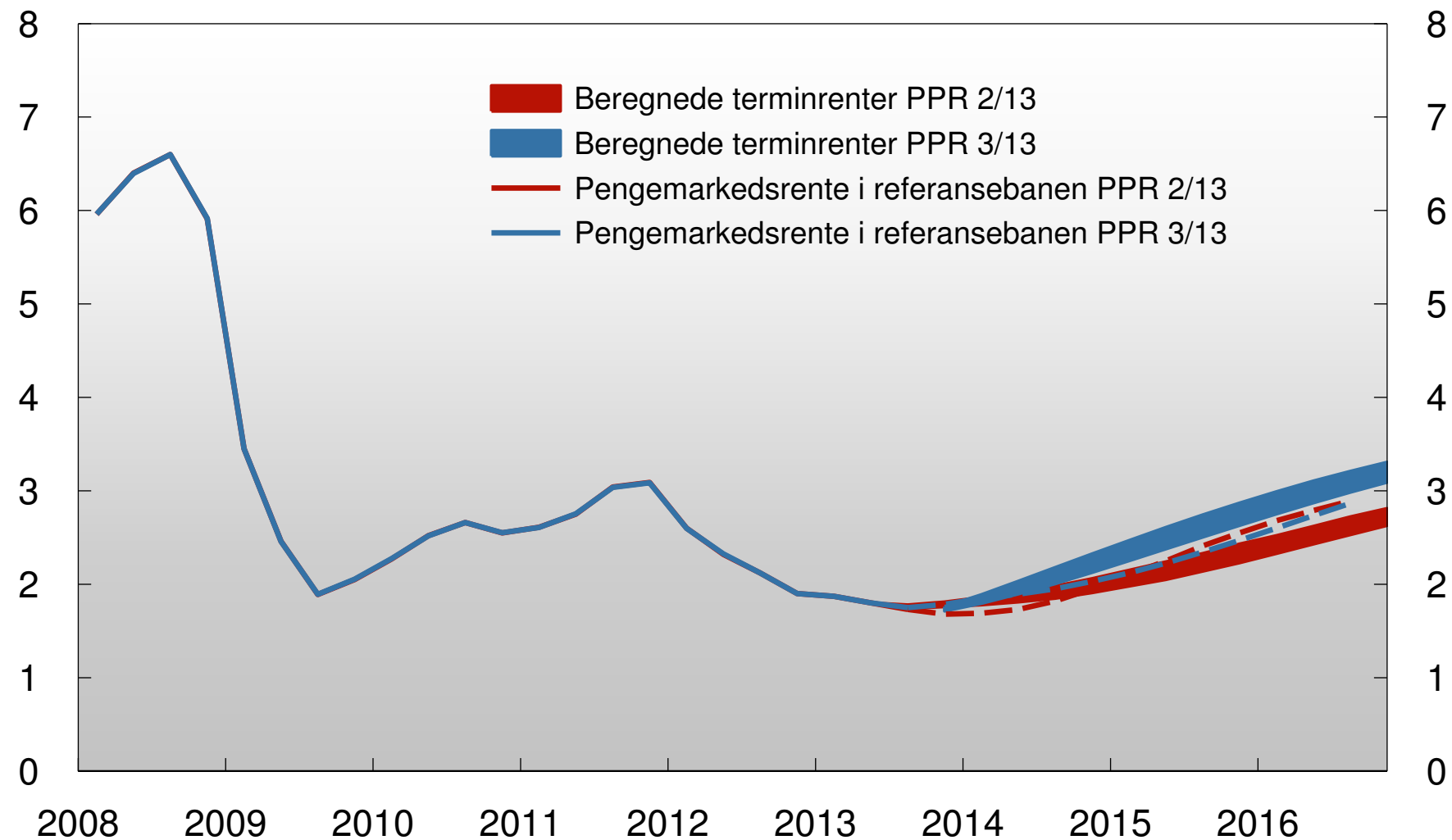

1) Lånegjeld i prosent av disponibel inntekt korrigert for anslått reinvestert aksjeutbytte 2000 – 2005 og innløsning/nedsettelse av egenkapital 2006 – 3. kv. 2012

2) Renteutgifter i prosent av disponibel inntekt korrigert for anslått reinvestert aksjeutbytte 2000 – 2005 og innløsning/nedsettelse av egenkapital 2006 – 3. kv. 2012 pluss renteutgifter

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.19 Tremåneders pengemarkedsrente i referansebanen¹⁾ og beregnede terminrenter²⁾. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

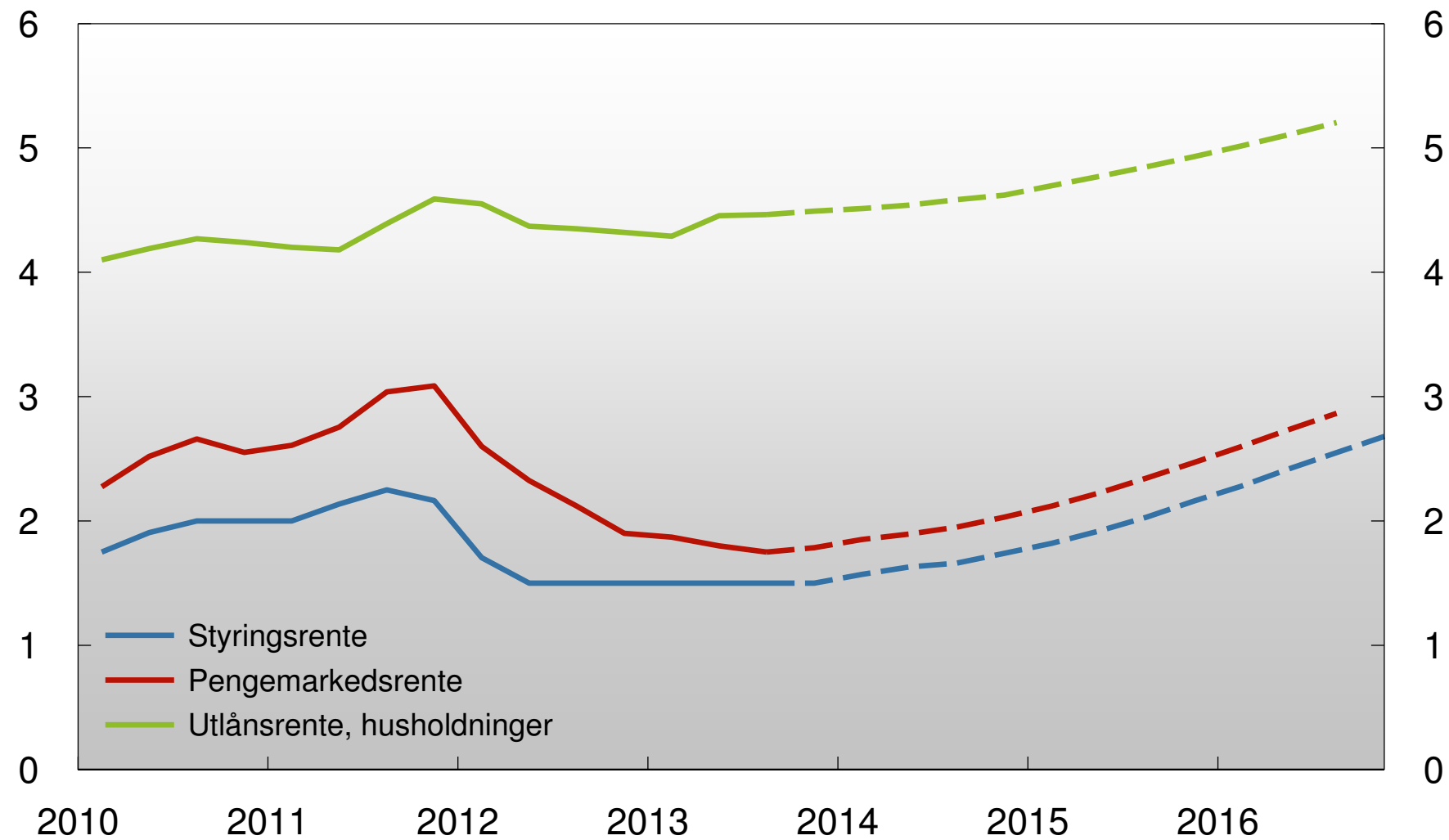

1) Styringsrente i referansebanen med påslag i det norske pengemarkedet. Beregningene er basert på at varslede renteendringer prises inn i pengemarkedet

2) Terminrentene er basert på rentene i pengemarkedet og renteswapper. Det røde og blå intervallet viser høyeste og laveste rente i henholdsvis tidsrommene 31. mai – 13. juni 2013 og 30. august – 12. september 2013.

Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 1.20 Styringsrente, tremåneders pengemarkedsrente¹⁾ og utlånsrente til husholdninger²⁾ i referansebanen. Prosent. 1. kv. 2010 – 4. kv. 2016

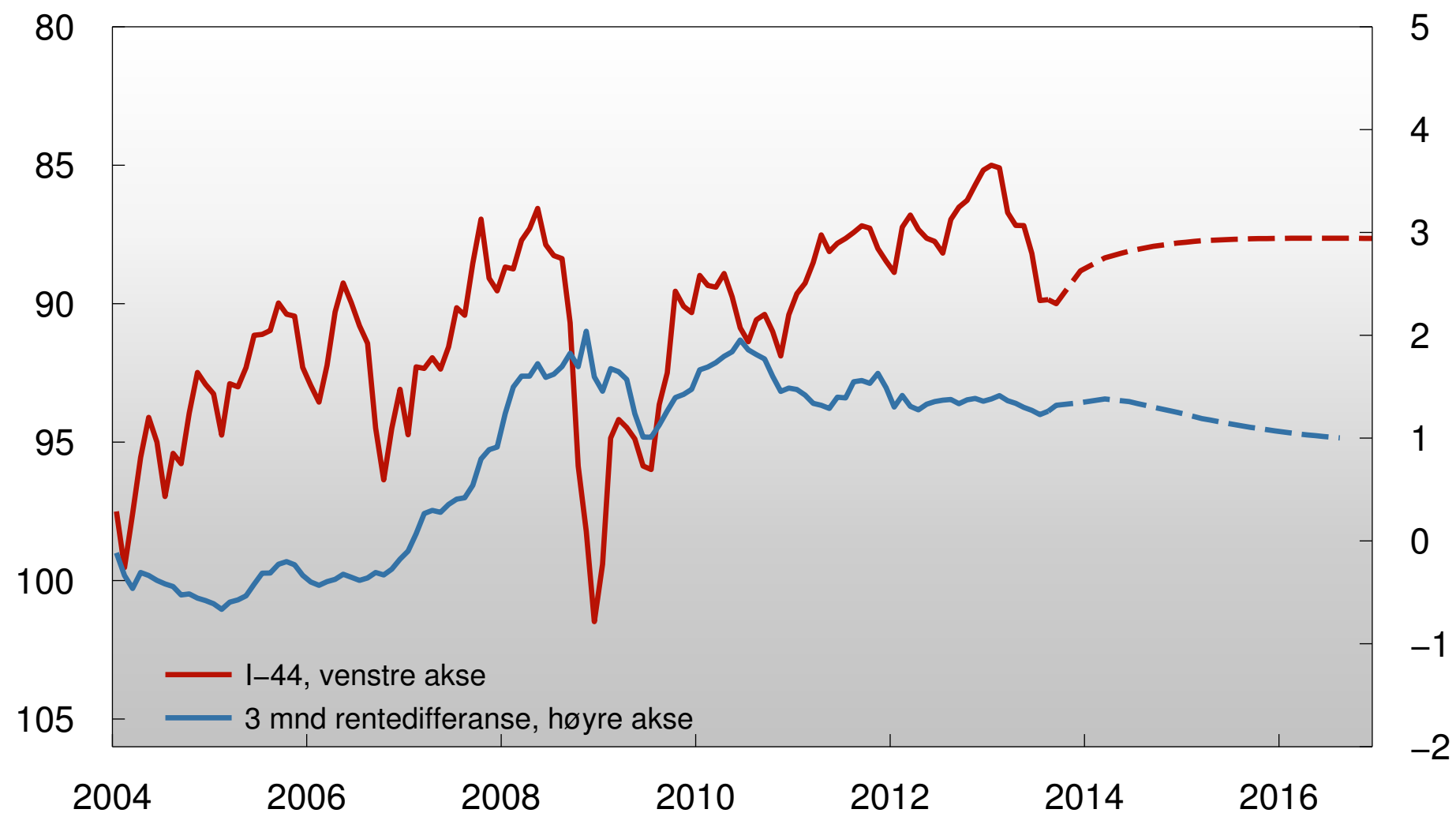

1) Styringsrente i referansebanen med påslag i det norske pengemarkedet. Beregningene er basert på at varslede renteendringer prises inn i pengemarkedet

2) Gjennomsnittlig utlånsrente fra banker og kredittforetak for alle utlån til husholdninger

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.21 Differansen mellom tremåneders pengemarkedsrente i Norge¹⁾ og hos handelspartnerne og importveid valutakursindeks (I-44)²⁾. Januar 2004 – desember 2016

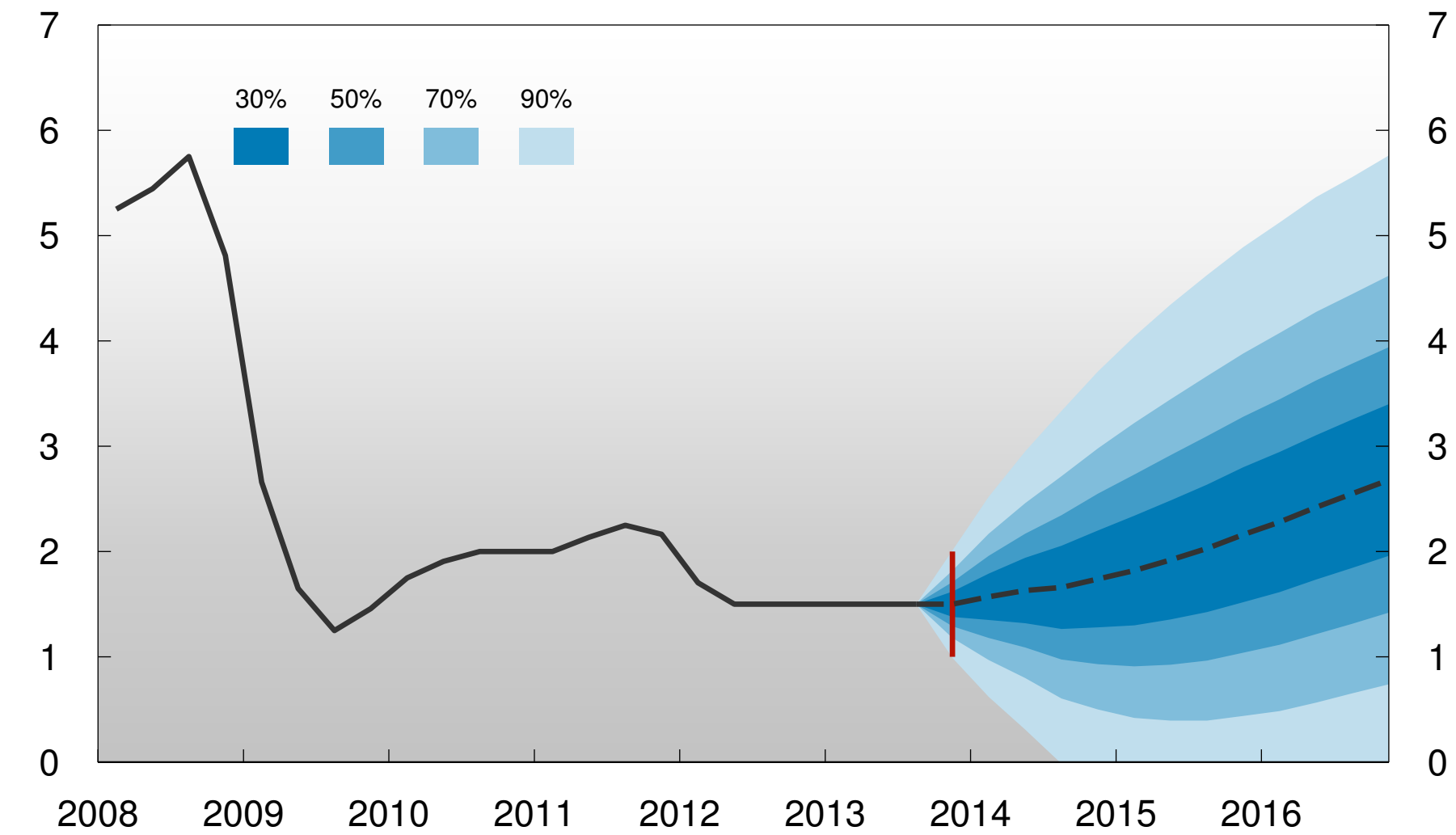

1) Styringsrente i referansebanen med påslag i det norske pengemarkedet. Beregningene er basert på at varslede renteendringer prises inn i pengemarkedet

2) Stigende kurve betyr sterkere kronkurs

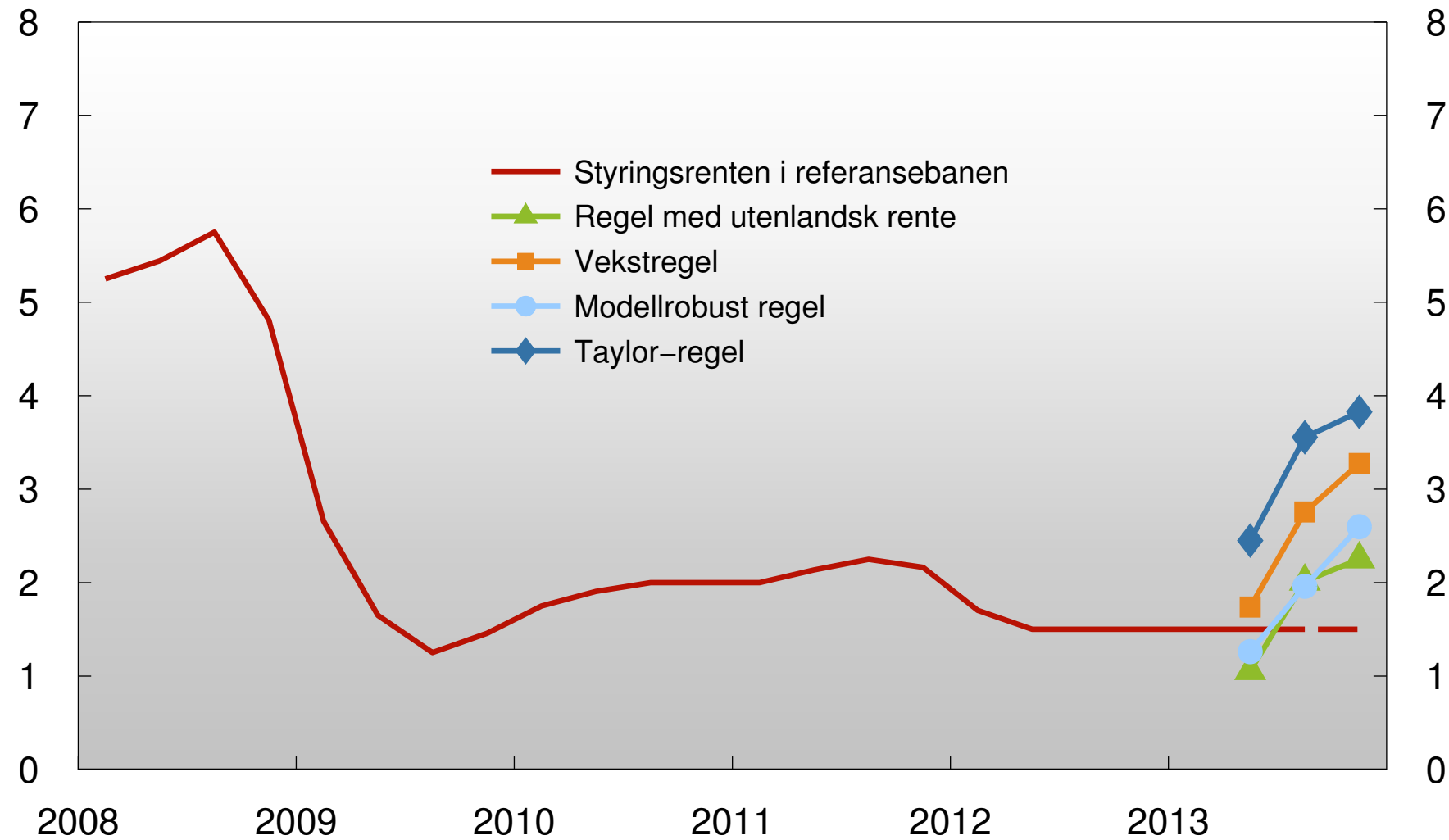
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 1.22 Anslag på styringsrenten i referansebanen og strategiintervall med sannsynlighetsfordeling. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

Kilde: Norges Bank

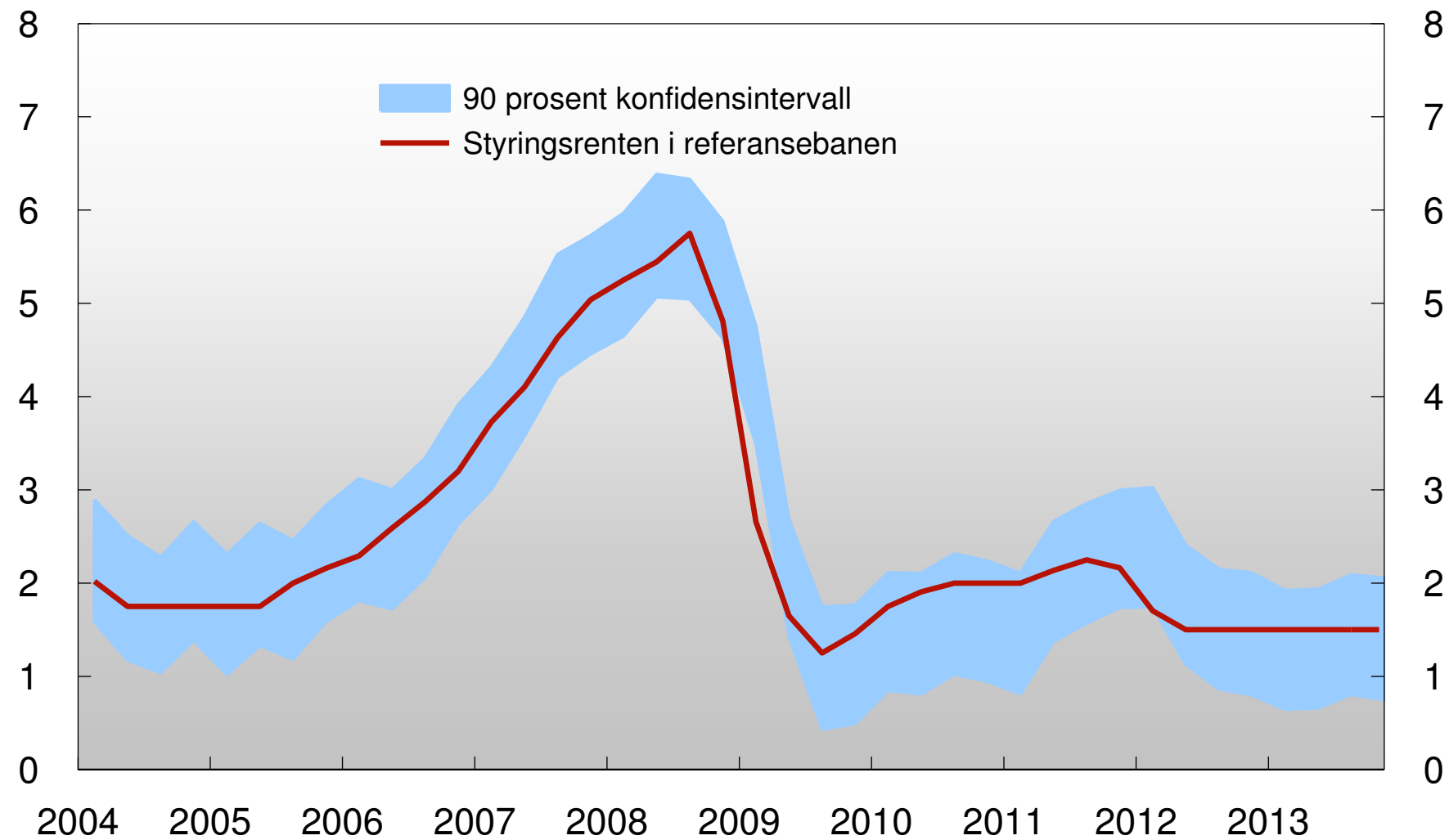
Figur 1.23 Styringsrente og beregnede enkle pengepolitiske regler.¹⁾
 Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2013

1) Beregningene er basert på Norges Banks anslag på produksjonsgap, vekstgap, konsumpriser (KPIXE) og tremåneders pengemarkedsrente hos handelspartnerne. For å sammenlikne med styringsrenten er de enkle reglene justert for risikopremien i tremåneders pengemarkedsrente

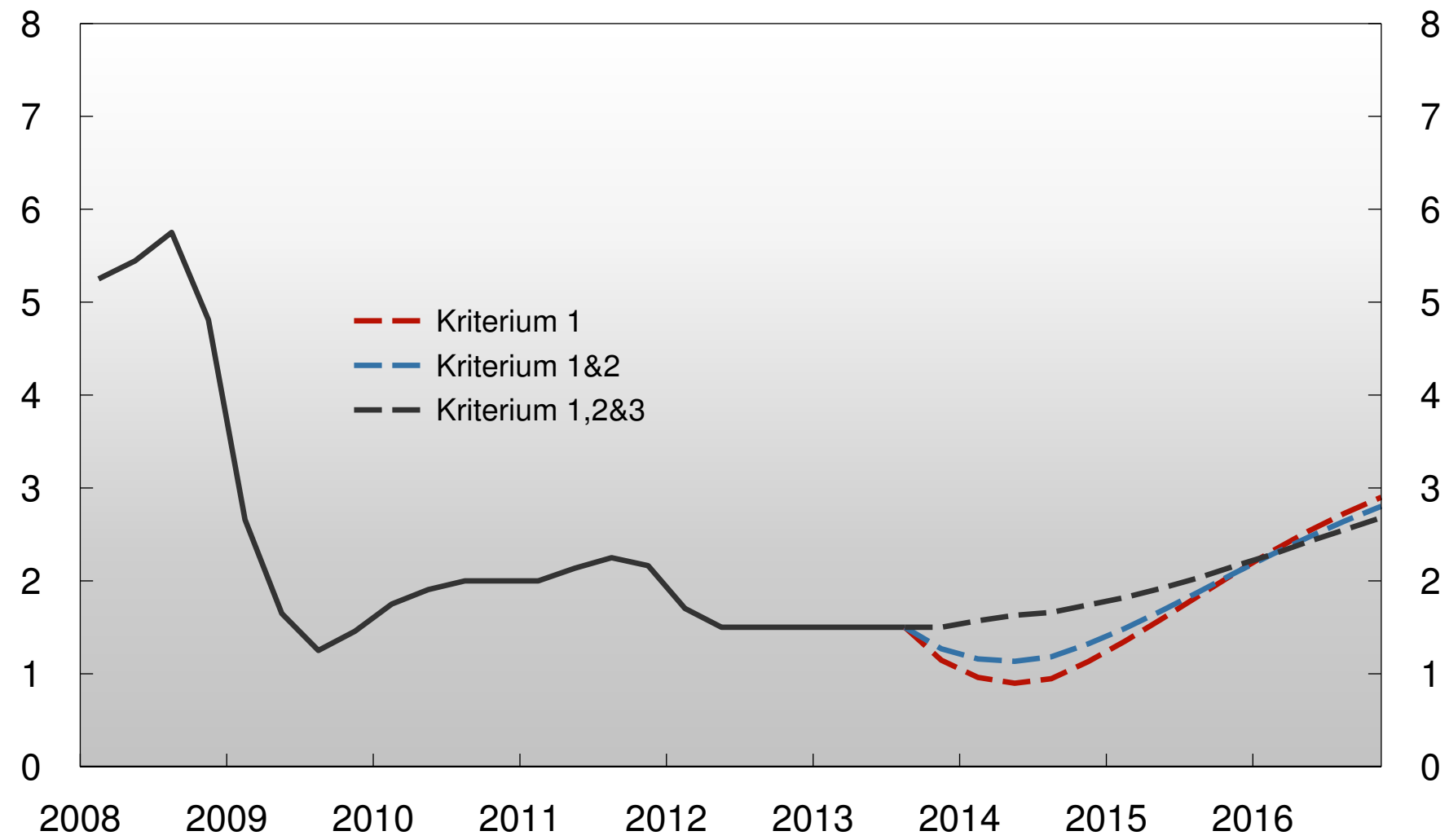
Kilde: Norges Bank

Figur 1.24 Styringsrente og renteutvikling som følger av Norges Banks gjennomsnittlige mønster i rentesettingen.¹⁾ Prosent. 1. kv. 2004 – 4. kv. 2013

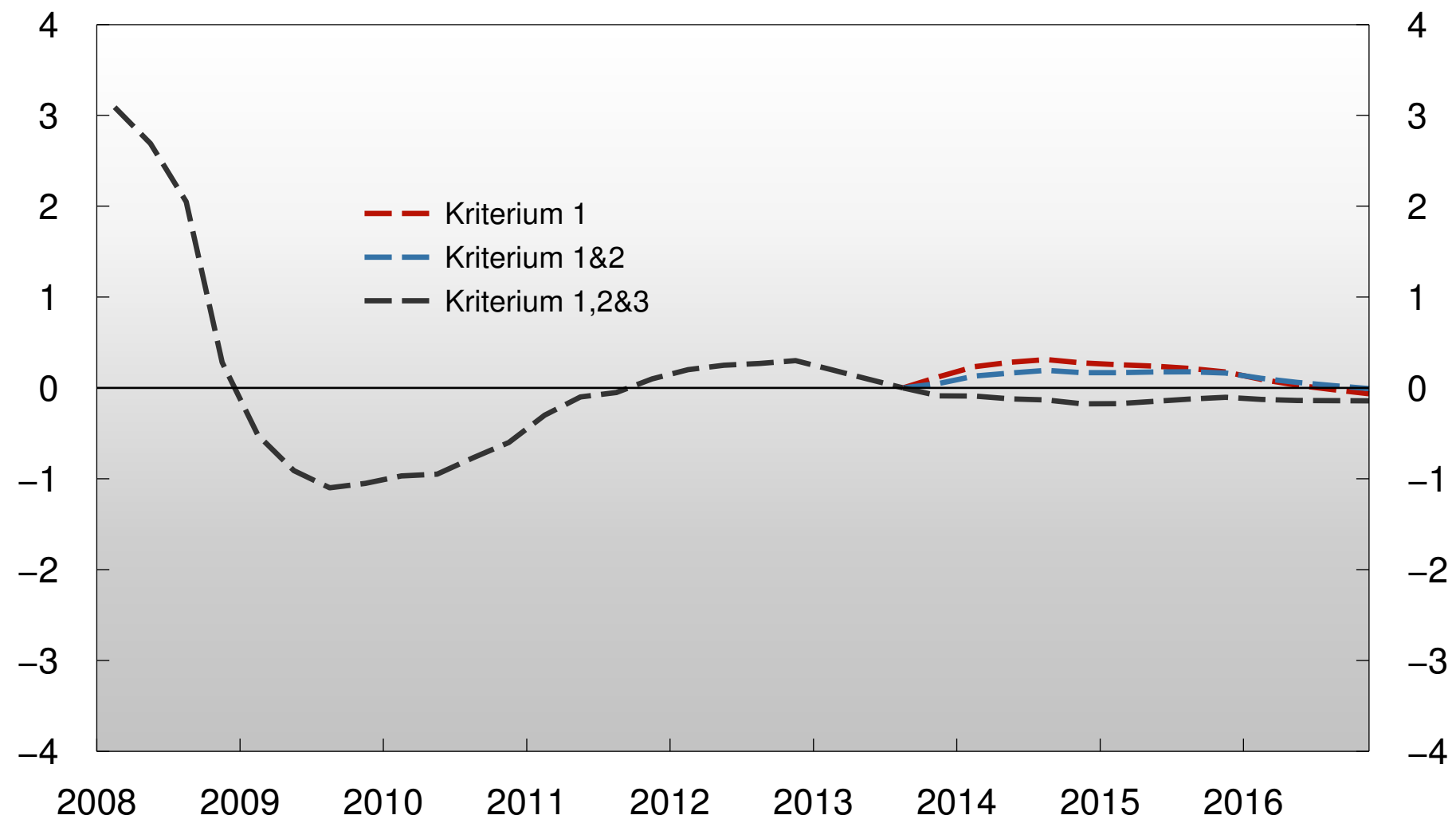
1) Renteutviklingen forklares av utviklingen i inflasjon, BNP-vekst i Fastlands-Norge, lønnsvekst og tremåneders pengemarkedsrente hos handelspartnerne. Likningen er estimert over perioden 1. kv. 1999 – 2. kv. 2013. Nærmere utdyping er gitt i Norges Bank *Staff Memo* 3/2008
Kilde: Norges Bank

Figur 1.25a Styringsrenten. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

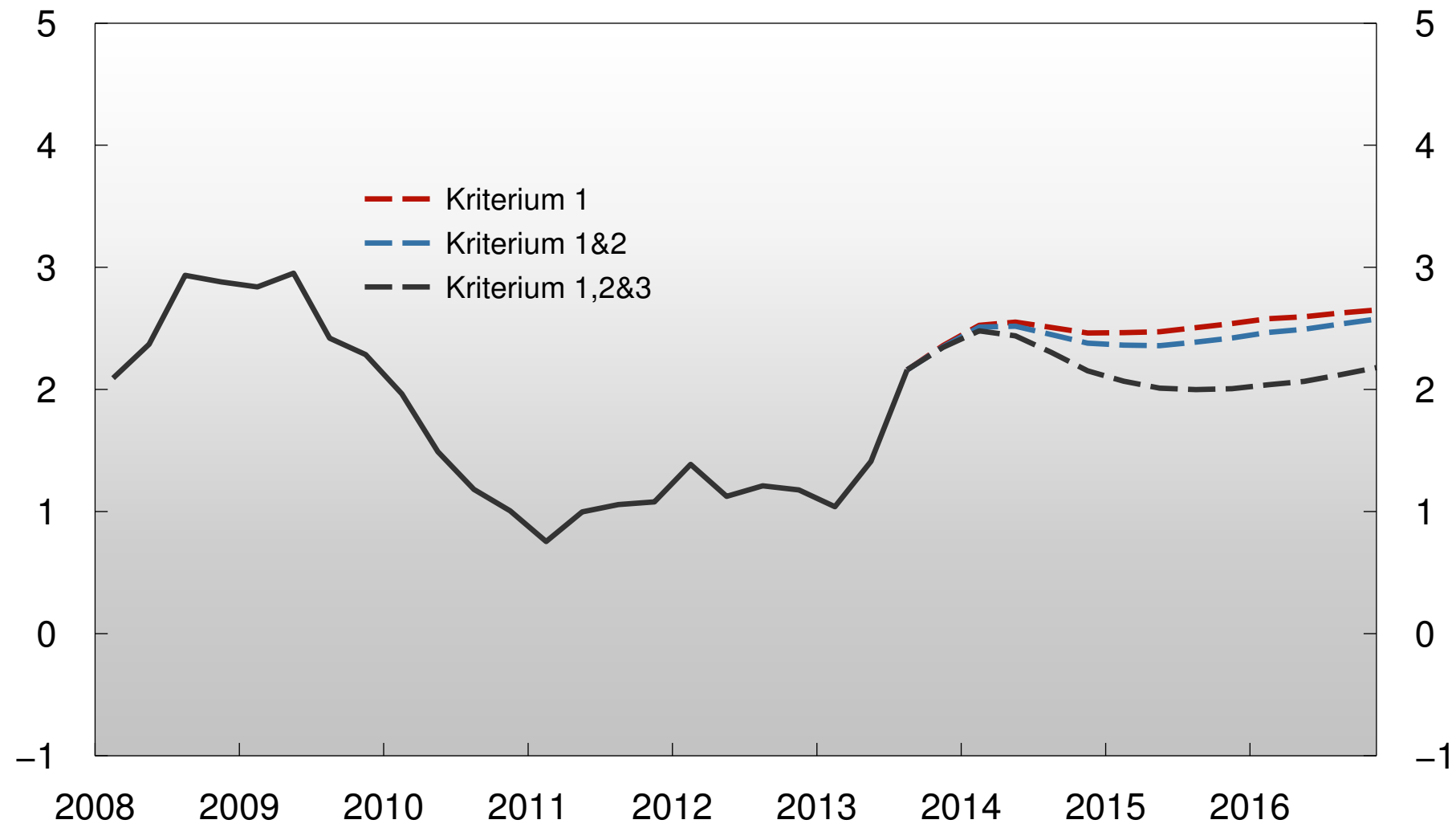
Kilde: Norges Bank

Figur 1.25b Produksjonsgapet. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

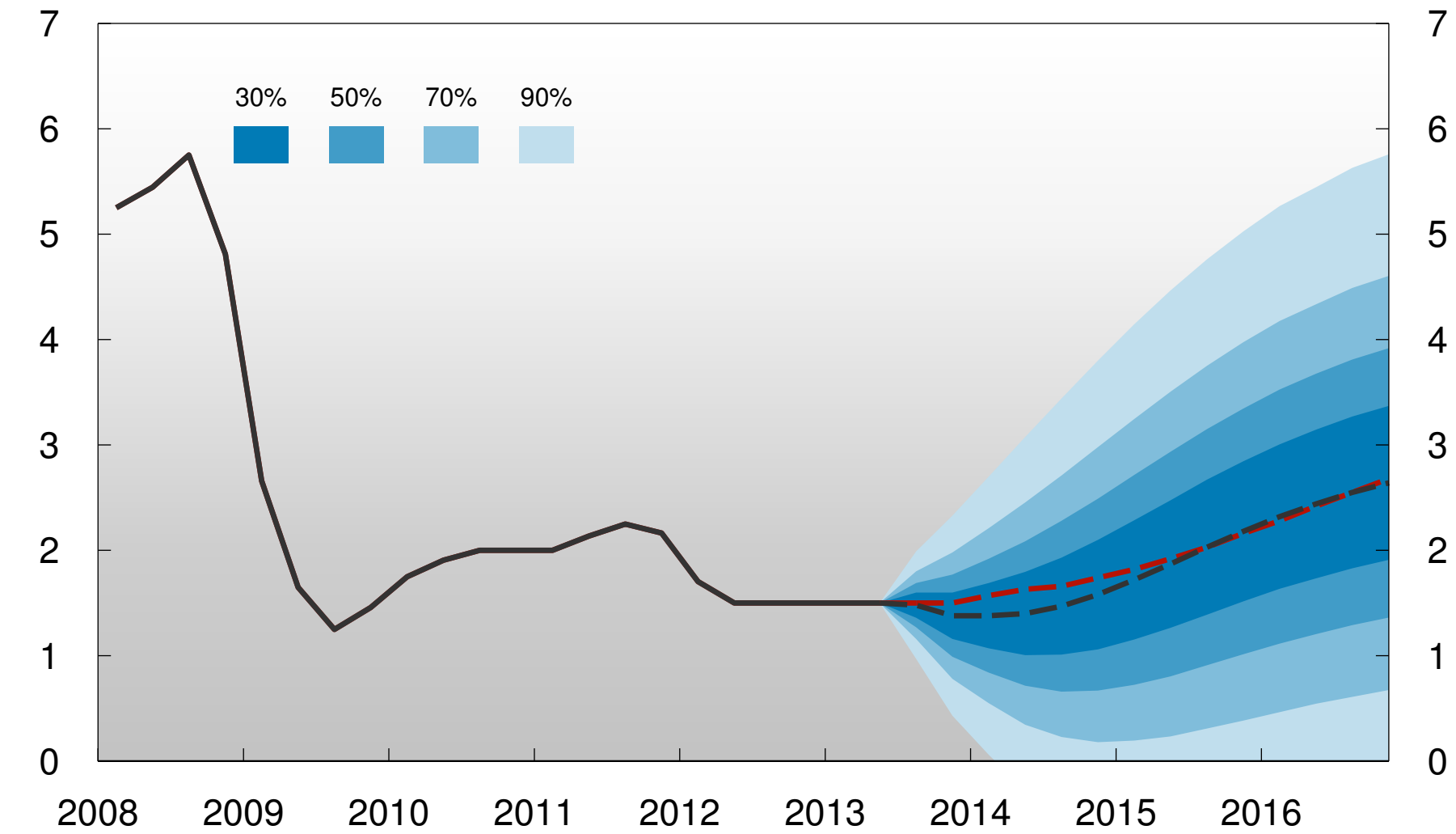
Kilde: Norges Bank

Figur 1.25c KPI-JAE.¹⁾ Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

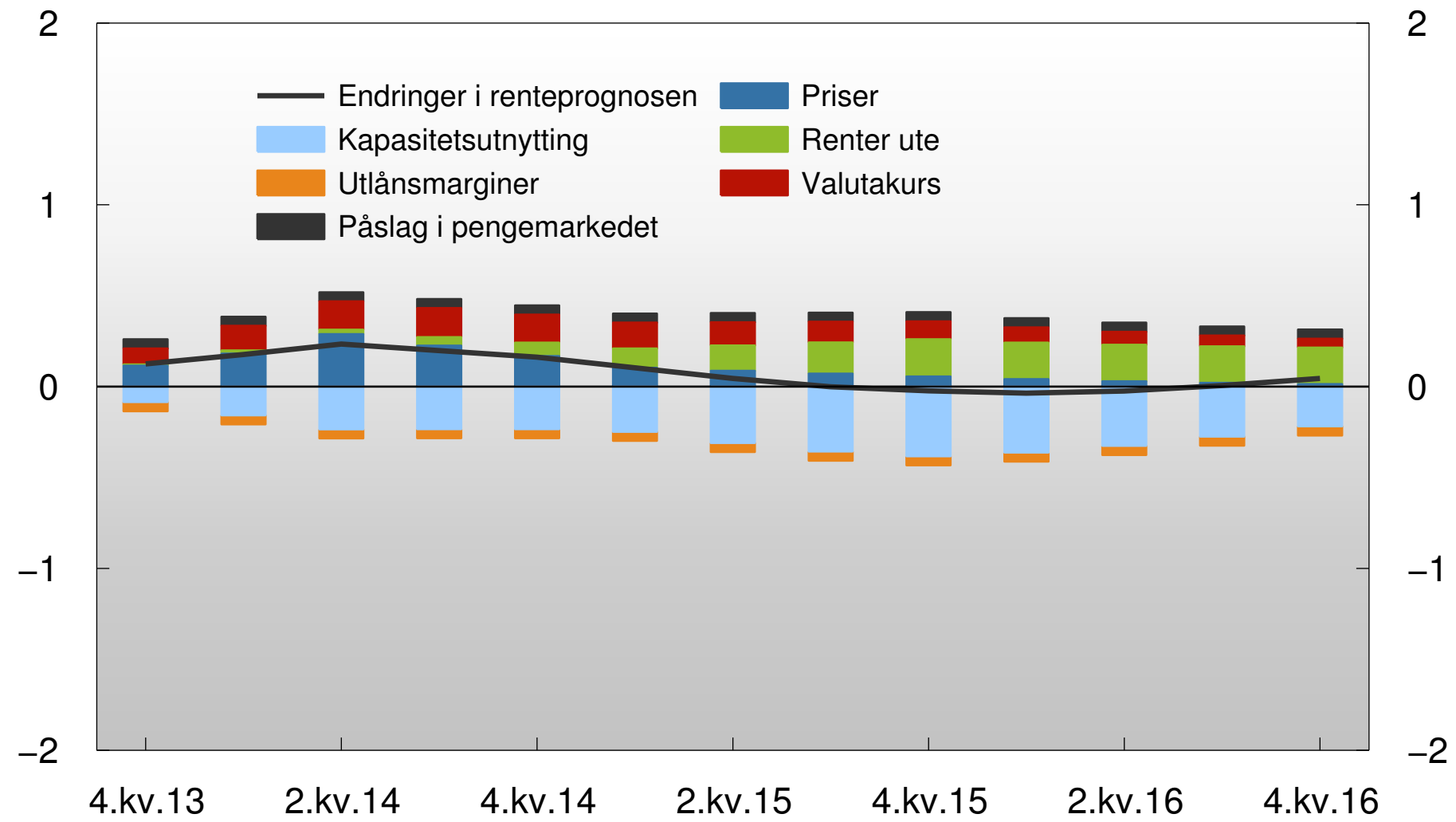
1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer
Kilder: Statistisk Sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.26 Styringsrenten i referansebanen fra PPR 2/13 med sannsynlighetsfordeling og styringsrenten i referansebanen fra PPR 3/13 (rød linje). Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

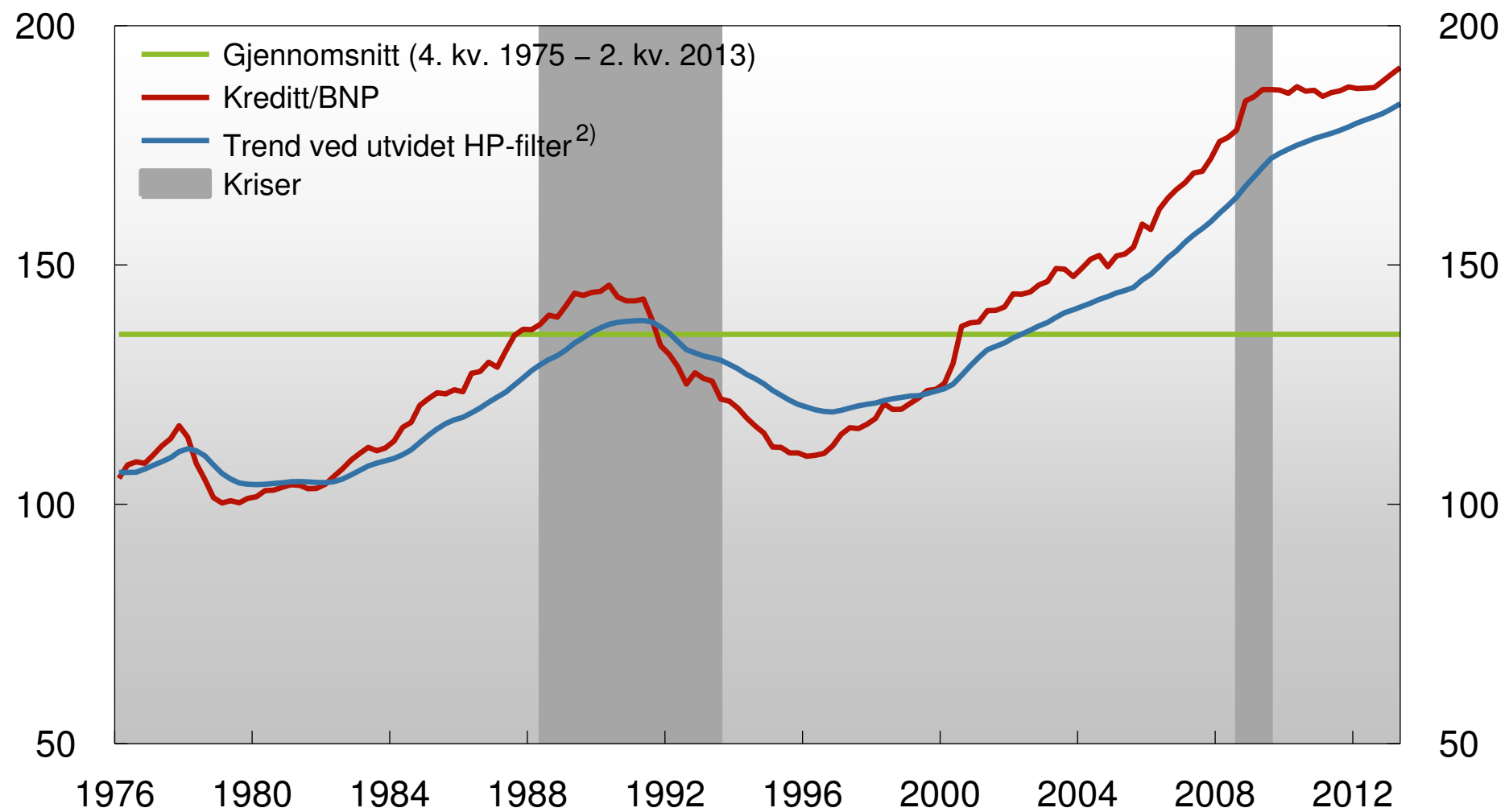
Kilde: Norges Bank

Figur 1.27 Faktorer bak endringer i renteprognosen fra PPR 2/13.
Akkumulerte bidrag. Prosentenheter. 4. kv. 2013 – 4. kv. 2016

Kilde: Norges Bank

Figur 2.1 Samlet kreditt¹⁾ for Fastlands-Norge som andel av BNP for Fastlands-Norge.
Prosent. 1. kv. 1976 – 2. kv. 2013

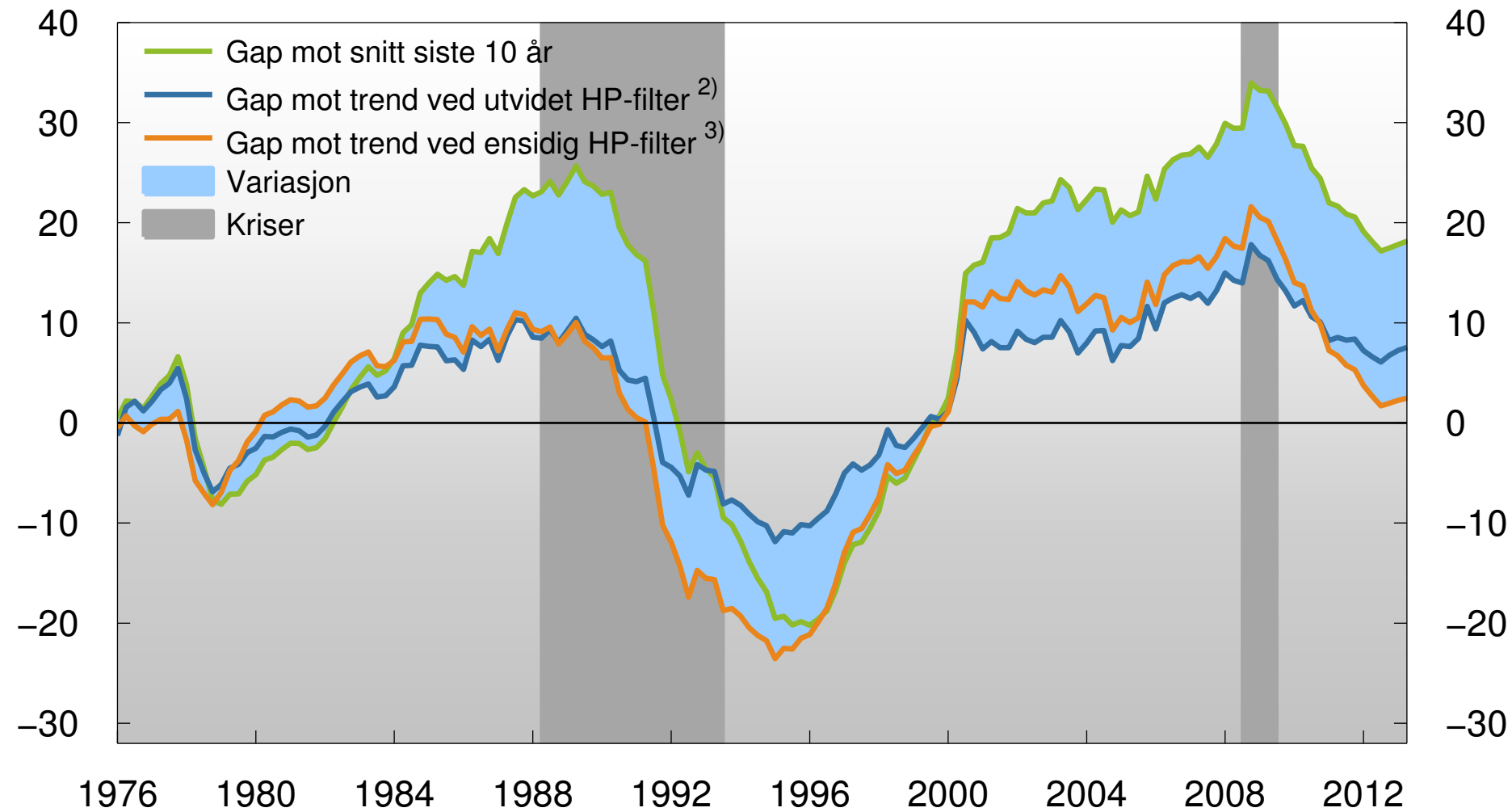

1) Summen av K3 ikke-finansielle foretak i Fastlands-Norge (samlet økonomi før 1995) og K2 husholdninger

2) Ensidig Hodrick Prescott-filter utvidet med en enkel prognose. Lambda = 400 000

Kilder: Statistisk sentralbyrå, IMF og Norges Bank

Figur 2.2 Kredittgap. Samlet kreditt¹⁾ for Fastlands-Norge som andel av BNP for Fastlands-Norge som avvik fra beregnede trender. Prosentenheter.
1. kv. 1976 – 2. kv. 2013

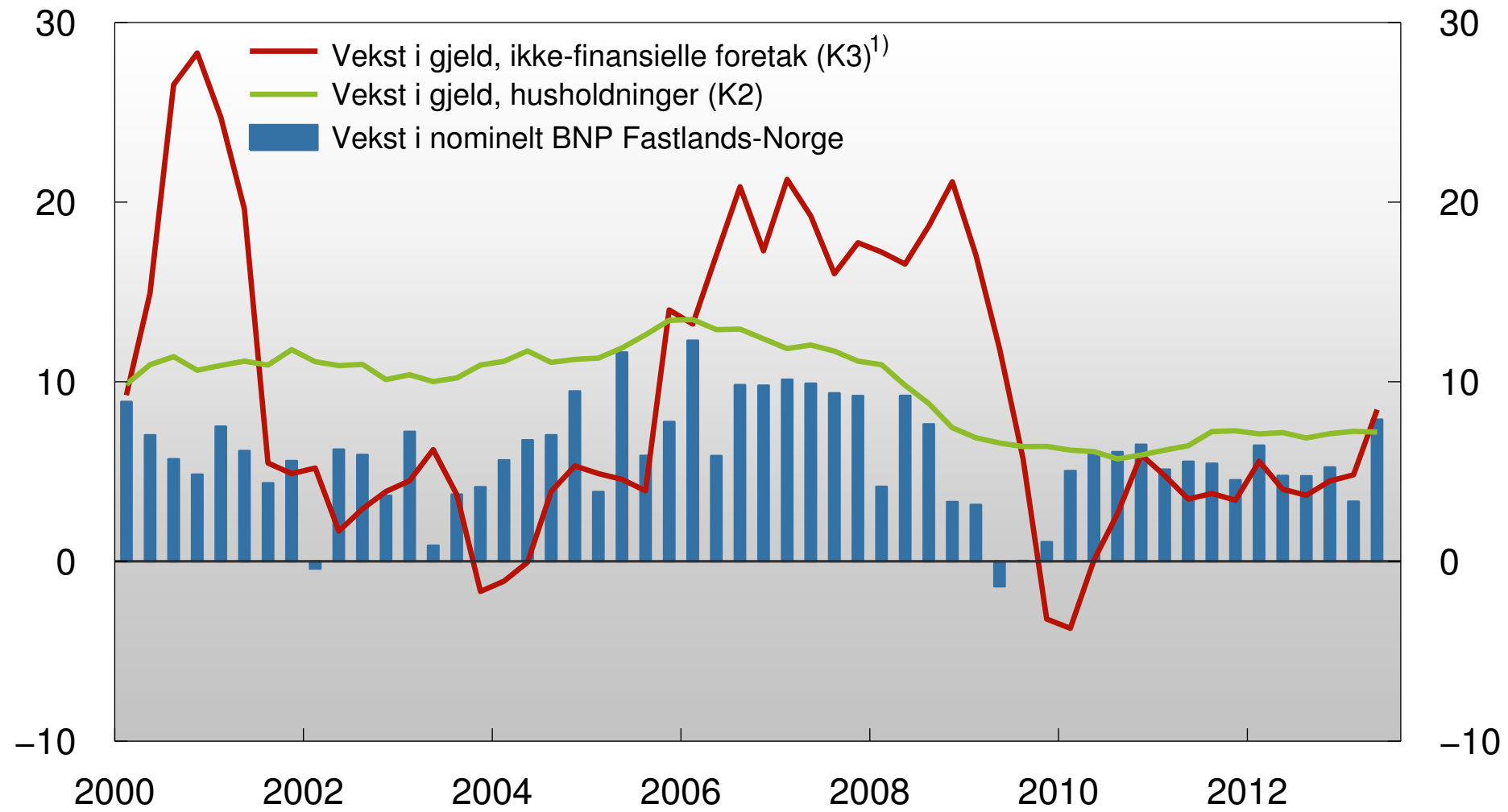
1) Summen av K3 ikke-finansielle foretak i Fastlands-Norge (samlet økonomi før 1995) og K2 husholdninger

2) Ensidig Hodrick Prescott-filter utvidet med en enkel prognose. Lambda = 400 000

3) Ensidig Hodrick Prescott-filter. Lambda = 400 000

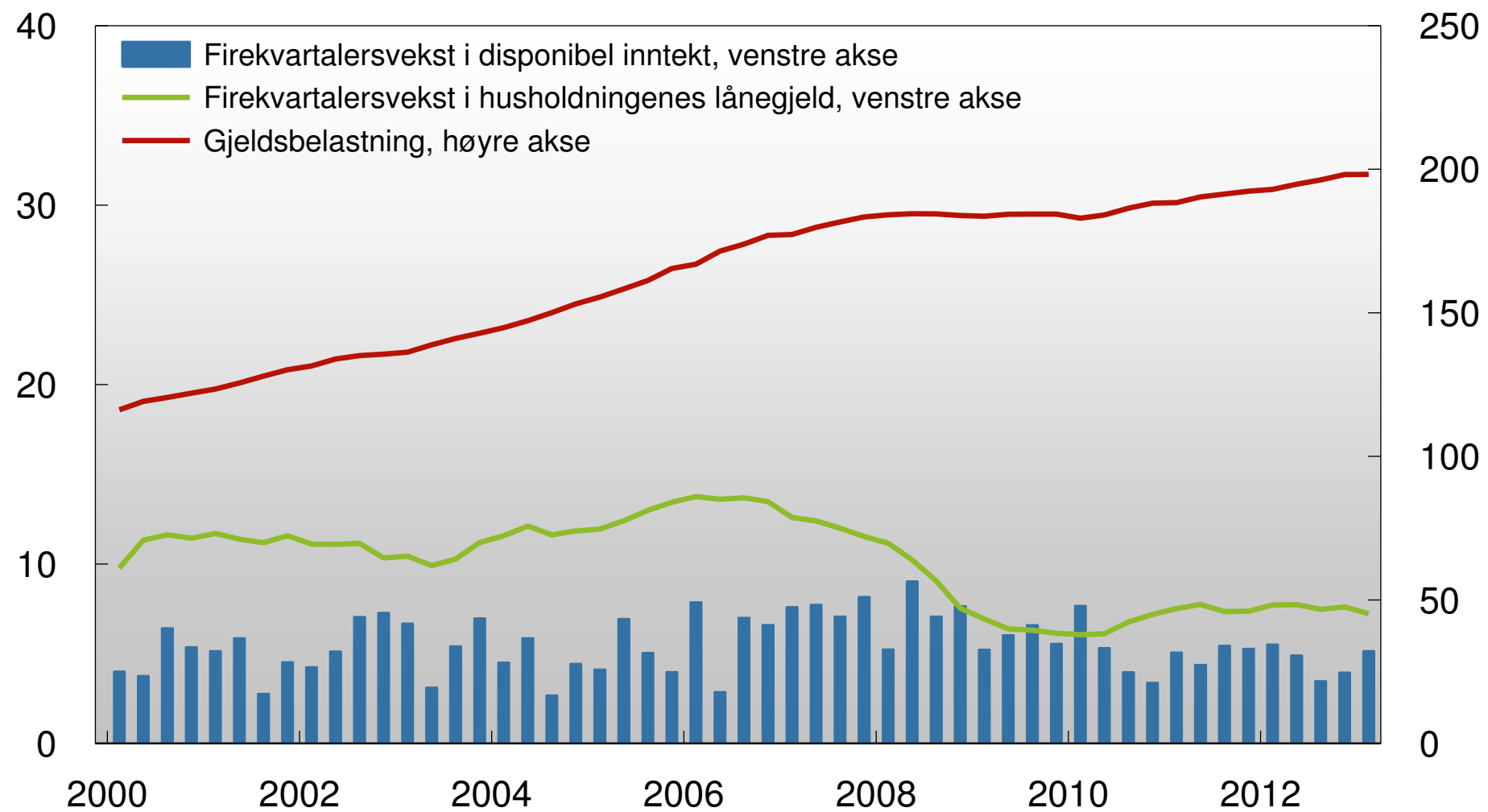
Kilder: Statistisk sentralbyrå, IMF og Norges Bank

Figur 2.3 Gjeld i husholdninger og ikke-finansielle foretak og BNP for Fastlands-Norge. Firekvartalsvekst. Prosent. 1. kv. 2000 – 2. kv. 2013

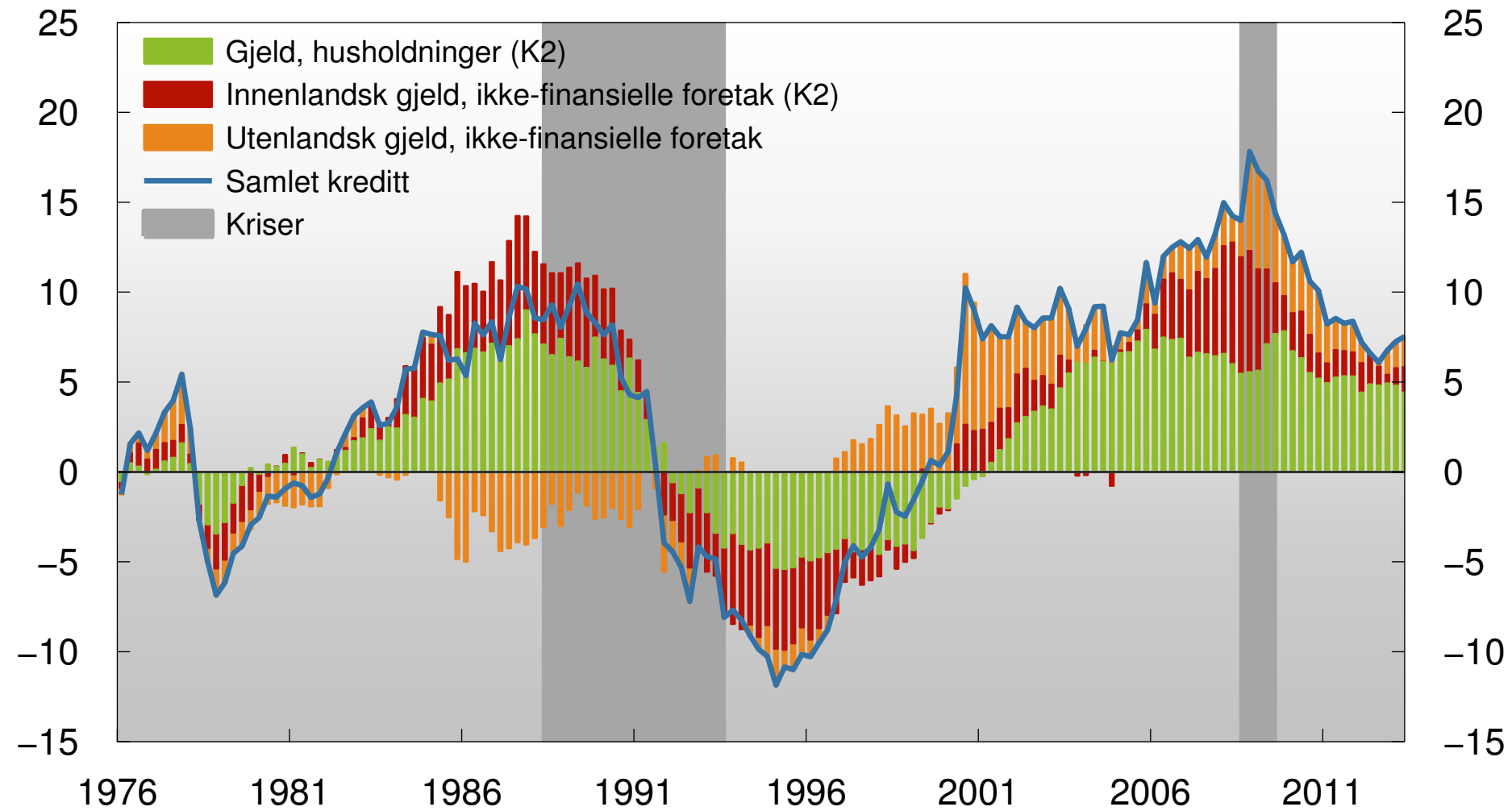
1) Sum K2 ikke-finansielle foretak og utenlandsk gjeld i Fastlands-Norge
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.4 Husholdningenes gjeldsbelastning.¹⁾
Prosent. 1. kv. 2000 – 1. kv. 2013

1) Lånegjeld i prosent av disponibel inntekt korrigerert for anslått reinvestert aksjeutbytte for 2000 – 2005 og innløsning/nedsettelse av egenkapital 1. kv. 2006 – 3. kv. 2012
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.5 Dekomponert kredittgap. Samlet kreditt¹⁾ for Fastlands-Norge som andel av BNP for Fastlands-Norge som avvik fra beregnet trend²⁾. Prosentenheter. 1. kv. 1976 – 2. kv. 2013

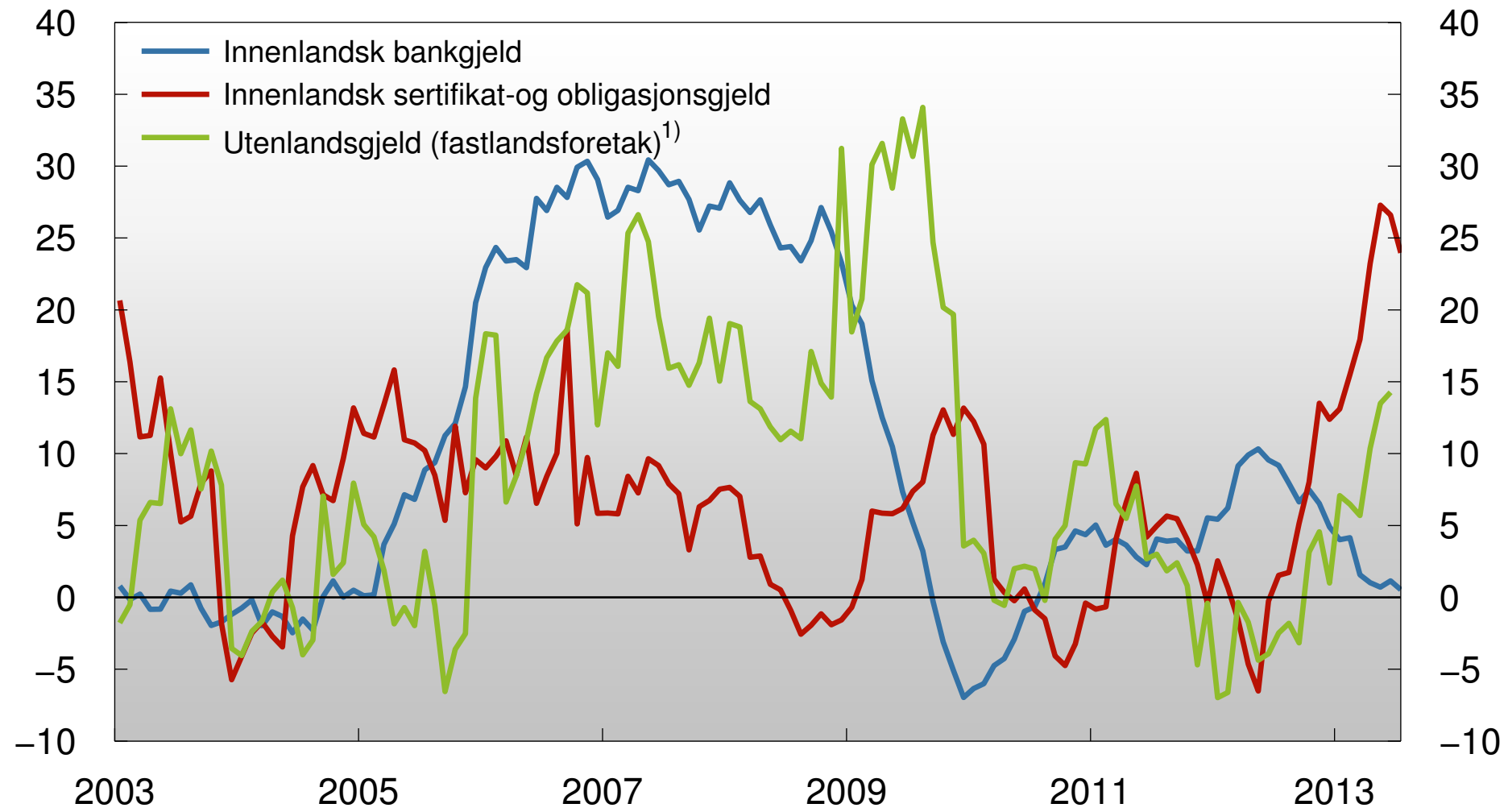

1) Summen av K3 ikke-finansielle foretak i Fastlands-Norge (samlet økonomi før 1995) og K2 husholdninger

2) Ensidig Hodrick Prescott-filter utvidet med en enkel prognose. Lambda = 400 000

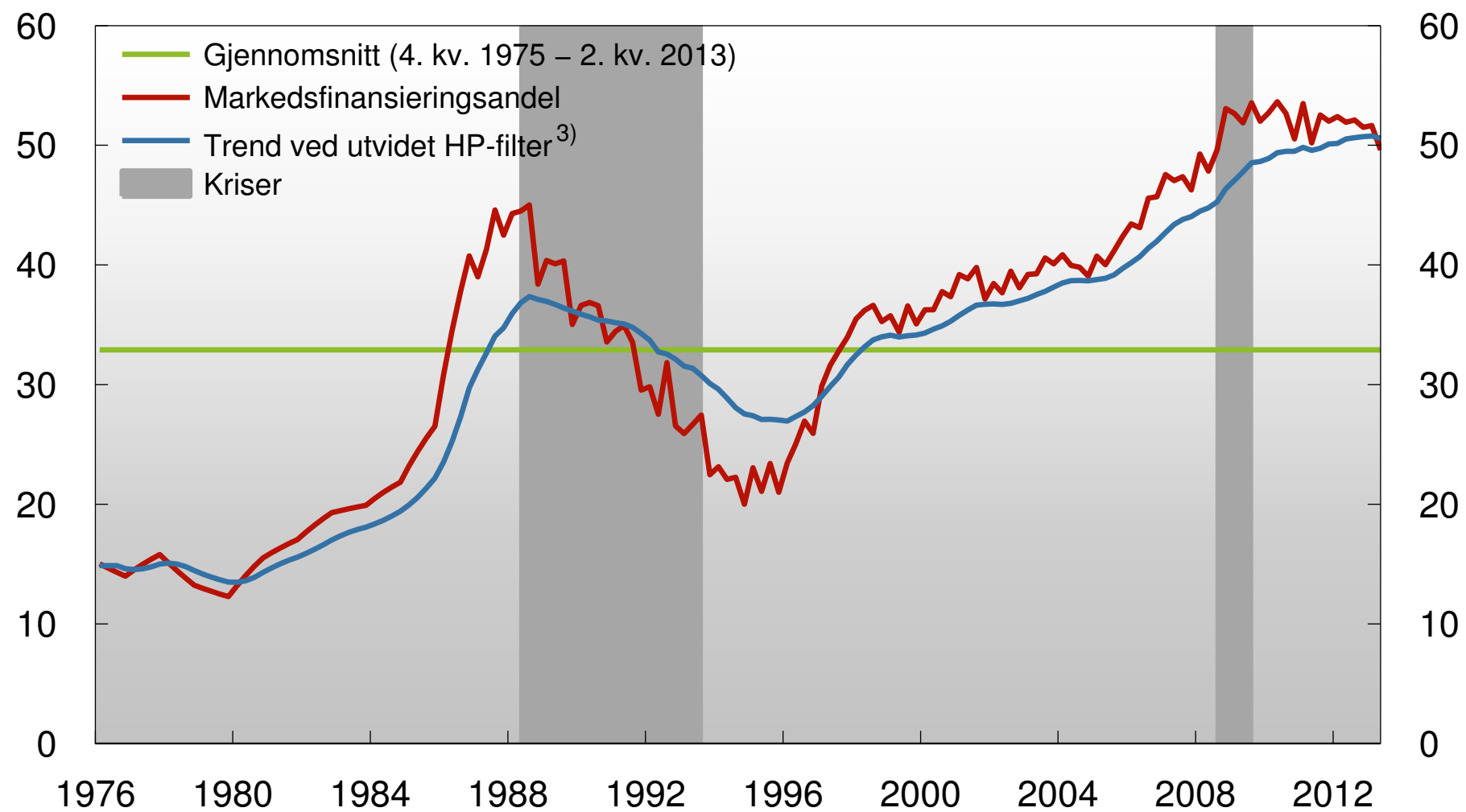
Kilder: Statistisk sentralbyrå, IMF og Norges Bank

Figur 2.6 Kreditt fra utvalgte finansieringskilder til norske ikke-finansielle foretak.
Tolvmånedersvekst. Prosent. Januar 2003 – juli 2013

1) Til og med juni 2013
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.7 Bankenes¹⁾ markedsfinansieringsandel²⁾.
Prosent. 1. kv. 1976 – 2. kv. 2013

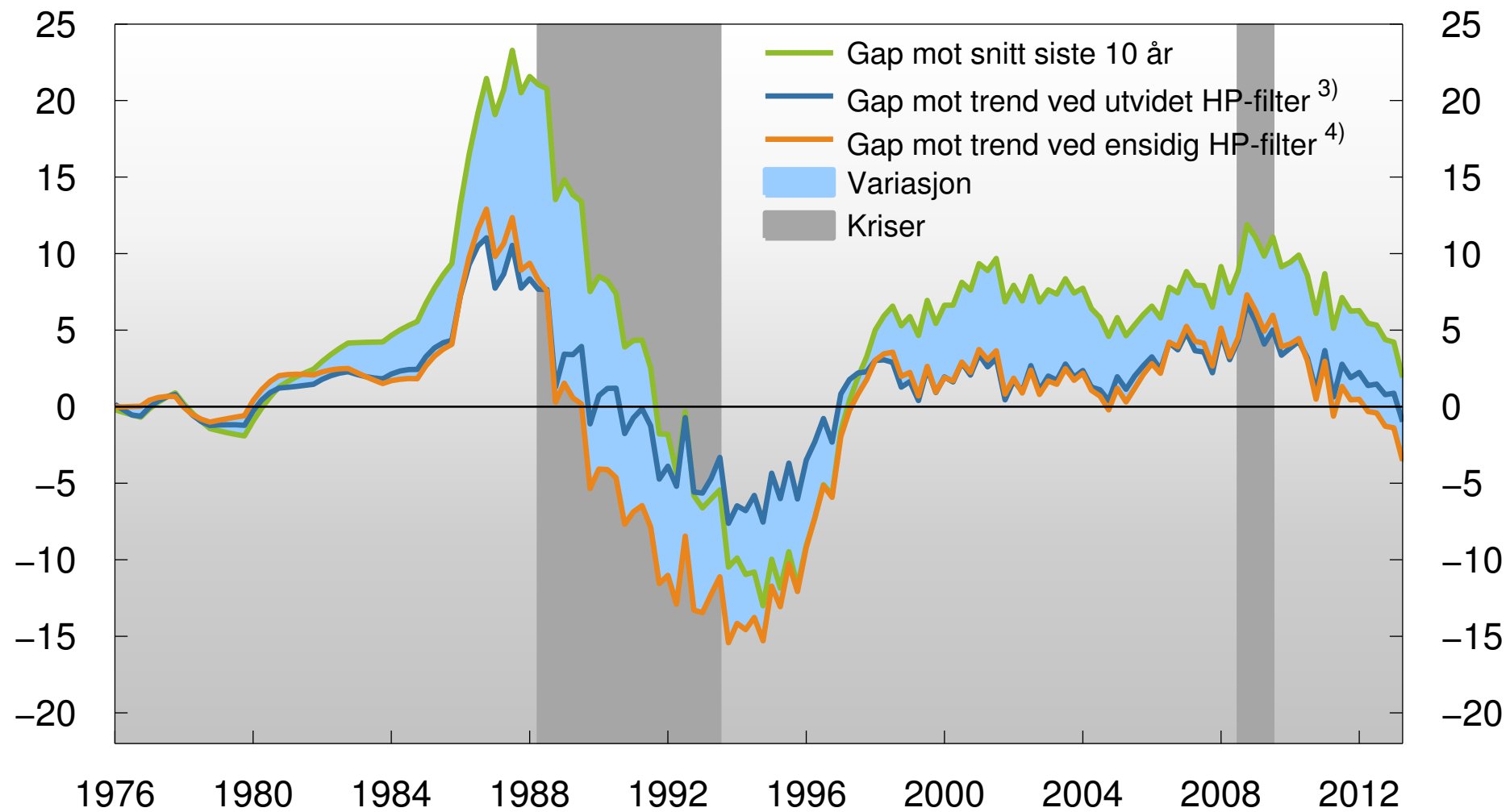
1) Alle banker og OMF-kredittforetak med unntak av filialer og datterbanker av utenlandske banker i Norge

2) Kvartalstall fram til 1989 er beregnet med lineær interpolering av årstall

3) Ensidig Hodrick Prescott-filter utvidet med en enkel prognose. Lambda = 400 000

Kilde: Norges Bank

Figur 2.8 Markedsfinansieringsgap. Bankenes¹⁾ markedsfinansieringsandel²⁾ som avvik fra beregnede trender. Prosentenheter. 1. kv. 1976 – 2. kv. 2013

1) Alle banker og OMF-kredittforetak med unntak av filialer og datterbanker av utenlandske banker i Norge

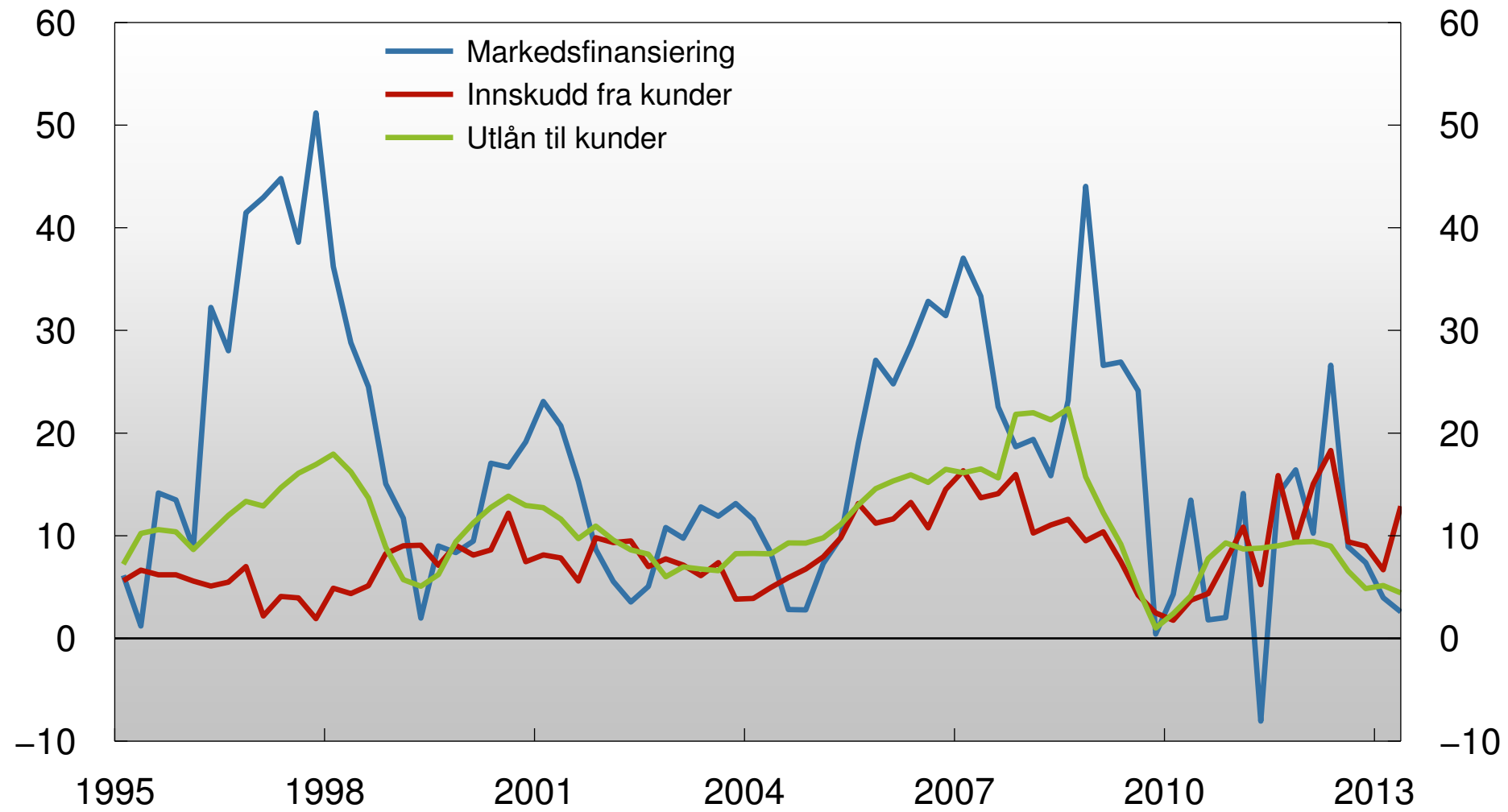
2) Kvartalstall fram til 1989 er beregnet med lineær interpolering av årstall

3) Ensidig Hodrick Prescott-filter utvidet med en enkel prognose. Lambda = 400 000

4) Ensidig Hodrick Prescott-filter. Lambda = 400 000

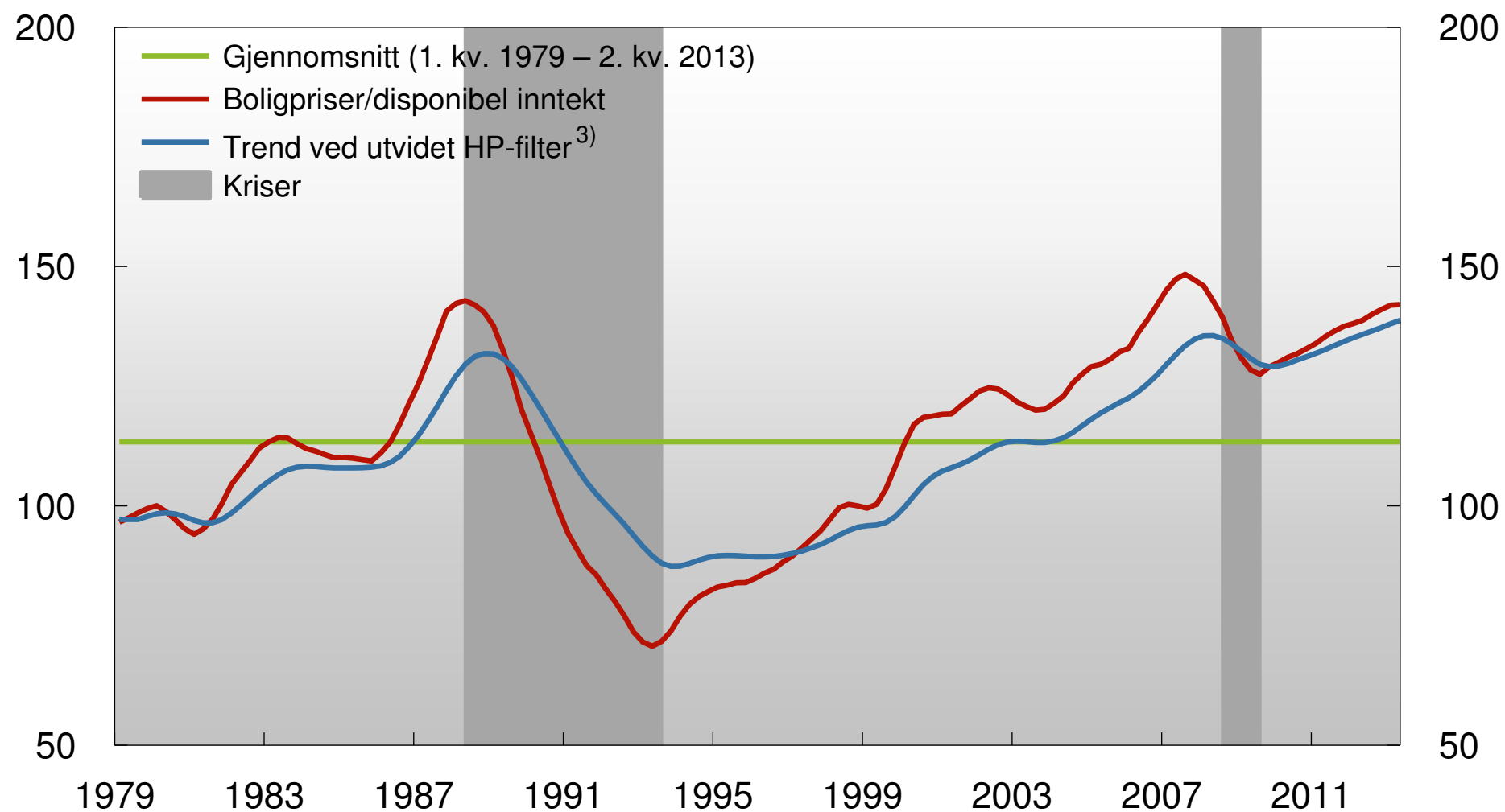
Kilde: Norges Bank

Figur 2.9 Bankenes¹⁾ markedsfinansiering, innskudd og utlån.
Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 1995 – 2. kv. 2013

1) Alle banker og OMF-kredittforetak med unntak av filialer og datterbanker av utenlandske banker i Norge
Kilde: Norges Bank

Figur 2.10 Boligpriser¹⁾ i forhold til disponibel inntekt²⁾.
 Indeks. 4. kv. 1998 = 100. 1. kv. 1979 – 2. kv. 2013

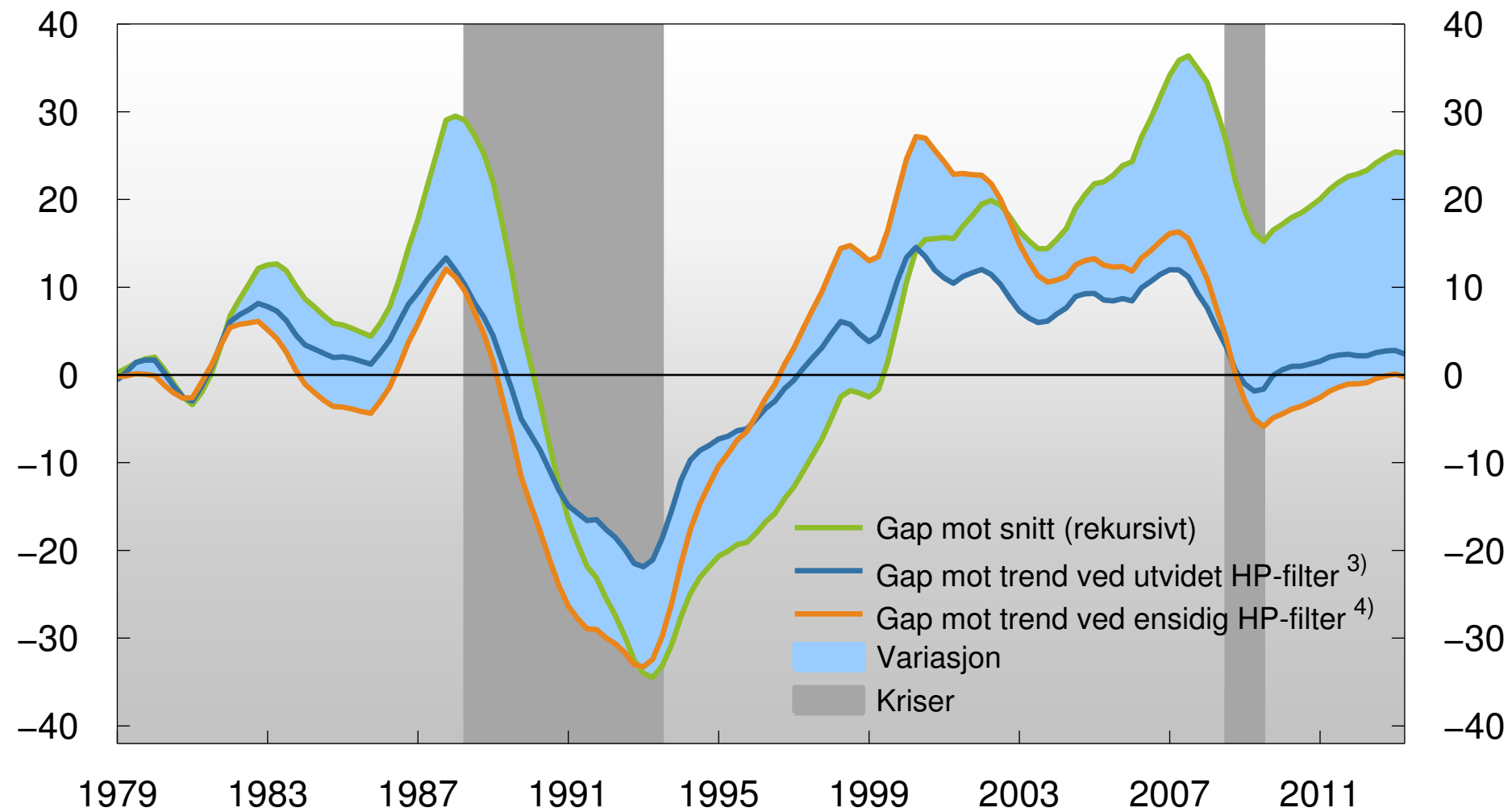
1) Kvartalstall fram til 1990 er beregnet med lineær interpolering av årstall

2) Korrigert for anslått reinvestert aksjeutbytte for 2000 – 2005 og innløsning/nedsettelse av egenkapital for 1. kv. 2006 – 3. kv. 2012

3) Ensidig Hodrick Prescott-filter utvidet med en enkel prognose. Lambda = 400 000

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Norges Eiendomsmeglerforbund (NEF), Eiendomsmeglerforetakenes forening (EFF), Finn.no, Eiendomsverdi og Norges Bank

Figur 2.11 Boligprisgap. Boligpriser¹⁾ i forhold til disponibel inntekt²⁾ som avvik fra beregnede trender. Prosent. 1. kv. 1979 – 2. kv. 2013

1) Kvartalstall fram til 1990 er beregnet med lineær interpolering av årstall

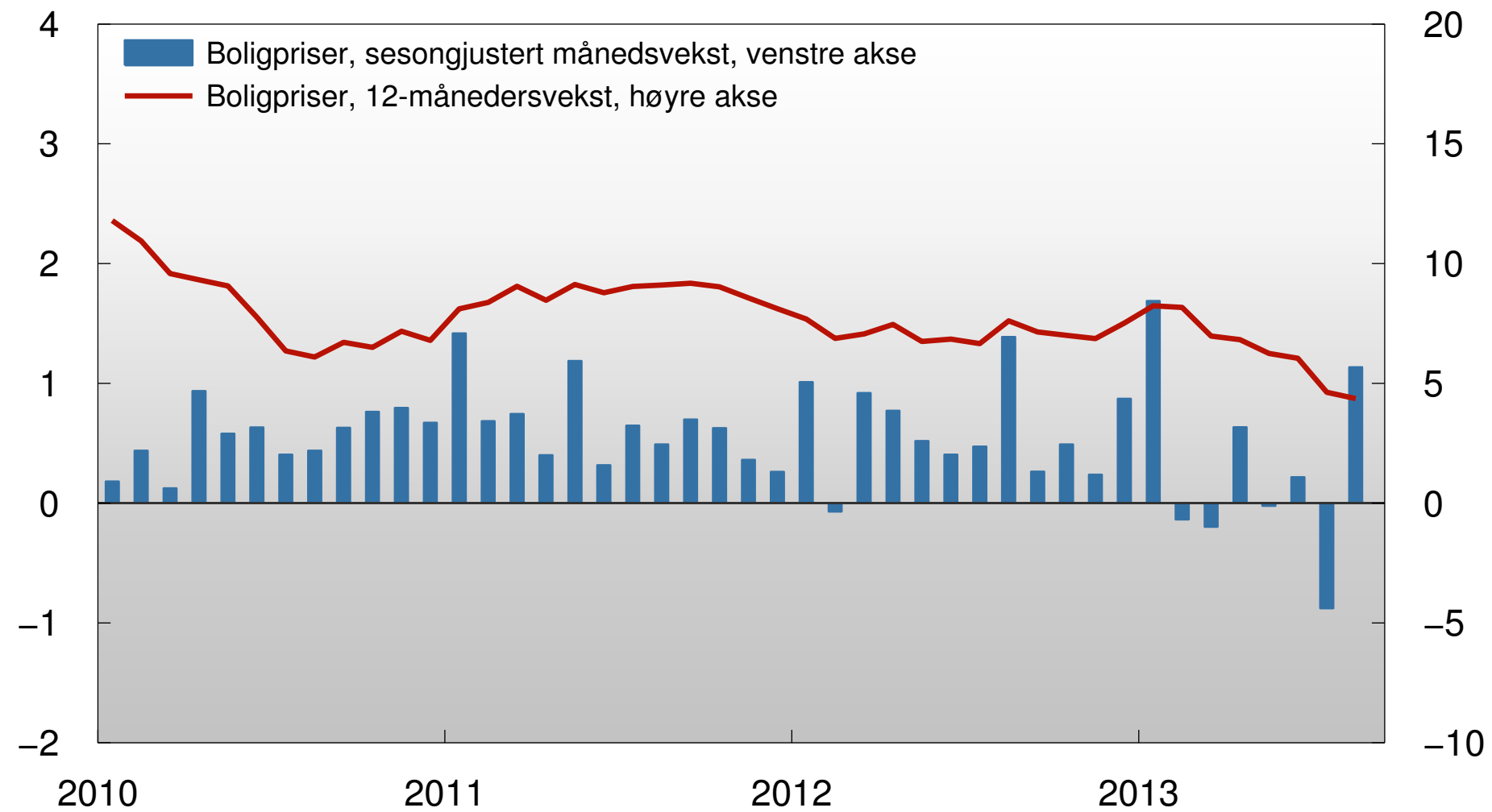
2) Korrigert for anslått reinvestert aksjeutbytte for 2000 – 2005 og innløsning/nedsettelse av egenkapital for 1. kv. 2006 – 3. kv. 2012

3) Ensidig Hodrick Prescott-filter utvidet med en enkel prognose. Lambda = 400 000

4) Ensidig Hodrick Prescott-filter. Lambda = 400 000

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Norges Eiendomsmeglerforbund (NEF), Eiendomsmeglerforetakenes forening (EFF), Finn.no, Eiendomsverdi og Norges Bank

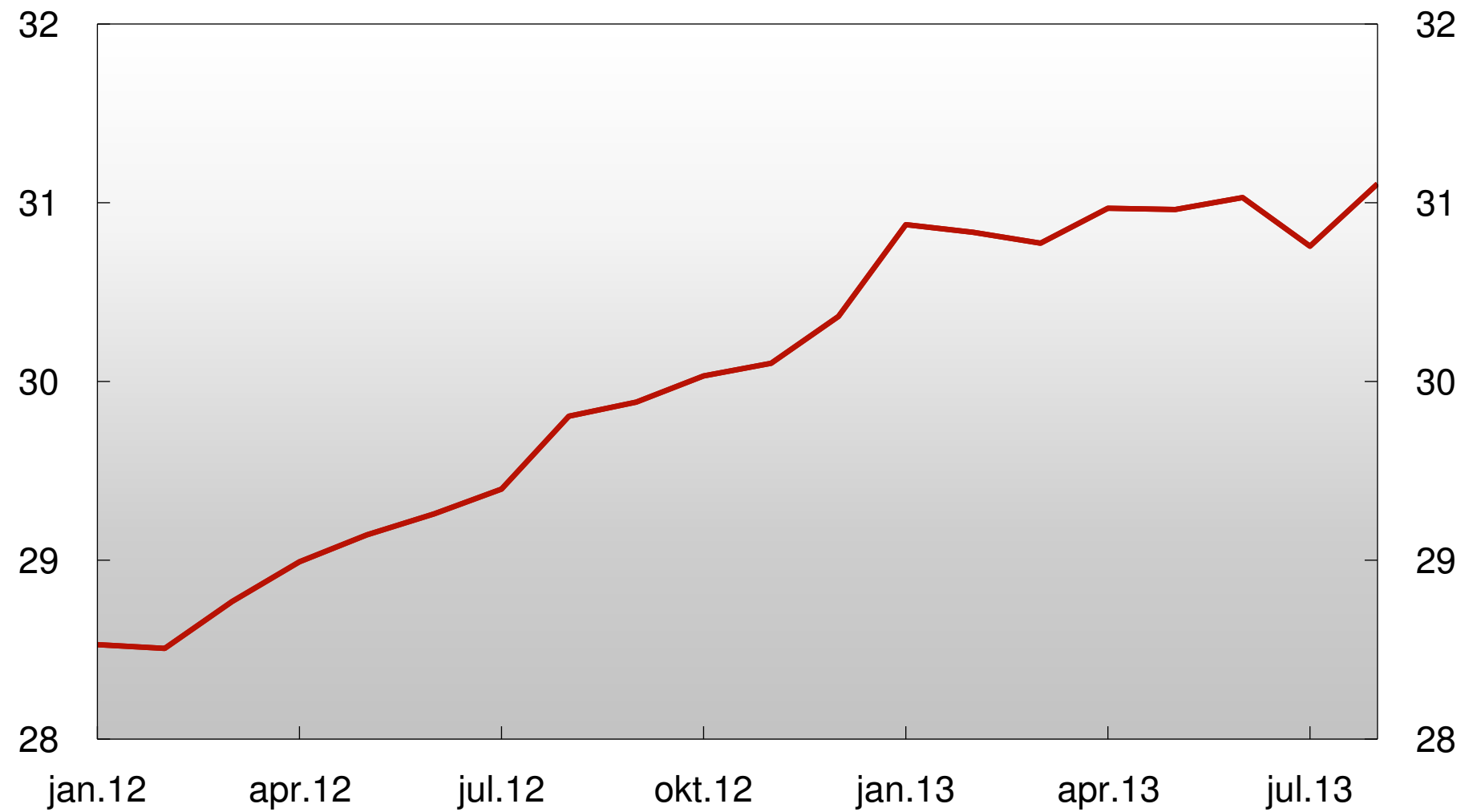
Figur 2.12 Boligpriser.¹⁾ Tolvmånedersvekst og sesongjustert månedsvekst. Prosent. Januar 2010 – august 2013

1) Boligpriser i kroner per kvadratmeter

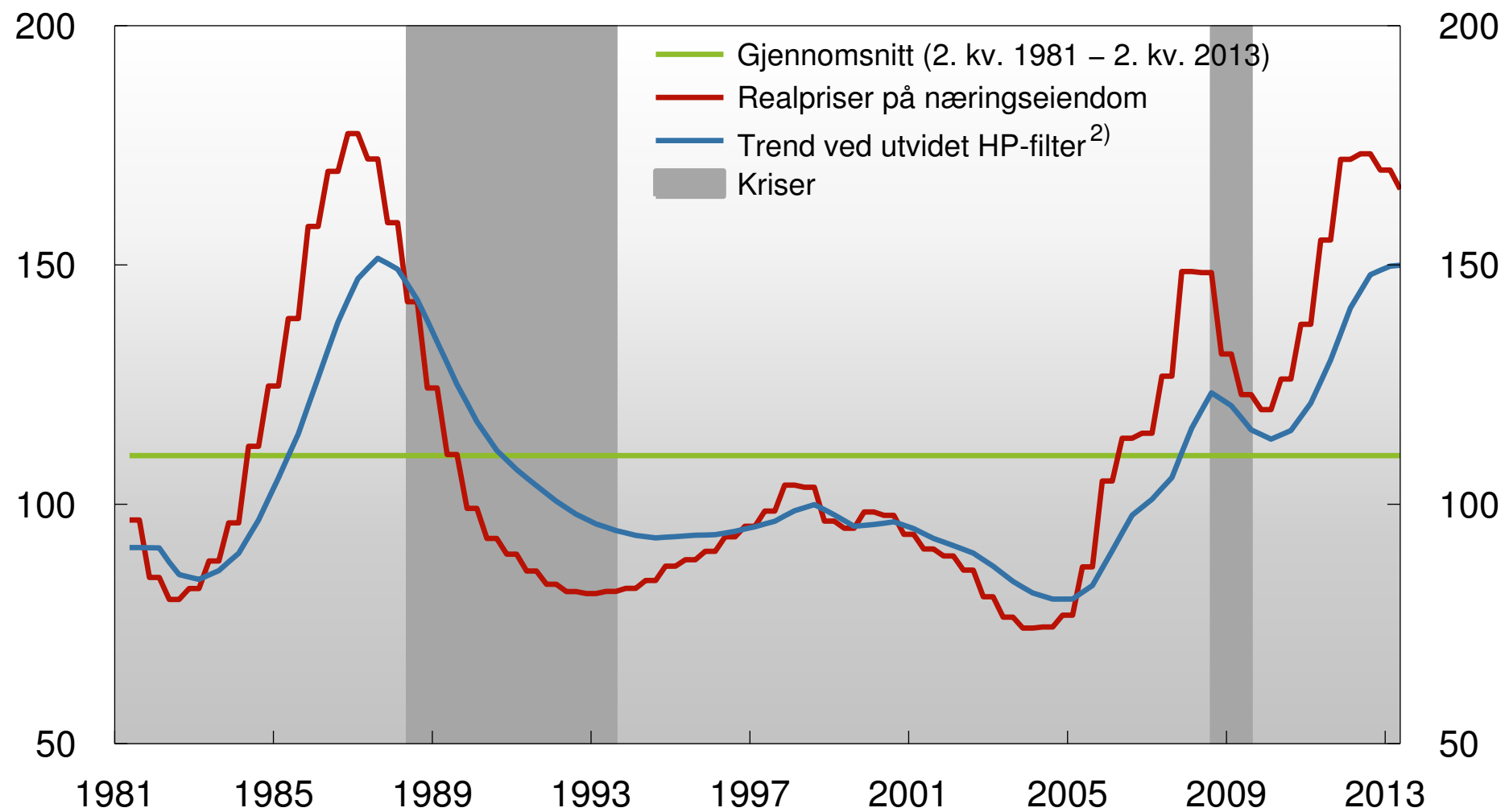
Kilder: Statistisk sentralbyrå, Eiendomsmeglerforetakenes forening (EFF), Eiendomsverdi, Finn.no og Norges Bank

Figur 2.13 Sesongjusterte boligpriser. 1000 kroner per kvadratmeter.
Januar 2012 – august 2013

Kilder: Eiendomsmeglerforetakenes forening (EFF), Eiendomsverdi og Finn.no

Figur 2.14 Realpriser på næringseiendom.¹⁾
Indeks. 1998 = 100. 2. kv. 1981 – 2. kv. 2013

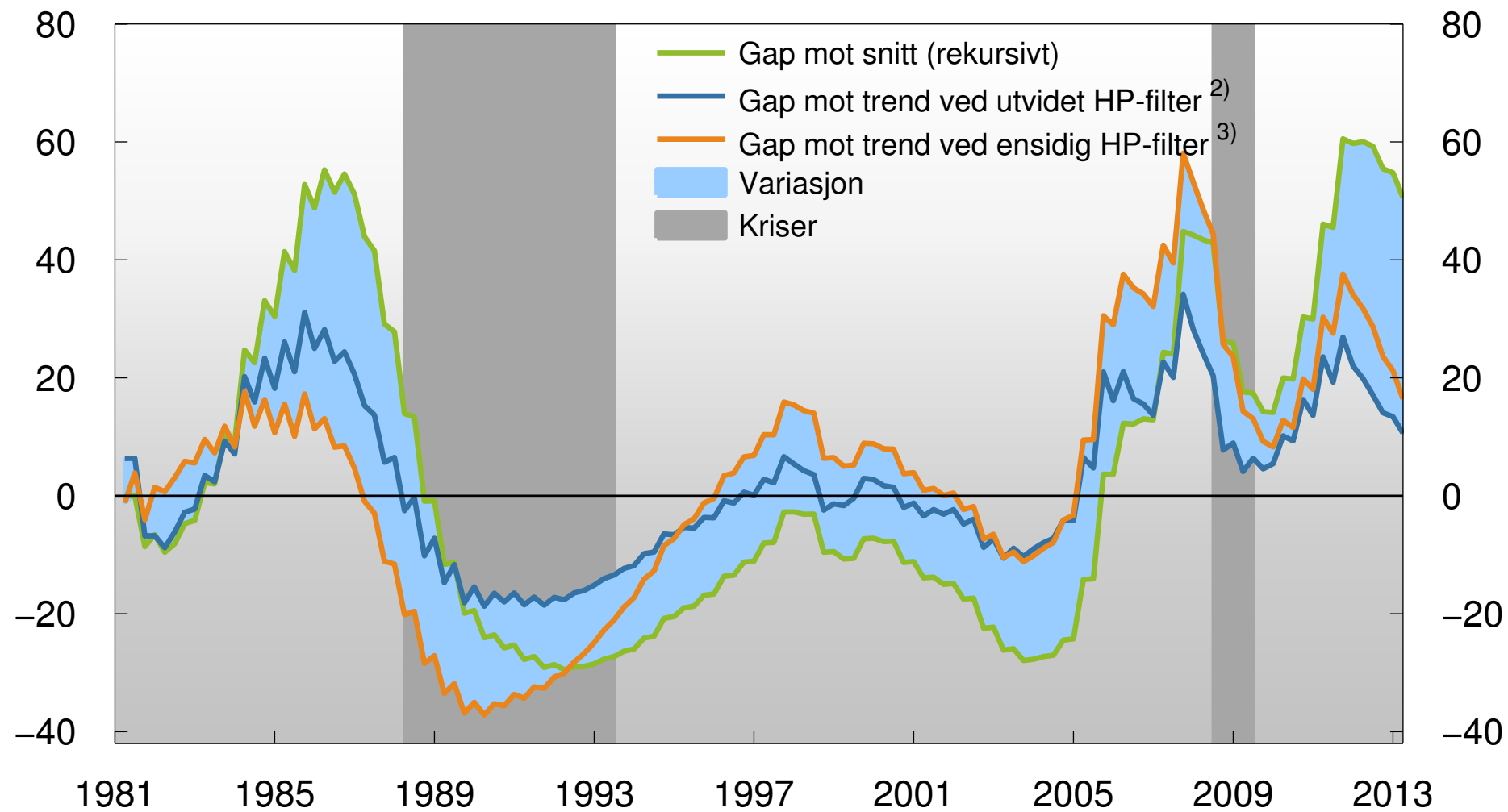

1) Beregnede salgspriser på kontorlokaler i Oslo deflatert med BNP-deflatoren for Fastlands-Norge

2) Ensidig Hodrick Prescott-filter utvidet med en enkel prognose. Lambda = 400 000

Kilder: Dagens Næringsliv, OPAK, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.15 Næringseiendomsprisgap. Realpriser på næringseiendom¹⁾ som avvik fra beregnede trender. Prosent. 2. kv. 1981 – 2. kv. 2013

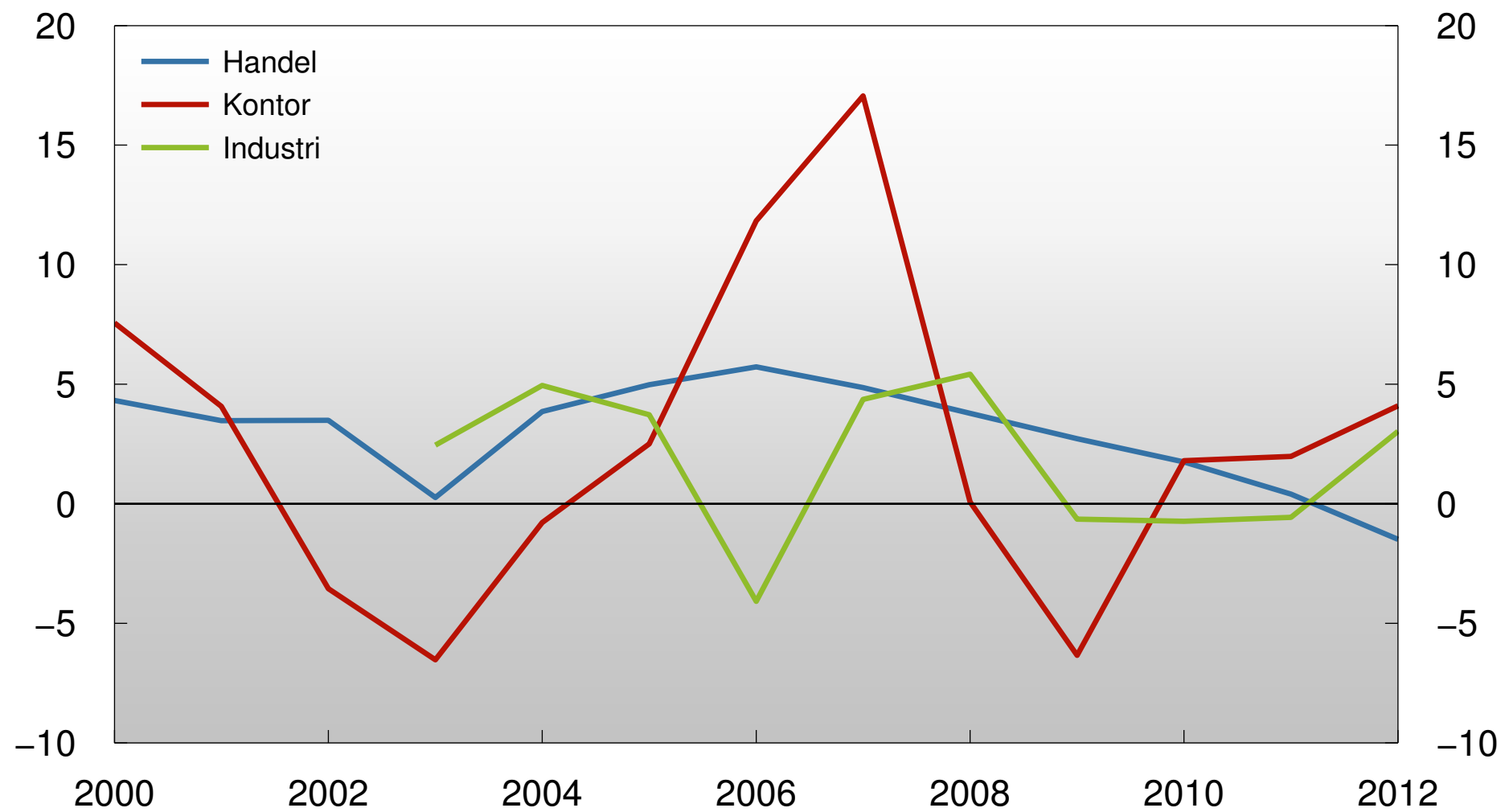
1) Beregnede salgspriser på kontorlokaler i Oslo deflatert med BNP-deflatoren for Fastlands-Norge

2) Ensidig Hodrick Prescott-filter utvidet med en enkel prognose. Lambda = 400 000

3) Ensidig Hodrick Prescott-filter. Lambda = 400 000

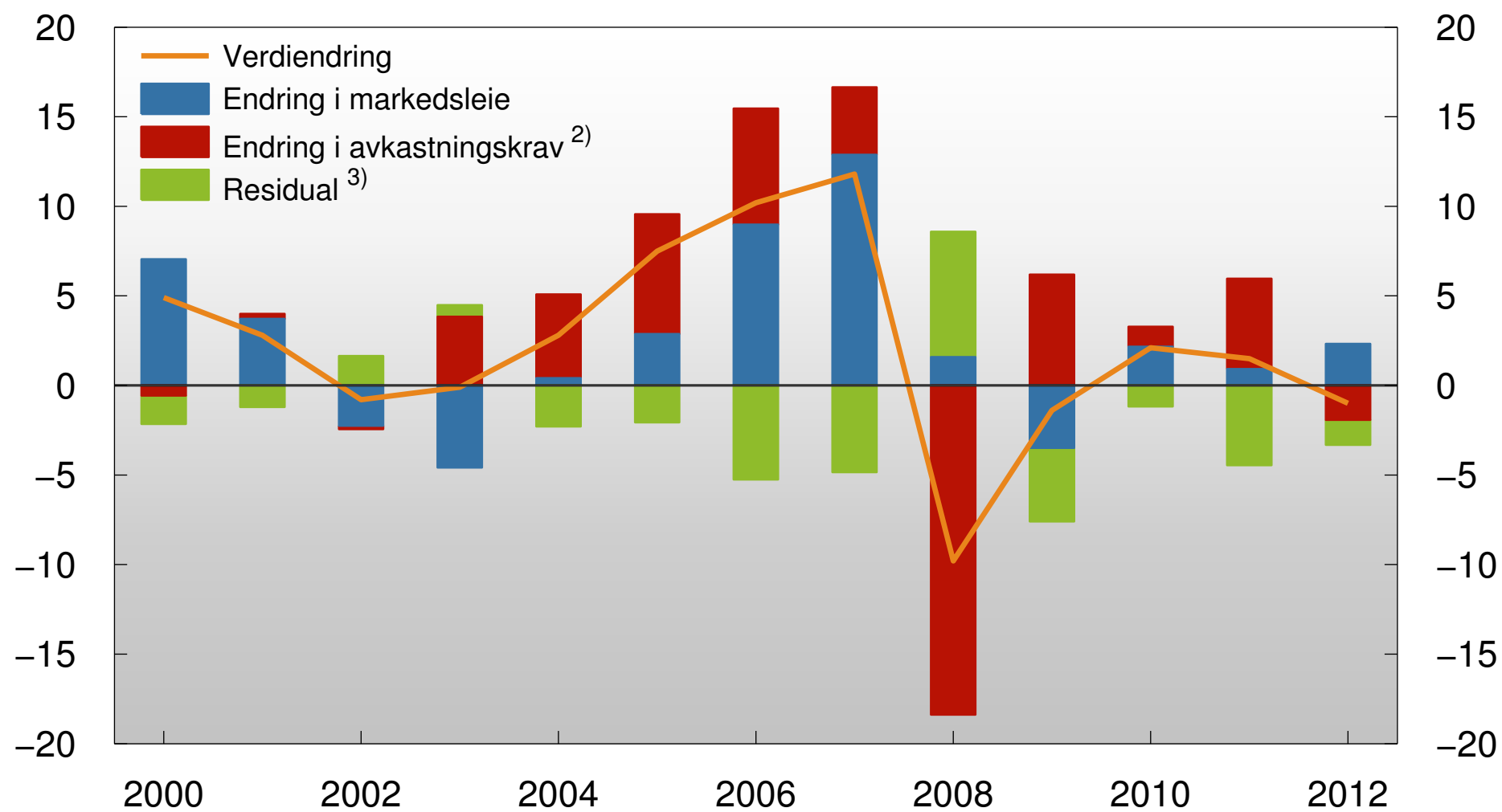
Kilder: Dagens Næringsliv, OPAK, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.16 Utvikling i leiepriser.¹⁾
Årsvekst. Prosent. 2000 – 2012

1) Utvikling i markedsleie i investeringseiendom i Norge. Nye/reforhandlede kontrakter
Kilde: Investment Property Databank (IPD)

Figur 2.17 Utvikling i næringseiendomsverdier.¹⁾
 Årsvekst. Prosent. 2000 – 2012

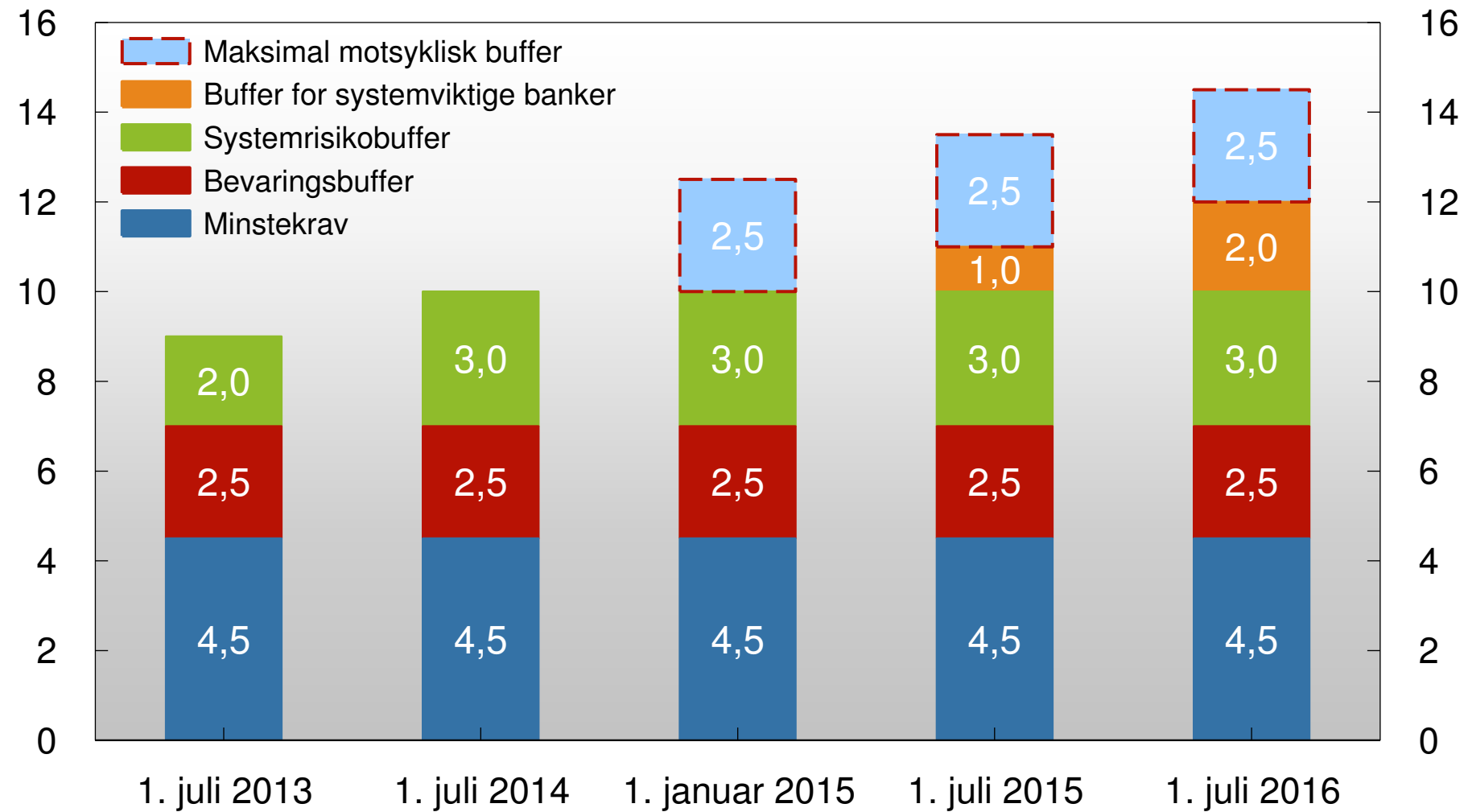
1) Verdiutvikling på investeringseiendom i Norge. Alle typer næringseiendom

2) Med avkastningskrav menes gjennomsnittlig rente benyttet til neddiskontering av fremtidige kontantstrømmer

3) Differanse mellom verdiendring og summen av endring i markedsleie og endring i avkastningskrav

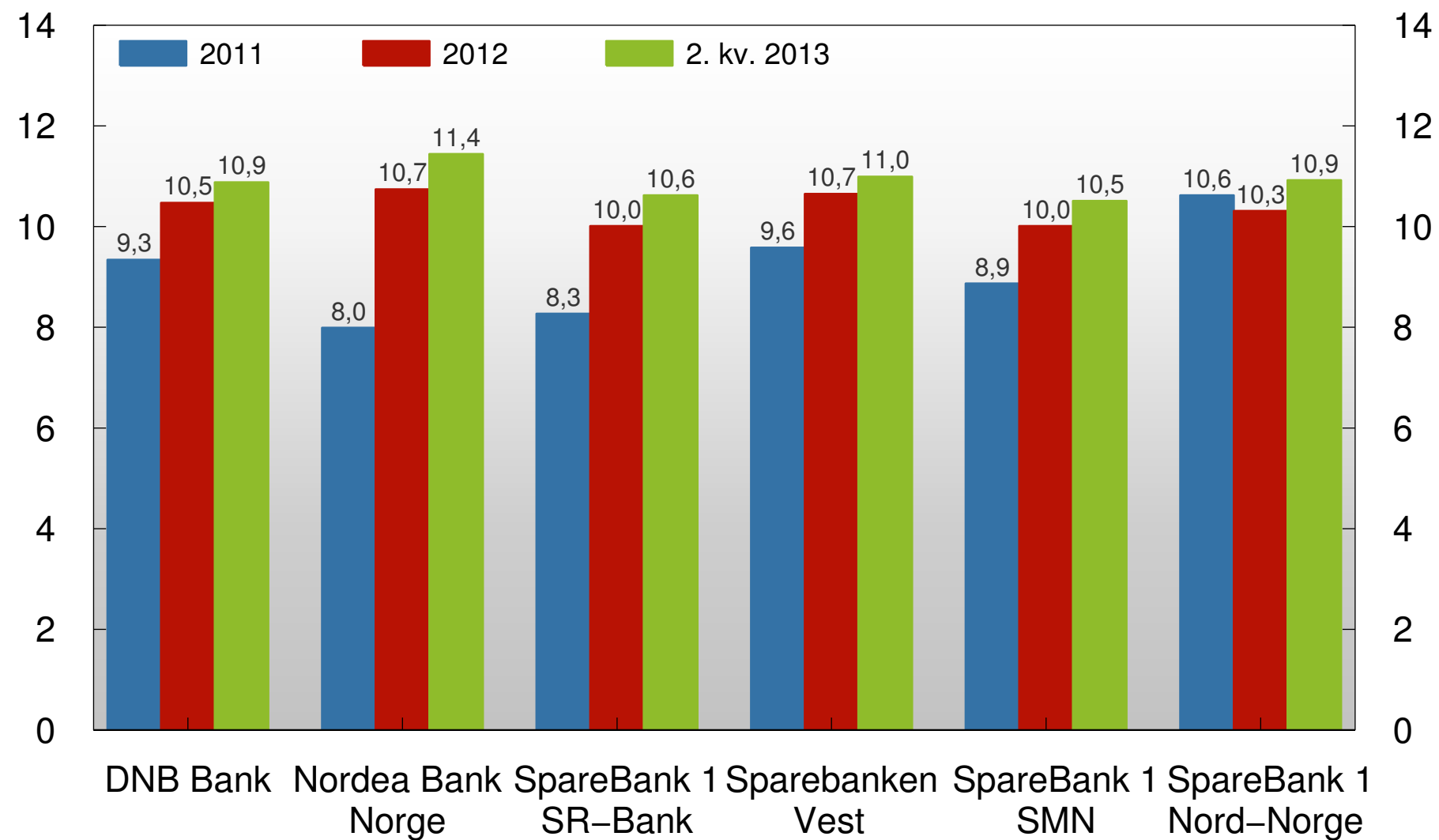
Kilde: Investment Property Databank (IPD)

Figur 2.18 Opptrapping av krav til ren kjernekapitaldekning i nytt regelverk.
Prosent. 1. juli 2013 – 1. juli 2016

Kilder: Finansdepartementet og Norges Bank

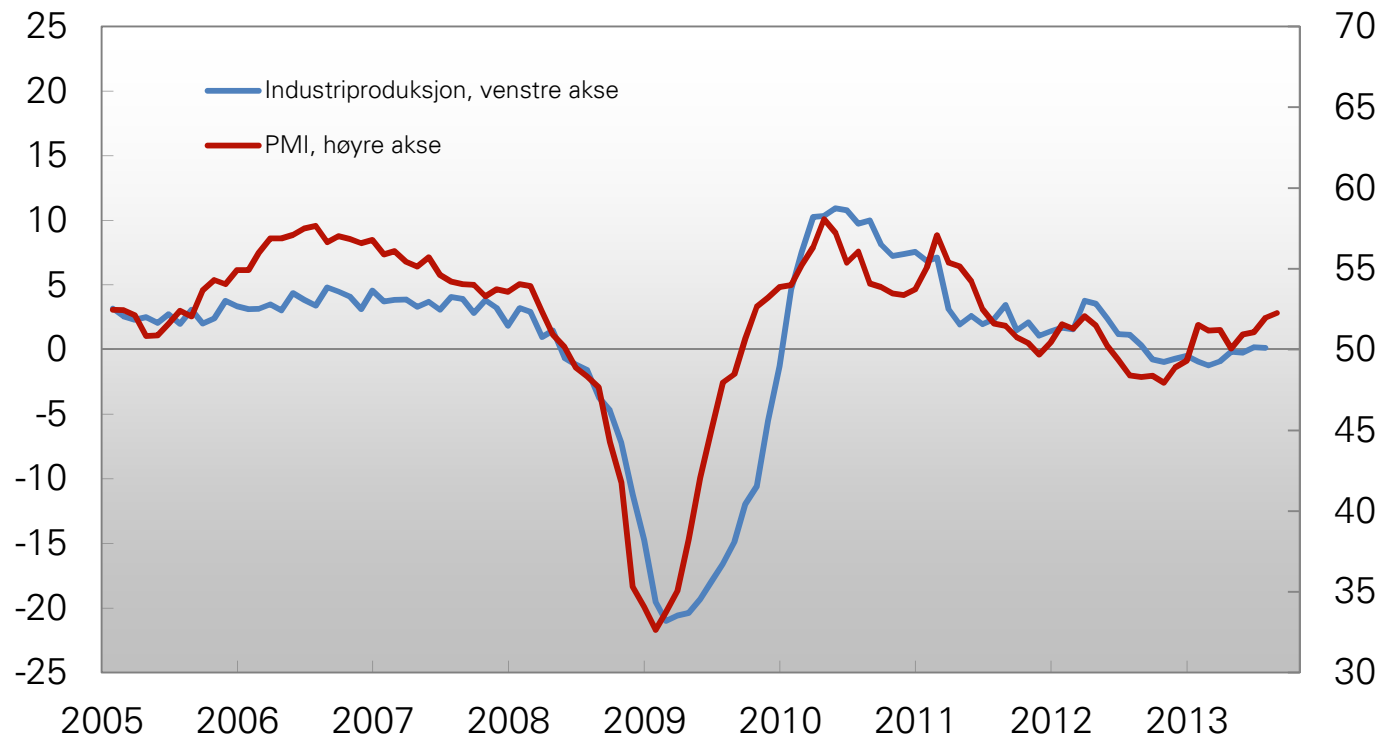
Figur 2.19 Ren kjernekapitaldekning med overgangsregelen for store norske bankonsern. Prosent. Utgangen av perioden. 2011 – 2012 og 2. kv. 2013¹⁾

1) Tillagt hele resultatet hittil i 2013

Kilder: Bankkonsernernes resultatrapporter og Norges Bank

Figur 3.1 Industriproduksjon og innkjøpssjefsindekser for industrien (PMI) hos industrilandene i handelspartneraggregatet.¹⁾ Januar 2005 – august 2013

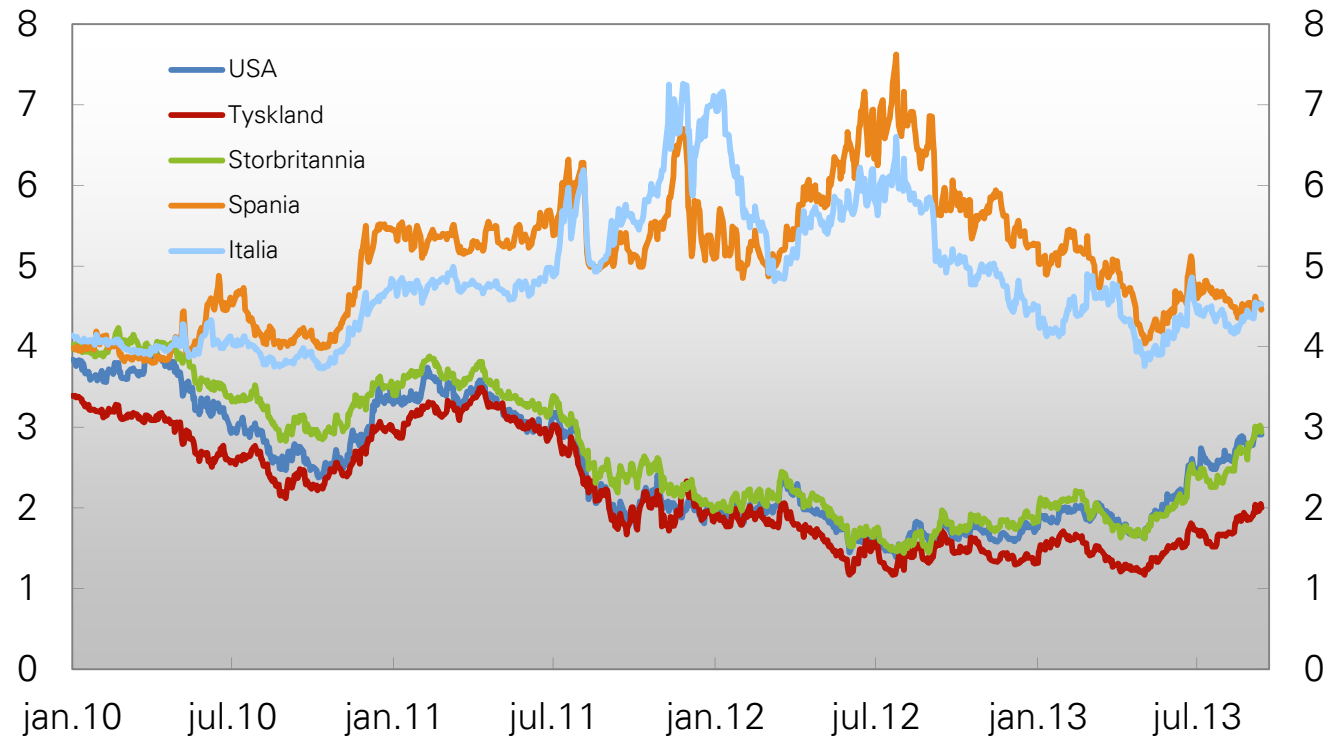

1) BNP-vekter. Industriproduksjon: Tolvmånedersvekst. Prosent. Til juli 2013.

PMI: Diffusjonsindeks rundt 50

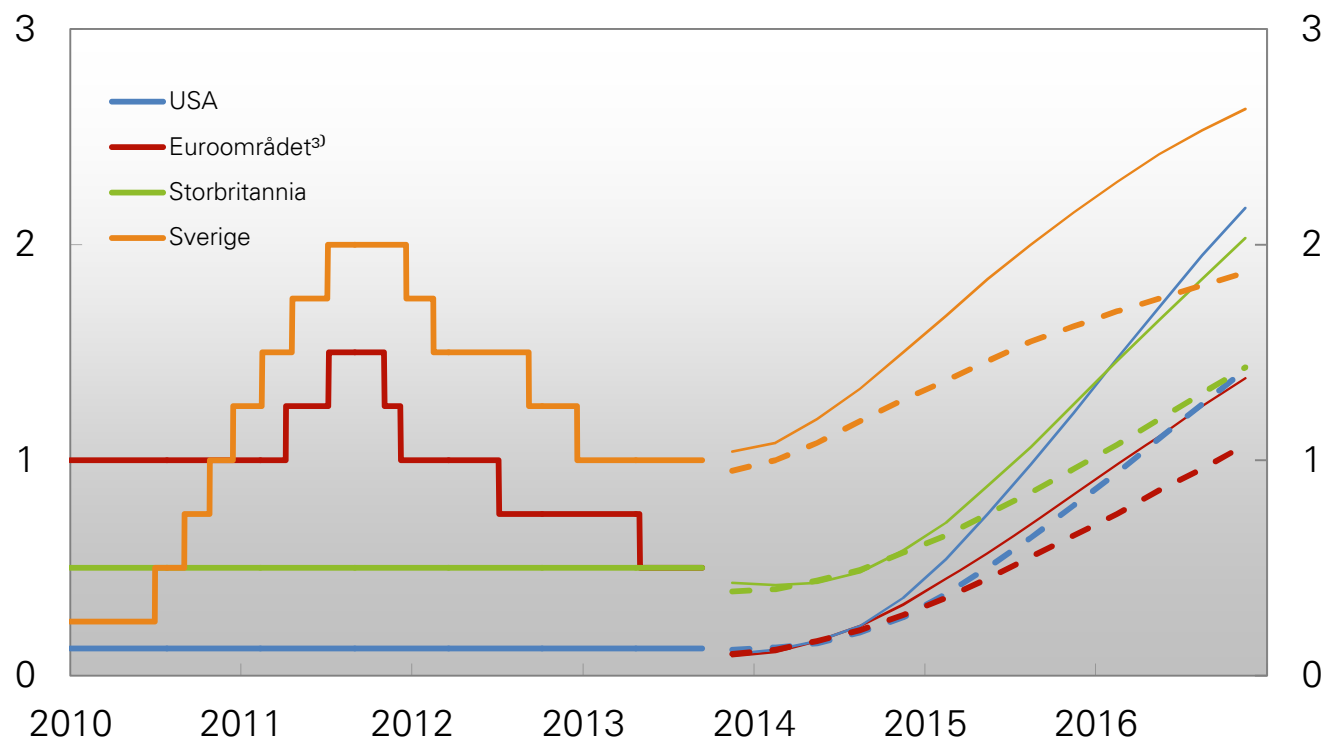
Kilder: IMF, Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 3.2 Rente 10-års statsobligasjoner. Prosent.
1. januar 2010 – 12. september 2013

Kilde: Bloomberg

Figur 3.3 Styringsrenter og beregnede terminrenter per 13. juni 2013 og 12. september 2013.¹⁾ Prosent. 1. januar 2010 – 31. desember 2016²⁾

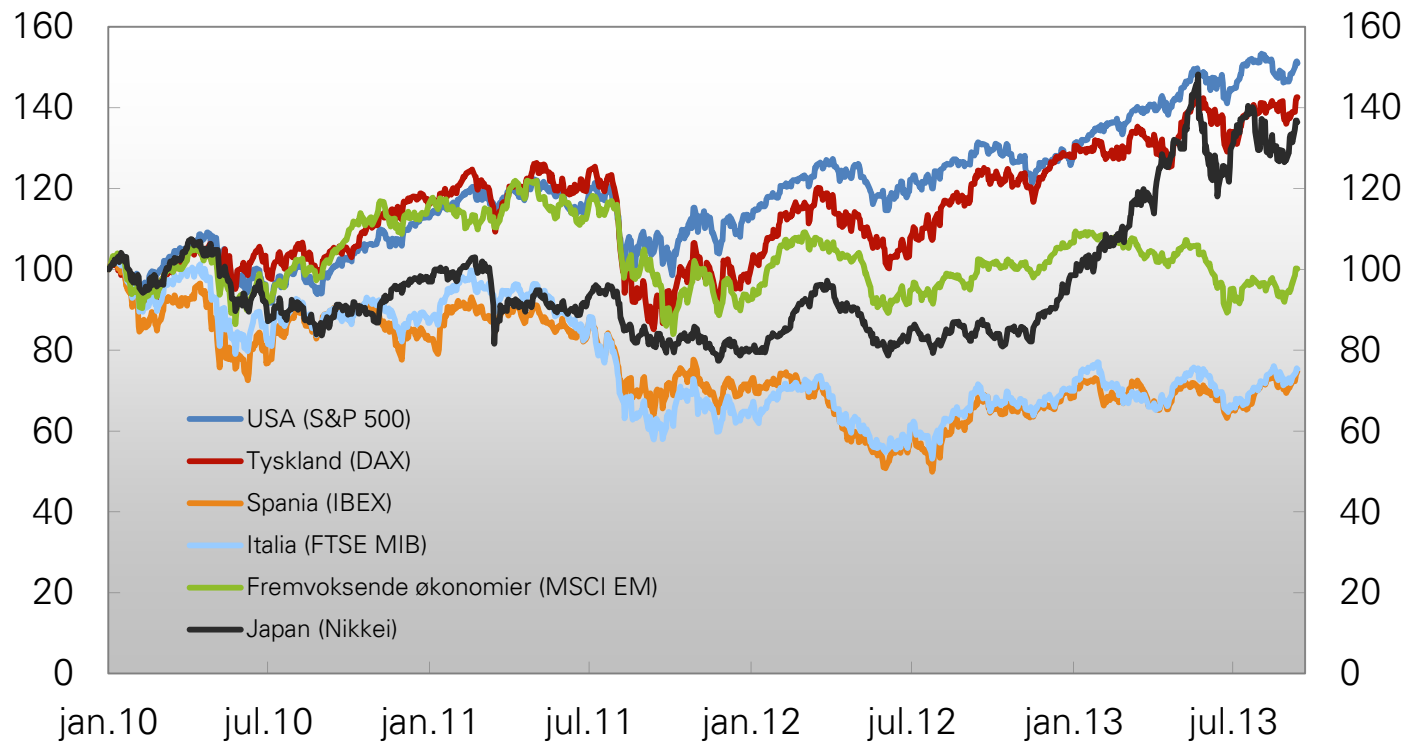
1) Stiplede linjer viser beregnede terminrenter per 13. juni 2013. Tynne linjer viser terminrenter per 12. september 2013. Terminrentene er basert på Overnight Index Swap (OIS) renter

2) Dagstall fra 1. januar 2010 og kvartalstall fra 4. kvartal 2013

3) EONIA for euroområdet fra 4. kvartal 2013

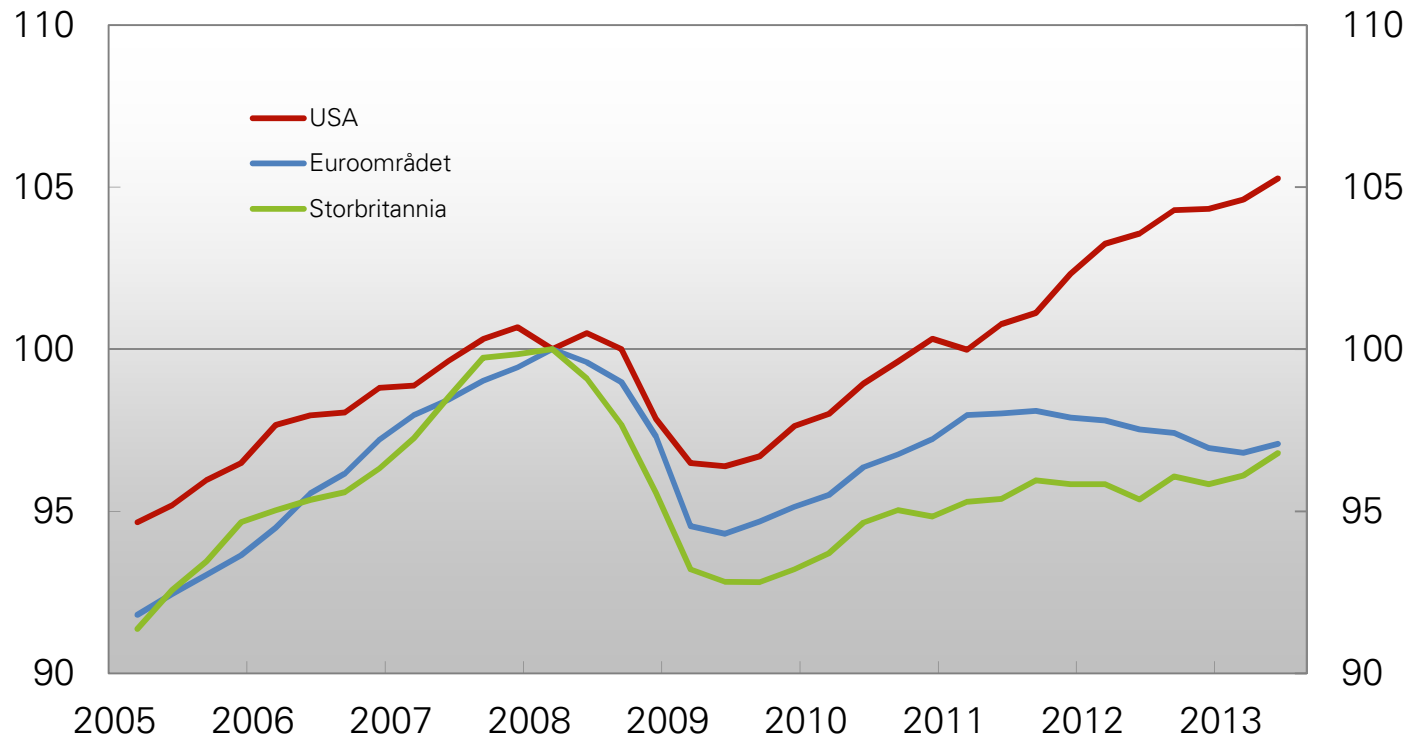
Kilder: Bloomberg og Norges Bank

Figur 3.4 Utvikling i aksjemarkedene. Indeks. 1. januar 2010 = 100.
1. januar 2010 – 12. september 2013

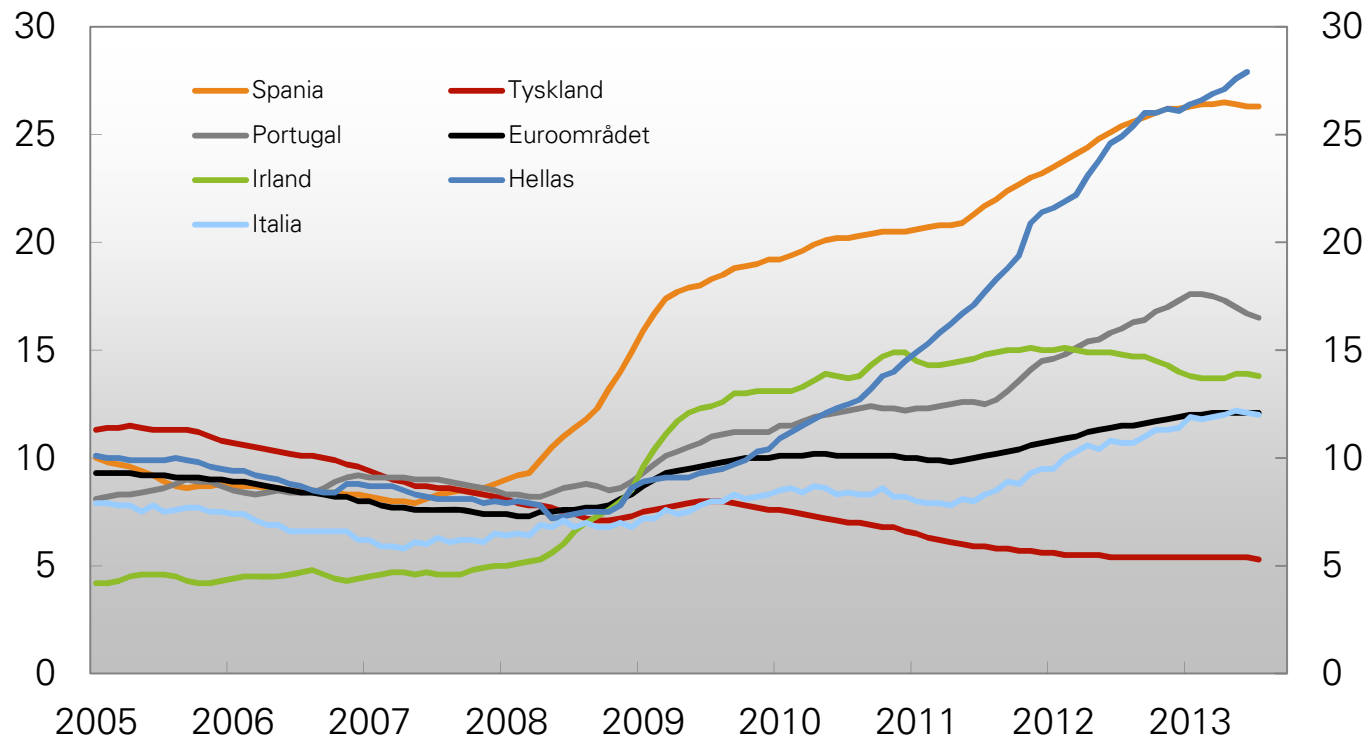
Kilde: Bloomberg

Figur 3.5 BNP i USA, euroområdet og Storbritannia. Volum.
Indeks. 1. kv. 2008 = 100. 1. kv. 2005 – 2. kv. 2013

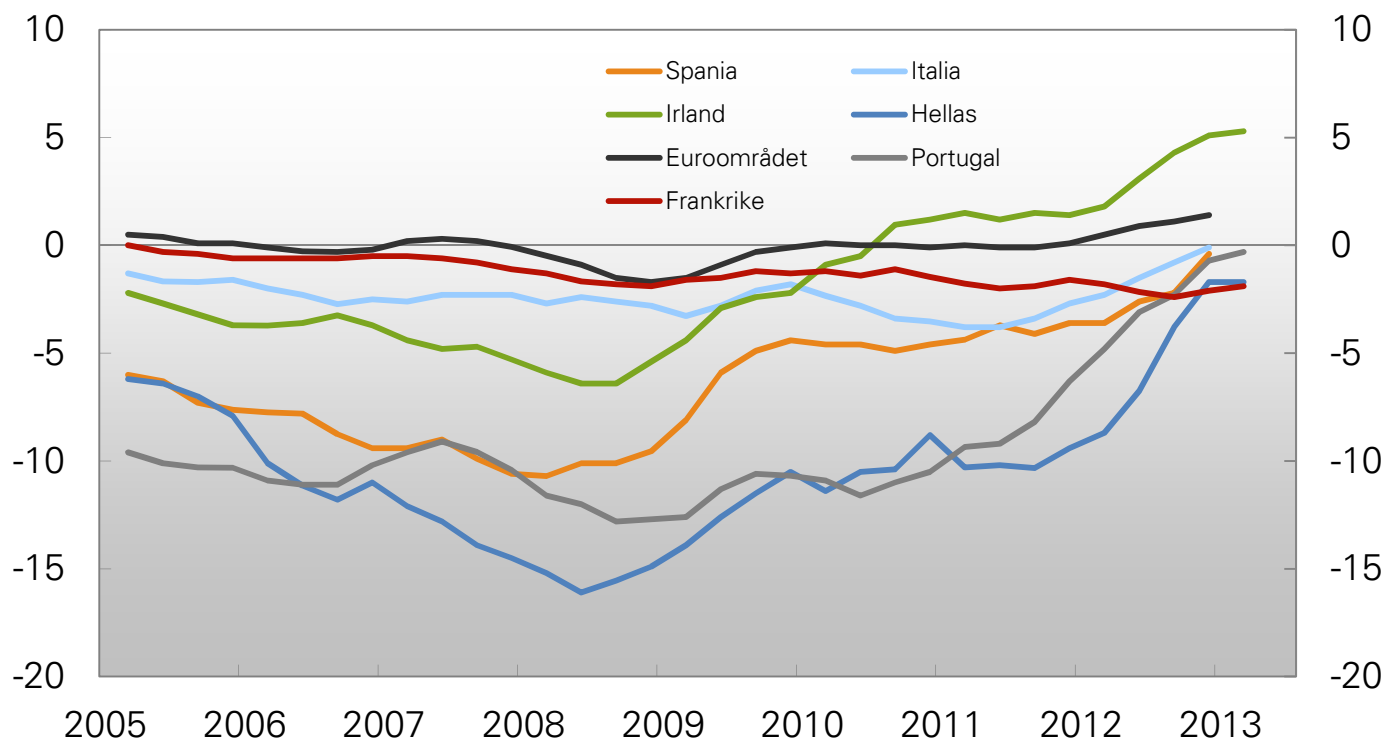
Kilde: Thomson Reuters

Figur 3.6 Arbejdsledighet. Prosent av arbeidsstyrken. Månedstill.
Januar 2005 – juli 2013¹⁾

1) Til juni 2013 for Hellas
Kilde: Thomson Reuters

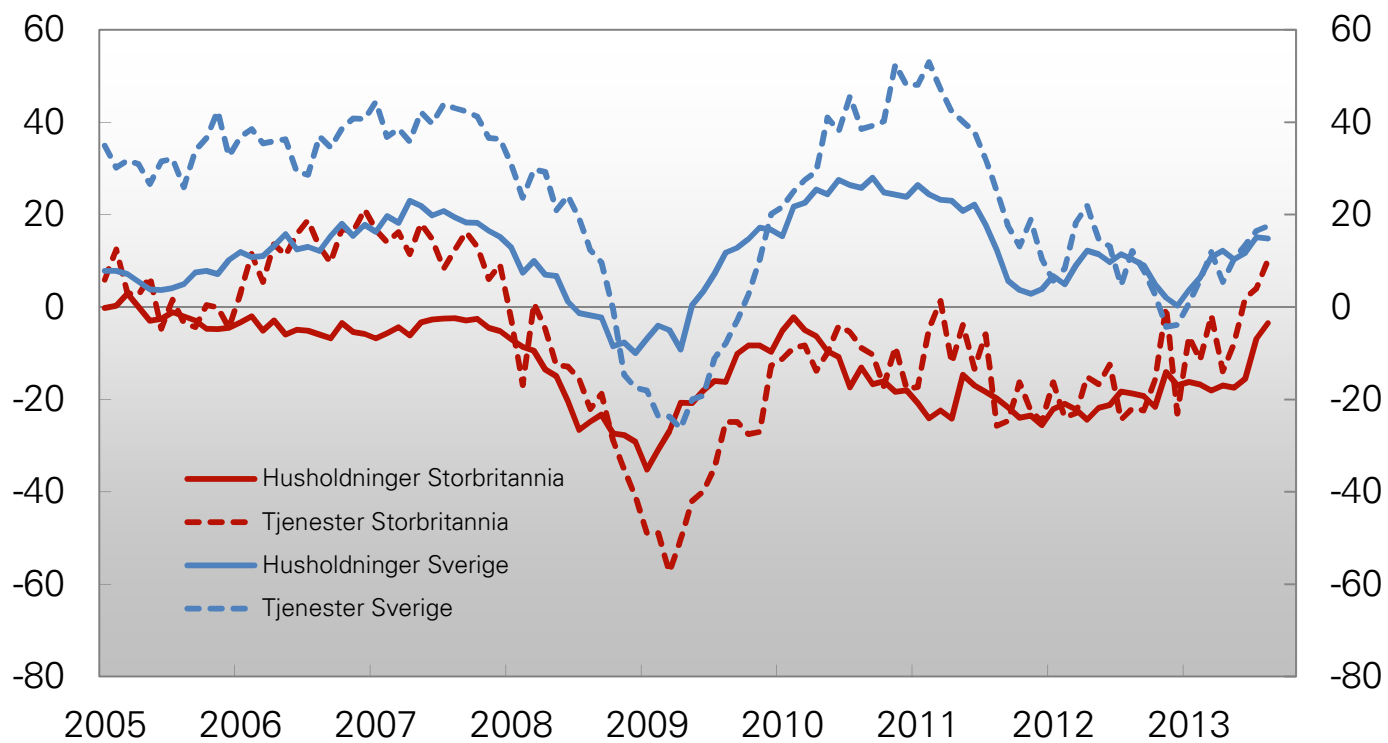
Figur 3.7 Driftsbalanse i prosent av BNP. Trekvarterers glidende gjennomsnitt.
1. kv. 2005 – 1. kv. 2013¹⁾

1) Til 4. kvartal 2012 for Spania, Italia og euroområdet

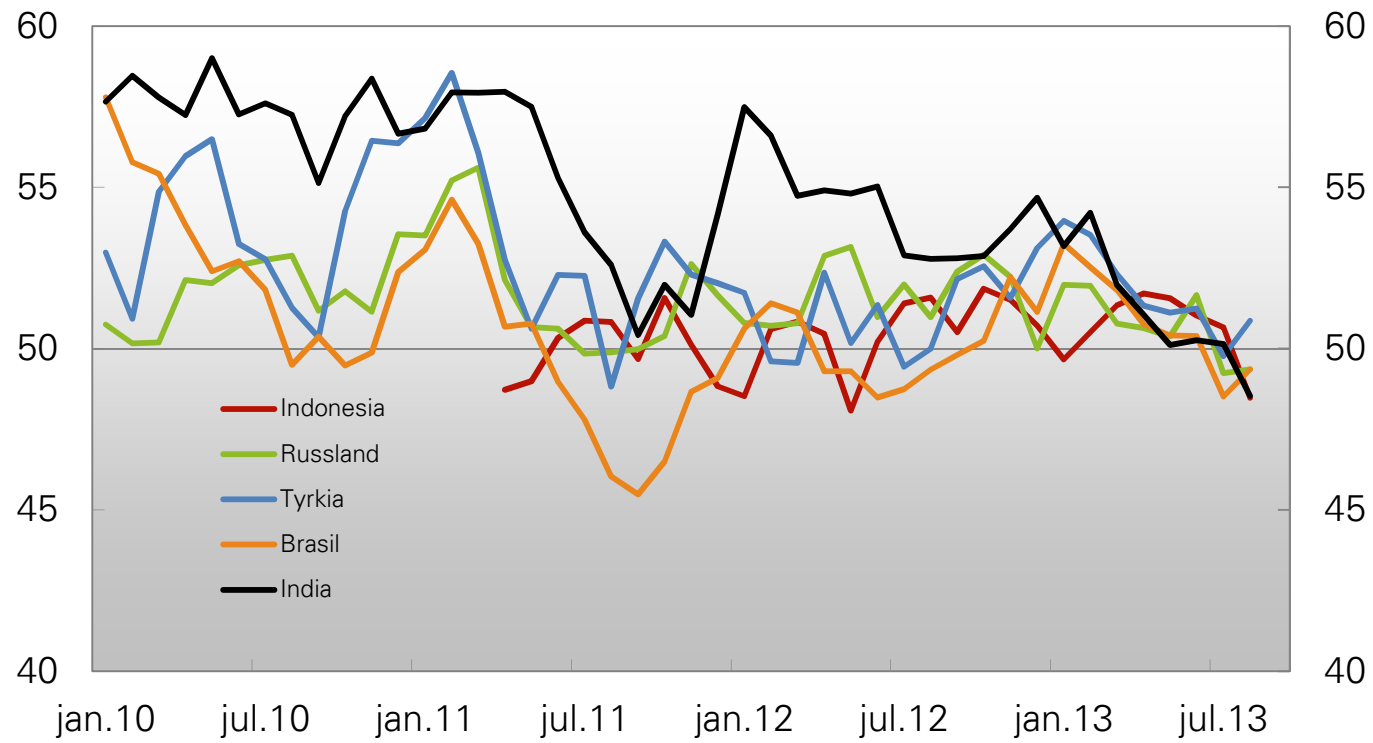
Kilder: OECD og Norges Bank

Figur 3.8 Tillitsindikatorer for husholdninger og tjenestesektoren i Storbritannia og Sverige. Januar 2005 – august 2013

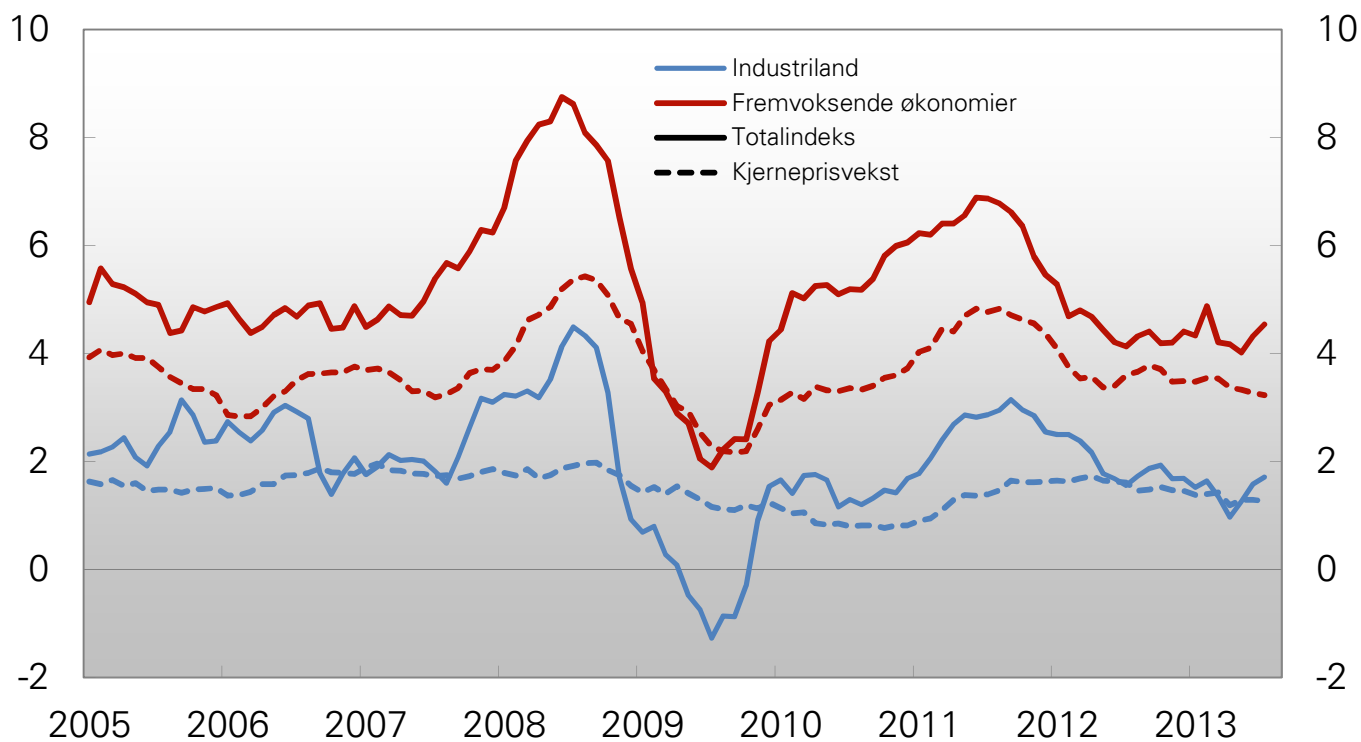
Kilder: EU-kommisjonen og Thomson Reuters

Figur 3.9 Innkjøpssjefsindekser for industrien (PMI). Diffusjonsindeks rundt 50. Sesongjustert. Januar 2010 – august 2013

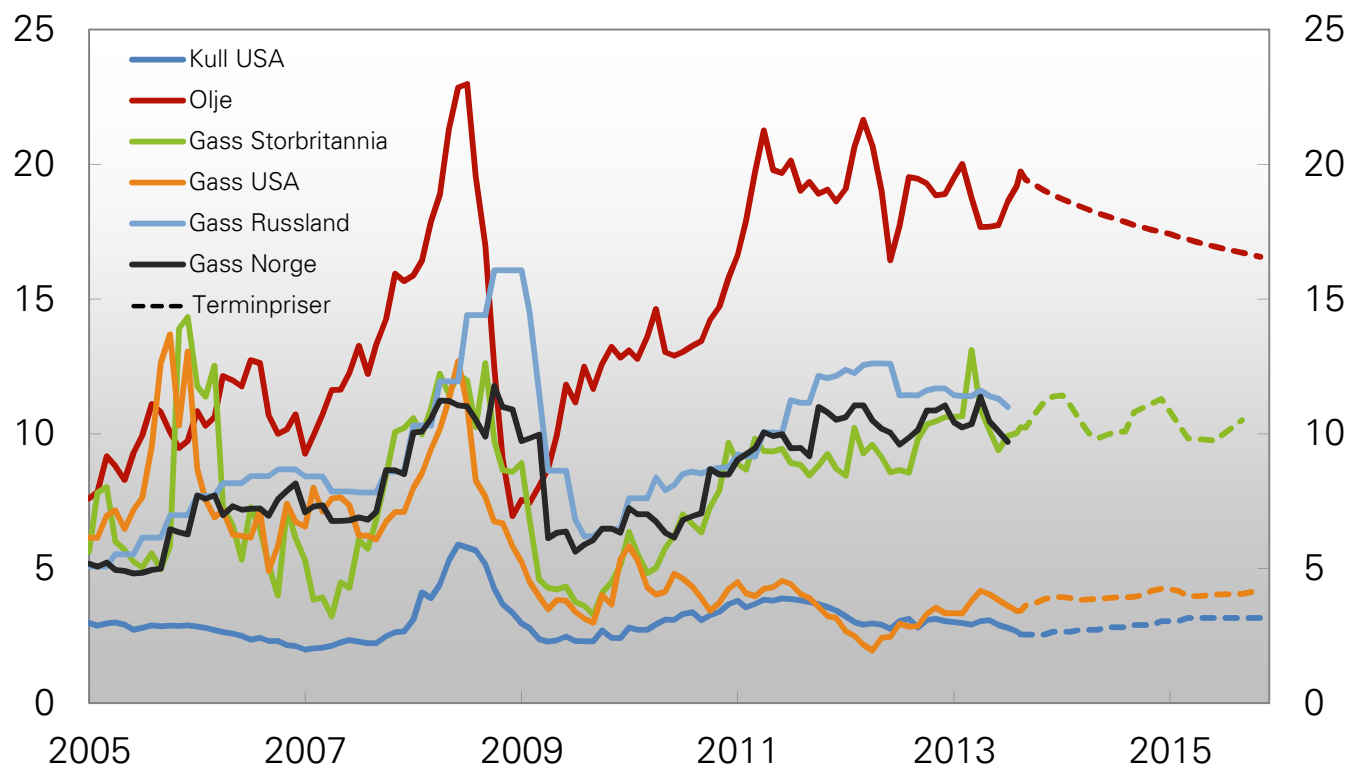
Kilde: Thomson Reuters

Figur 3.10 Konsumpriser i industriland og fremvoksende økonomier.¹⁾
 Tolvmånedersvekst. Prosent. Januar 2005 – juli 2013

1) Vektet med BNP-vekter (PPP). Industriland: Australia, Canada, euroområdet, Japan, Storbritannia og USA. Fremvoksende økonomier: Argentina, Brasil, India, Indonesia, Kina, Mexico, Russland, Sør-Afrika, Sør-Korea og Tyrkia
 Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

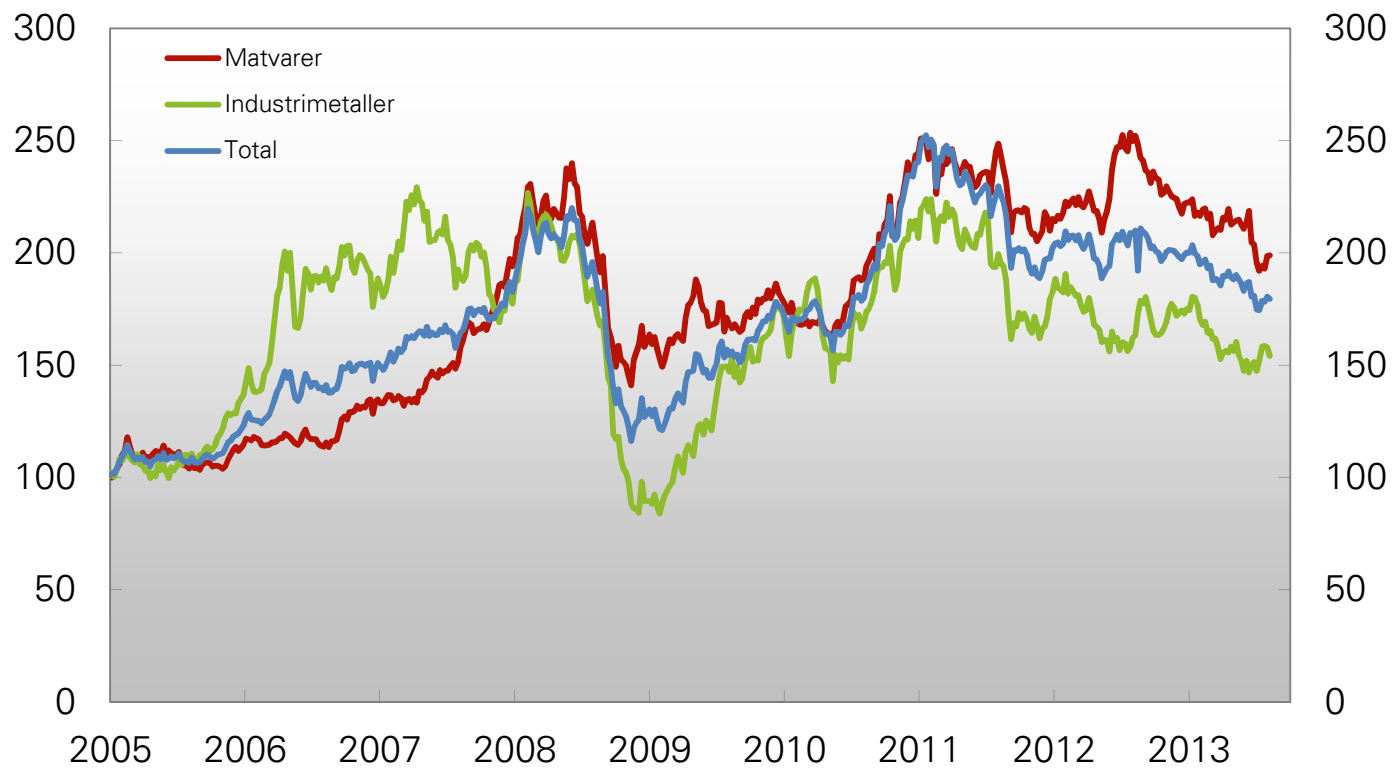
Figur 3.11 Priser på kull, råolje og naturgass. USD per MMBtu¹⁾.
Januar 2005 – desember 2015

1) Million British thermal unit

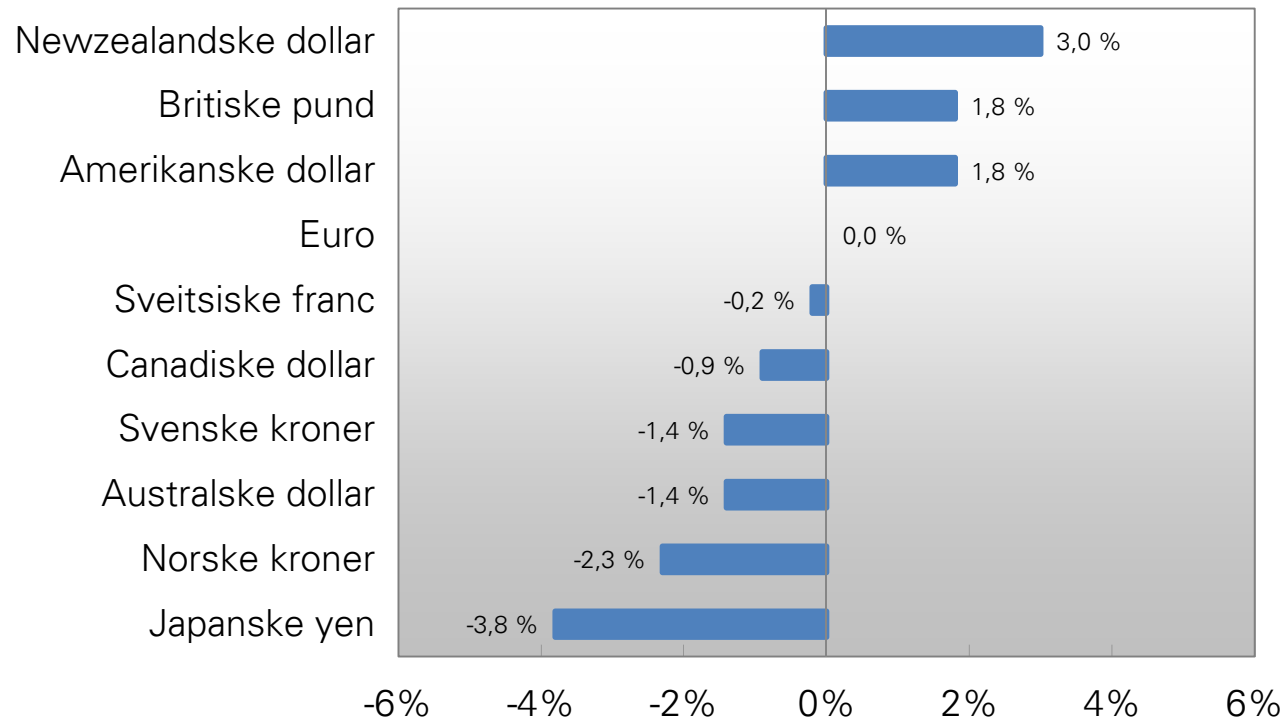
Kilder: IMF, Thomson Reuters, Statistisk sentralbyrå, Finansdepartementet og Norges Bank

Figur 3.12 Economist råvareprisindeks. 7. januar 2005 = 100.
7. januar 2005 – 6. september 2013

Kilde: Thomson Reuters

Figur 3.13 Effektive valutakurser G10-valutaer. Endring siden 19. juni 2013.¹⁾
Per 12. september 2013

1) Positive tall betyr sterkere valutakurs
Kilder: Bloomberg og Norges Bank

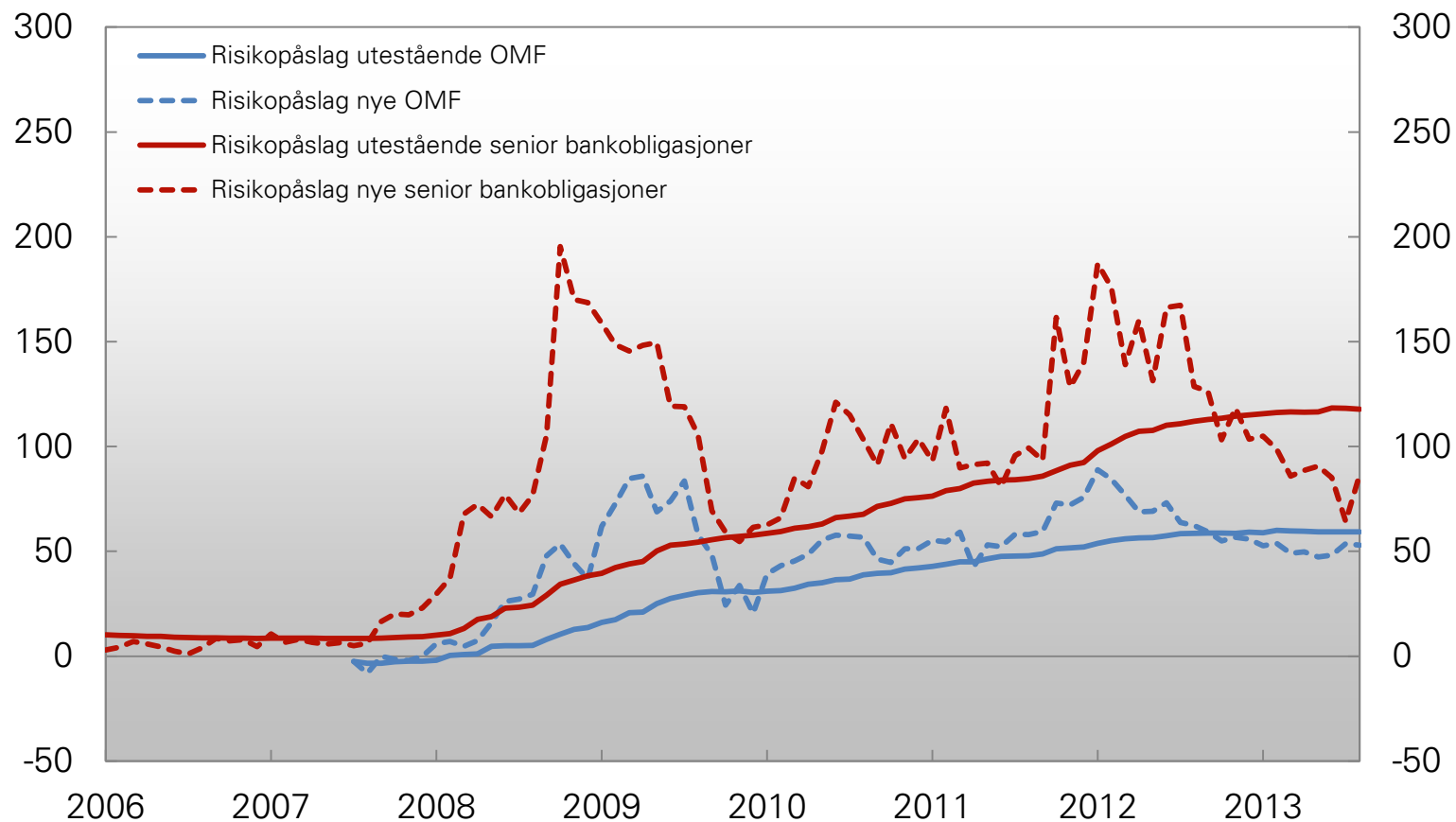
Figur 3.14 Bankenes kvalitative vurderinger av tilgang og risikopåslag på markedsfinansiering.¹⁾ Mars 2008 – august 2013

Tilgang finansiering	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kort løpetid NOK	[Heatmap data]					
Kort løpetid valuta	[Heatmap data]					
Lang løpetid NOK	[Heatmap data]					
Lang løpetid valuta	[Heatmap data]					
Påslag finansiering	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kort løpetid NOK	[Heatmap data]					
Kort løpetid valuta	[Heatmap data]					
Lang løpetid NOK	[Heatmap data]					
Lang løpetid valuta	[Heatmap data]					

1) Gjennomsnitt av bankene som rapporterer til Norges Banks likviditetsundersøkelse. For kortsiktig finansiering i valuta er bare banker som er aktive i disse markedene medregnet. Rød betyr dårligere tilgang og høyere påslag, grå betyr uendret, mens grønn står for bedre tilgang og lavere påslag. I enkelte perioder med økt markedsuro har bankene rapportert to ganger i måneden

Kilde: Norges Bank

Figur 3.15 Gjennomsnittlige risikopåslag¹⁾ på ny og utestående obligasjonsgjeld for norske bankkonsern²⁾. Basispunkter. Januar 2006 – august 2013

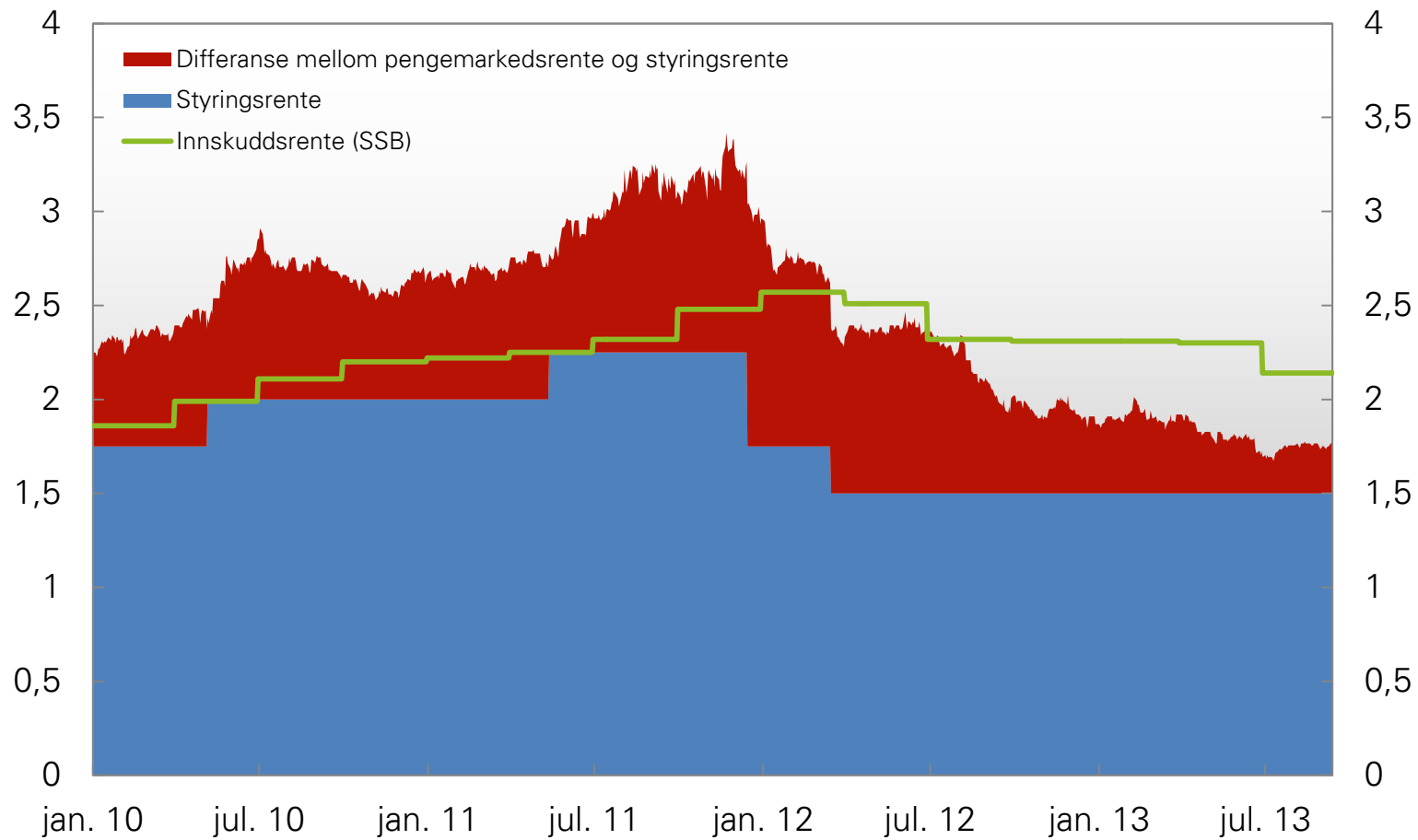

1) Differanse mot 3-måneder NIBOR

2) Alle banker og kredittforetak med unntak av filialer av utenlandske banker i Norge

Kilder: Bloomberg, Stamdata, DNB Markets og Norges Bank

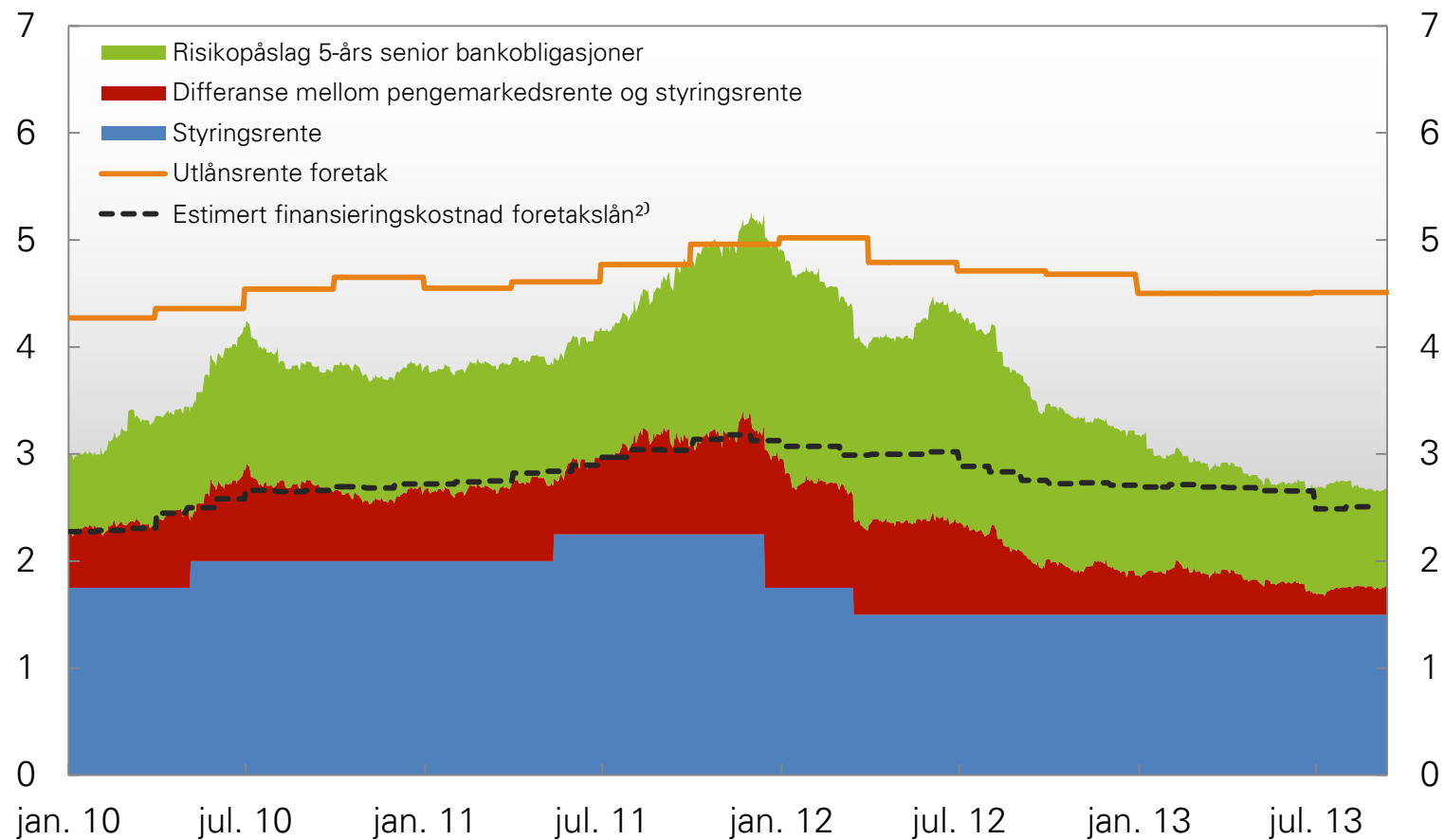
Figur 3.16 Innskuddsrente¹⁾ og pengemarkedsrente.
Prosent. 1. januar 2010 – 12. september 2013

1) Alle banker i Norge

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.17 Utlånsrente foretakslån¹⁾ og finansieringskostnader.
 Prosent. 1. januar 2010 – 12. september 2013

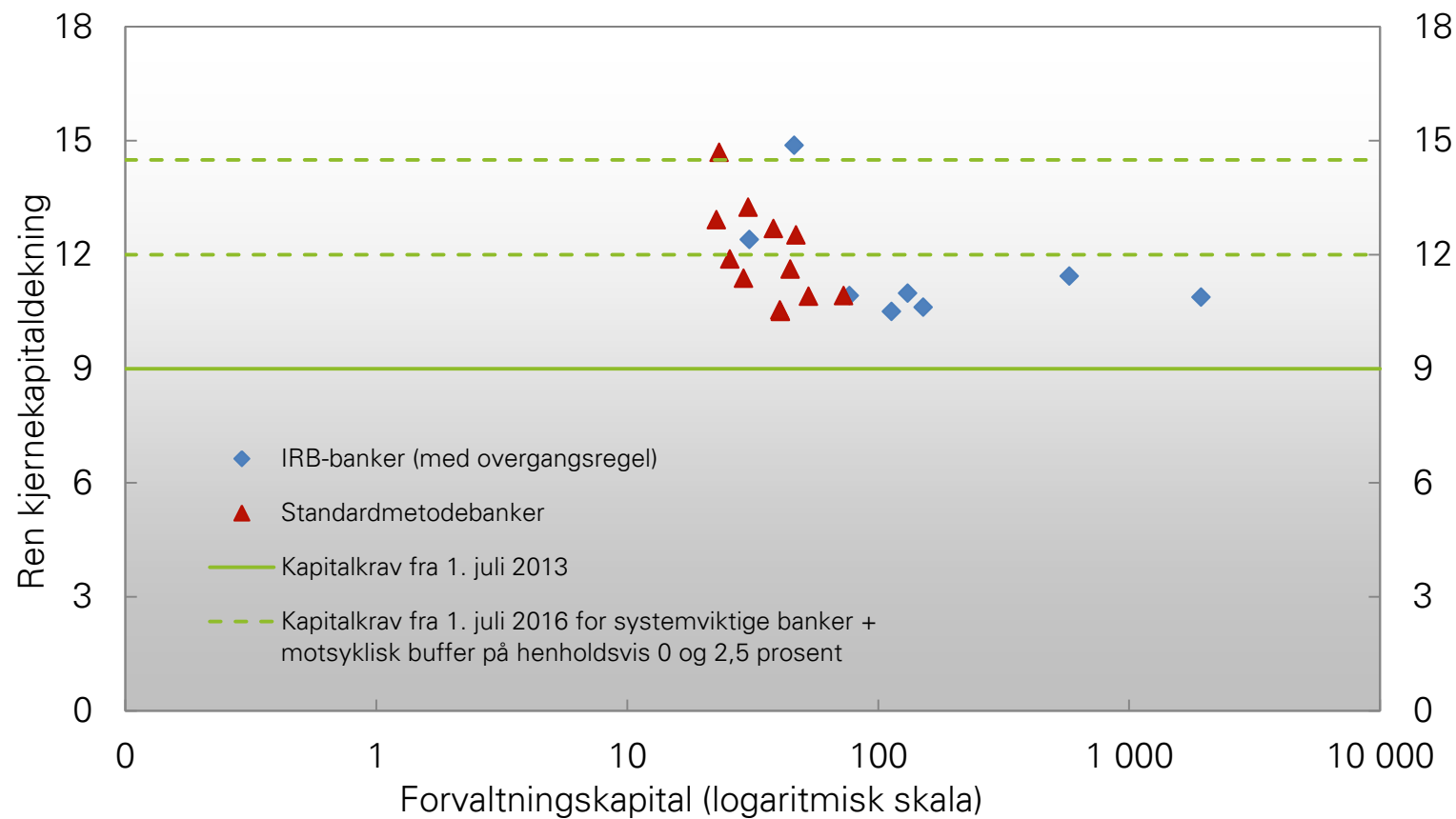

1) Alle banker og kredittforetak i Norge

2) Estimert ut i fra vektet rente på beholdning av senior bankobligasjoner og vektet innskuddsrente

Kilder: DNB Markets, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

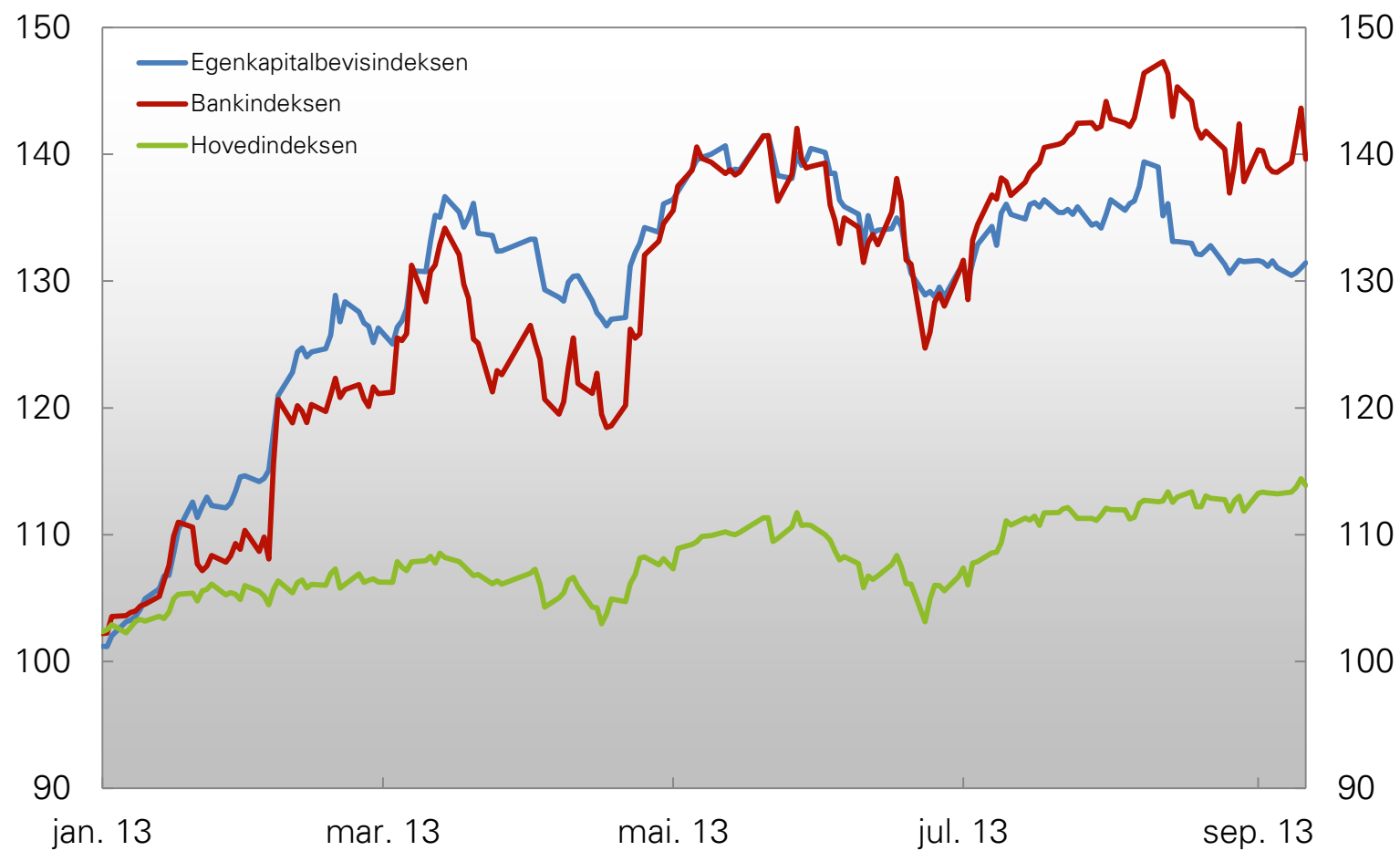
Figur 3.18 Bankkonsernenes¹⁾ rene kjernekapitaldekning tillagt hele resultatet hittil i år. Prosent. Forvaltningskapital. Milliarder kroner. Per 30. juni 2013

1) Bankkonsern med forvaltningskapital større enn 20 milliarder kroner med unntak av filialer av utenlandske banker i Norge

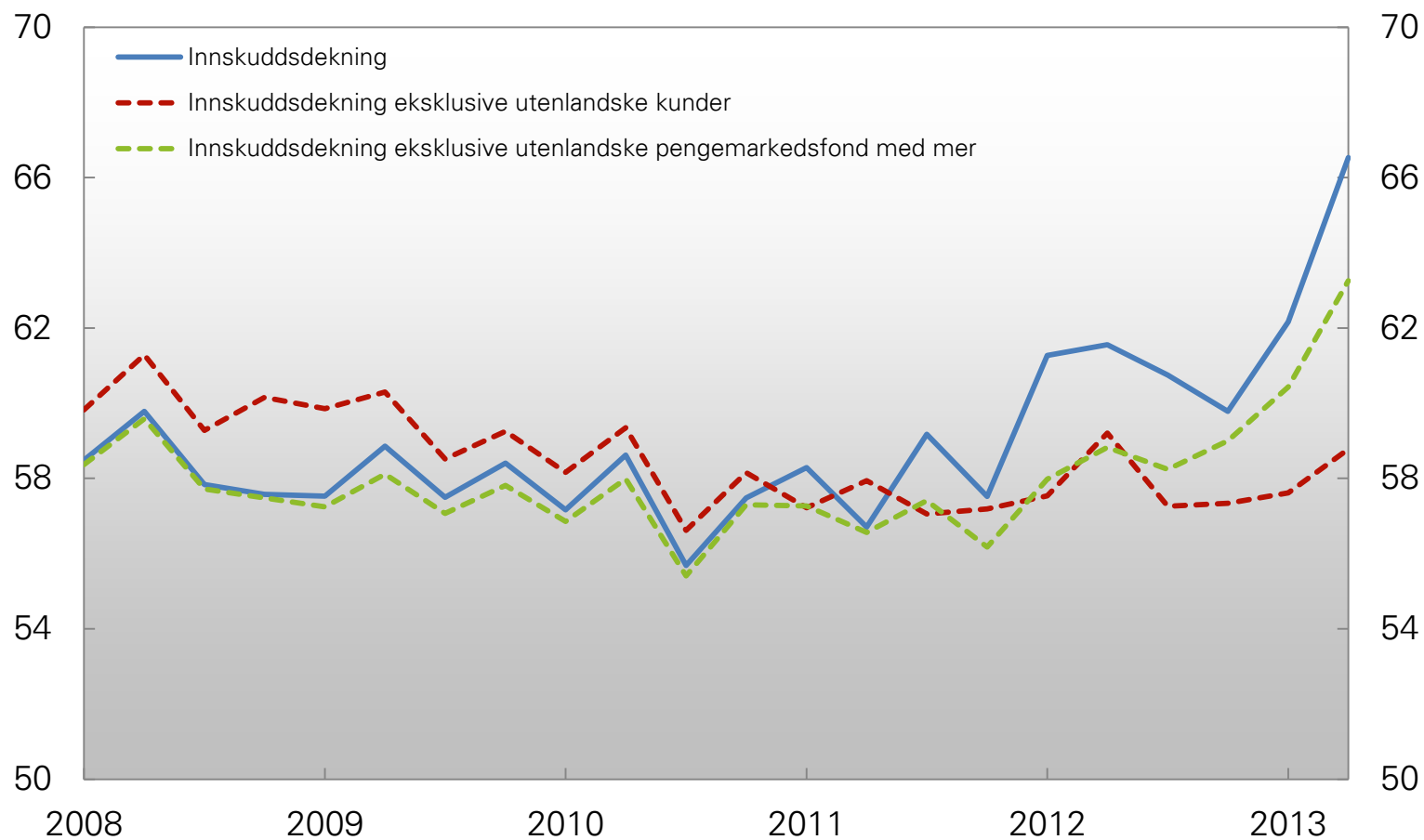
Kilder: Finanstilsynet, bankkonsernenes resultatrapporter og Norges Bank

Figur 3.19 Kursutvikling for bankaksjer, egenkapitalbevis og for Oslo Børs generelt. Indeks. 28. desember 2012 = 100. 2. januar 2013 – 12. september 2013

Kilde: Thomson Reuters

Figur 3.20 Innskuddsdekning.¹⁾²⁾ Prosent. 1. kv. 2008 – 2. kv. 2013

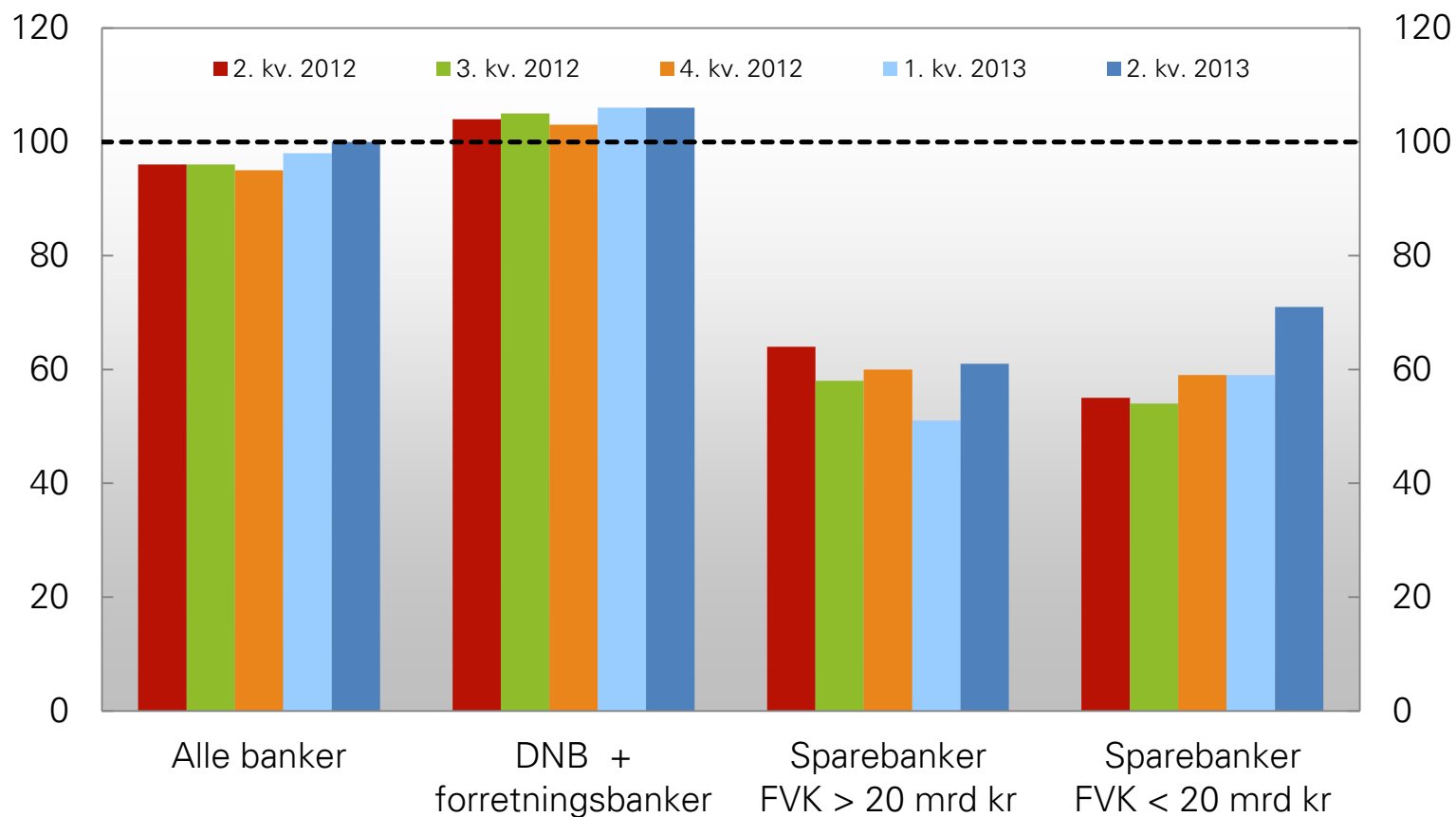

1) Innskuddsdekning er innskudd fra kunder i prosent av utlån til kunder

2) Alle banker og kreditforetak med unntak av filialer og datterbanker av utenlandske banker i Norge

Kilde: Norges Bank

Figur 3.21 Bankenes¹⁾ likvide eiendeler i prosent av krav til likvide eiendeler (LCR).²⁾ Konserntall. Vektet gjennomsnitt for gruppen. Per utgangen av kvartalet

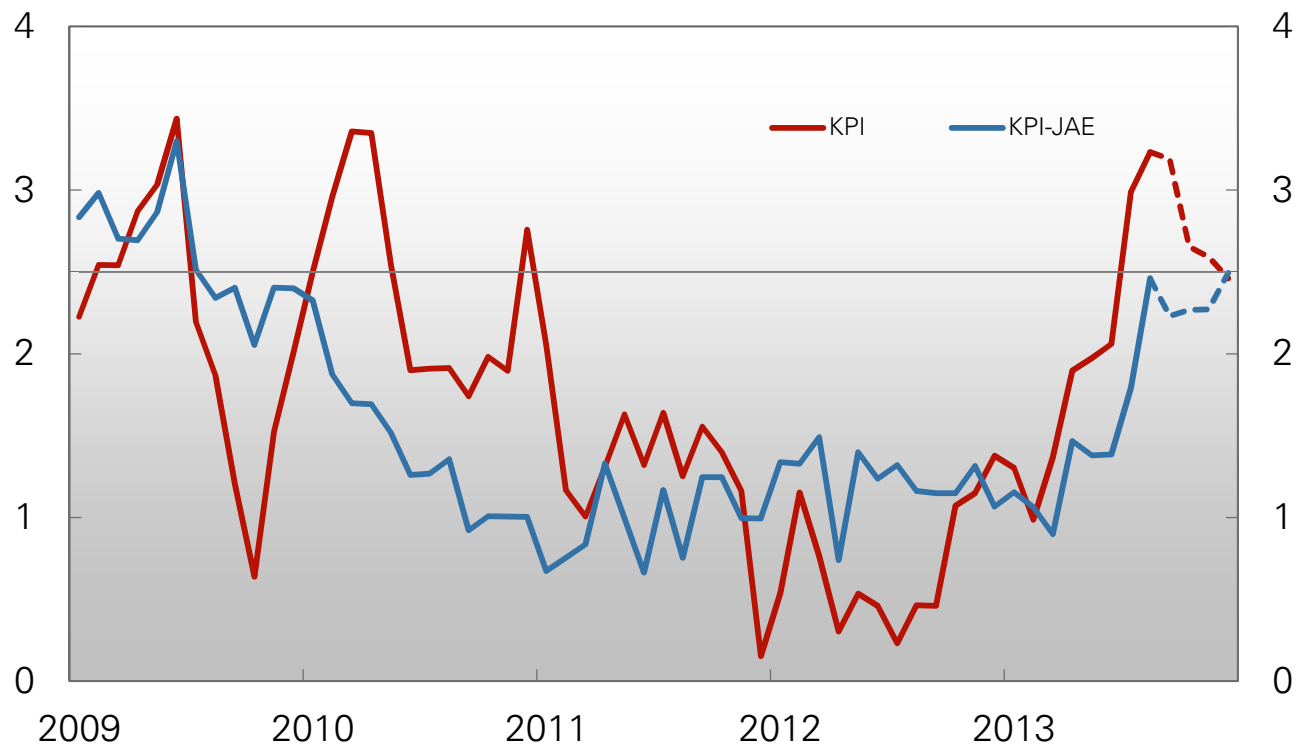

1) Alle banker med unntak av filialer av utenlandske banker i Norge

2) Beregningene bygger på anbefalingene som Baselkomiteen publiserte i 2010

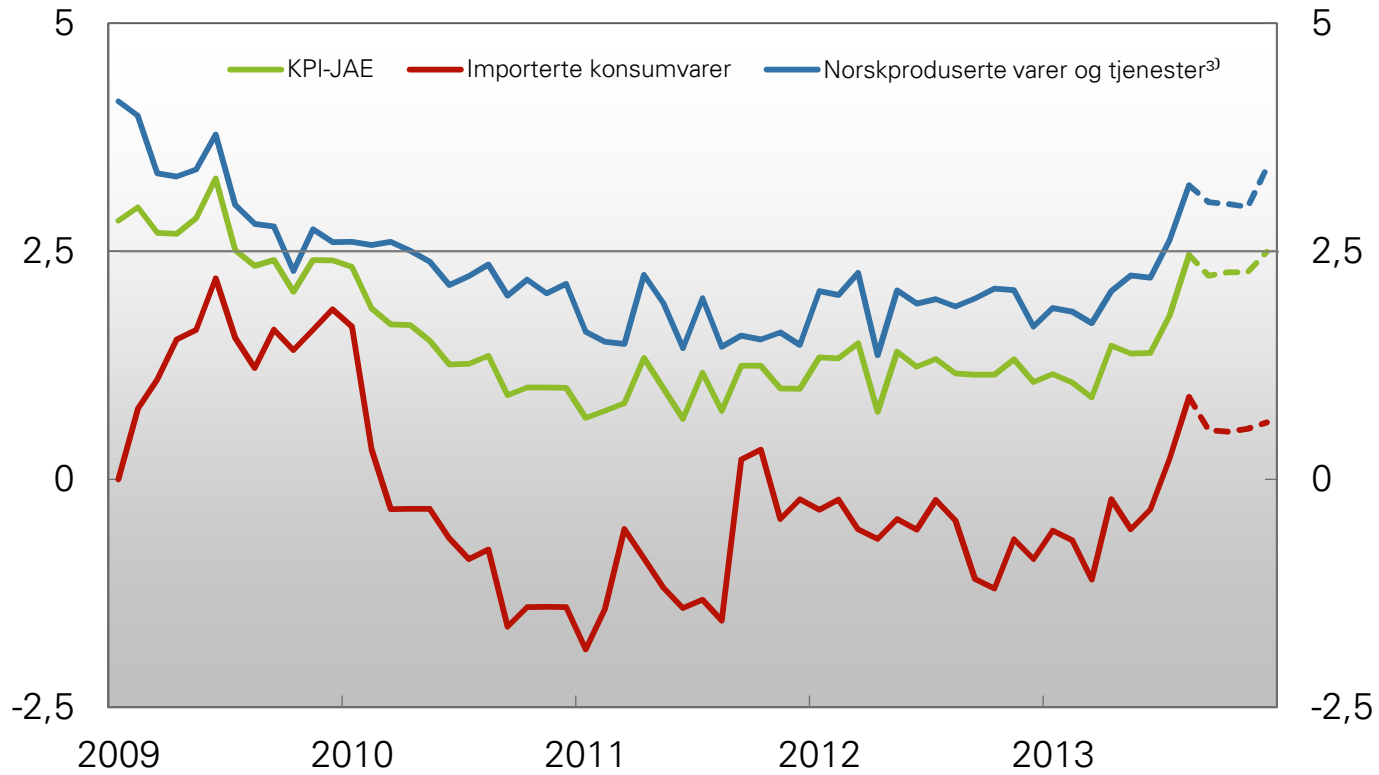
Kilder: Finanstilsynet og Norges Bank

Figur 3.22 KPI og KPI-JAE¹⁾. Tolvmånedersvekst. Prosent.
Januar 2009 – desember 2013²⁾

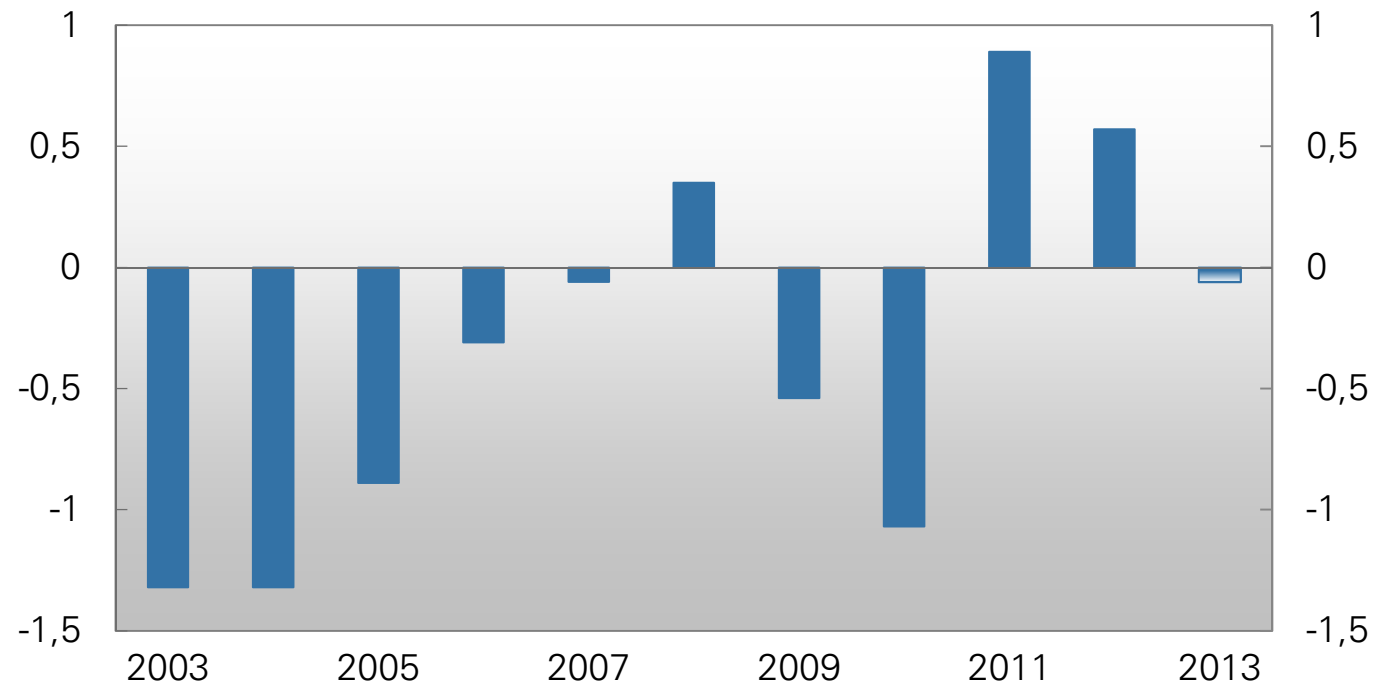
1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer
2) Anslag for september 2013 – desember 2013 (stiplet)
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.23 KPI-JAE¹⁾. Totalt og fordelt etter leveringssektorer.
 Tolvmånedersvekst. Prosent. Januar 2009 – desember 2013²⁾

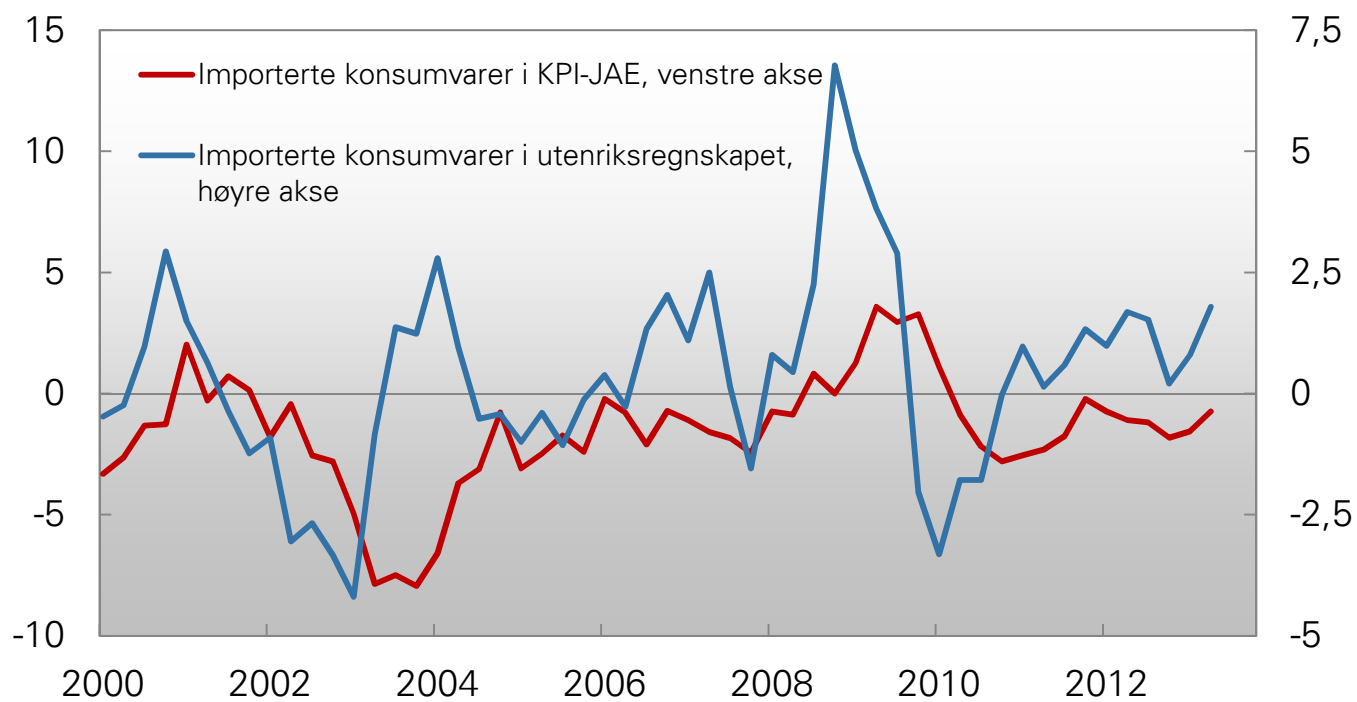
1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer
 2) Anslag for september 2013 – desember 2013 (stiplet)
 3) Norges Banks beregninger
 Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.24 Indikator for internasjonale prisimpulser til importerte konsumvarer målt i utenlandsk valuta. Årsvekst. Prosent. 2003 – 2013¹⁾

1) Anslag for 2013
Kilde: Norges Bank

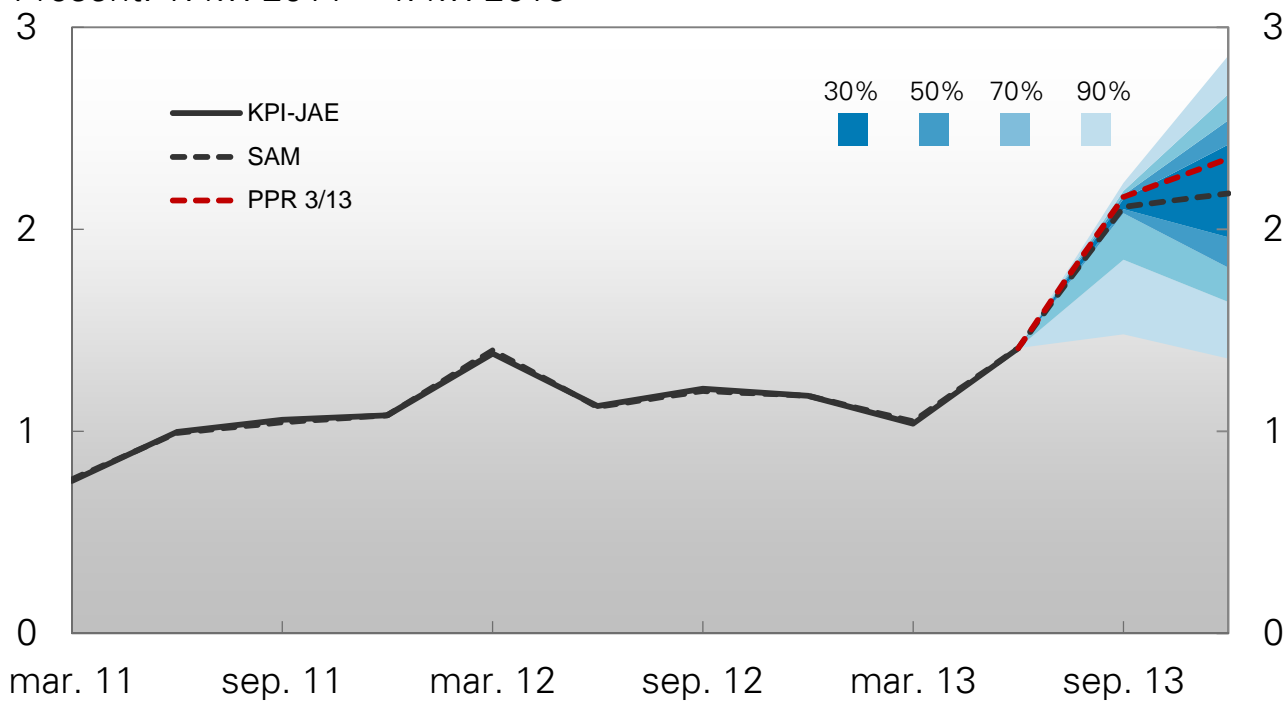
Figur 3.25 Importerte konsumvarer i KPI-JAE¹⁾ og utenriksregnskapet.
Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2000 – 2. kv 2013

1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 3.26 KPI-JAE¹⁾. Faktisk utvikling, anslag i referansebanen og fremskrivninger fra SAM²⁾ med usikkerhetsvifte. Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2011 – 4. kv. 2013³⁾

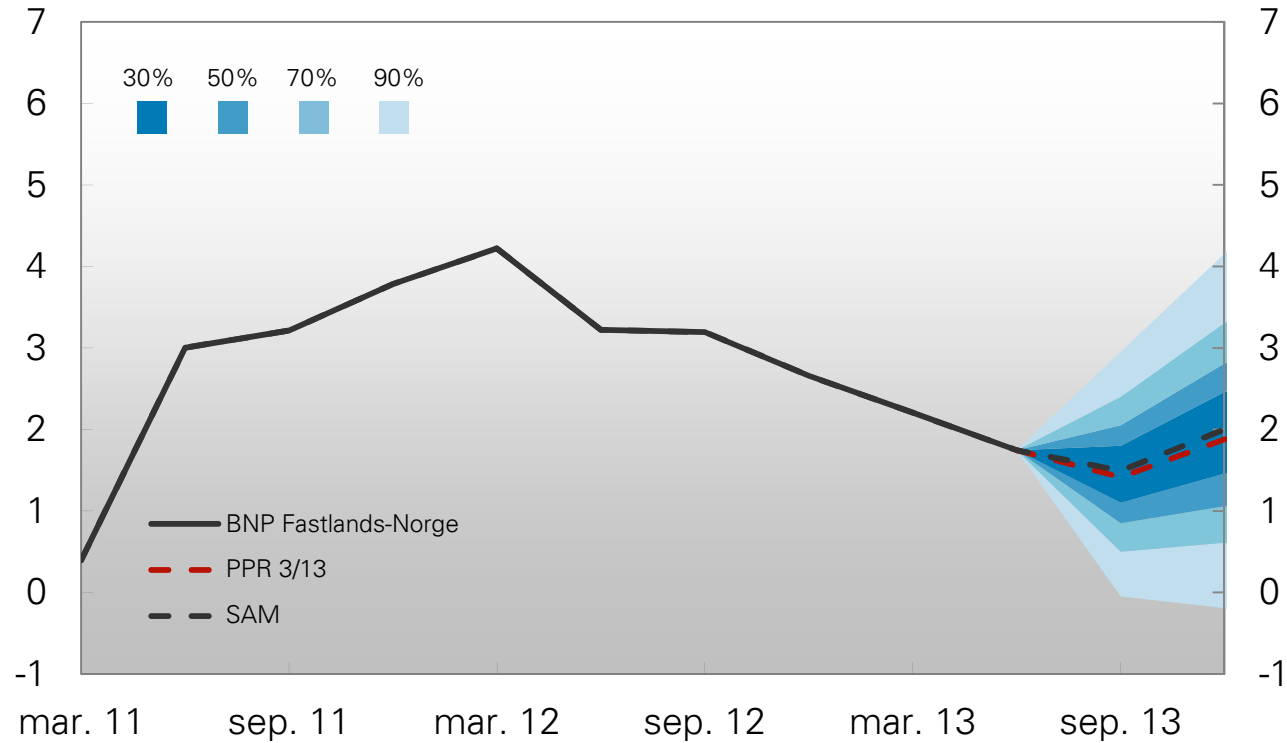
1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer

2) System for sammenveining av korttidsmodeller

3) Anslag for 3. kv. 2013 – 4. kv. 2013 (stiplet)

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.27 BNP for Fastlands-Norge. Faktisk utvikling, anslag i referansebanen og fremskrivninger fra SAM¹⁾ med usikkerhetsvifte. Firekvartalersvekst. Volum. Sesongjustert. Prosent. 1. kv. 2011 – 4. kv. 2013

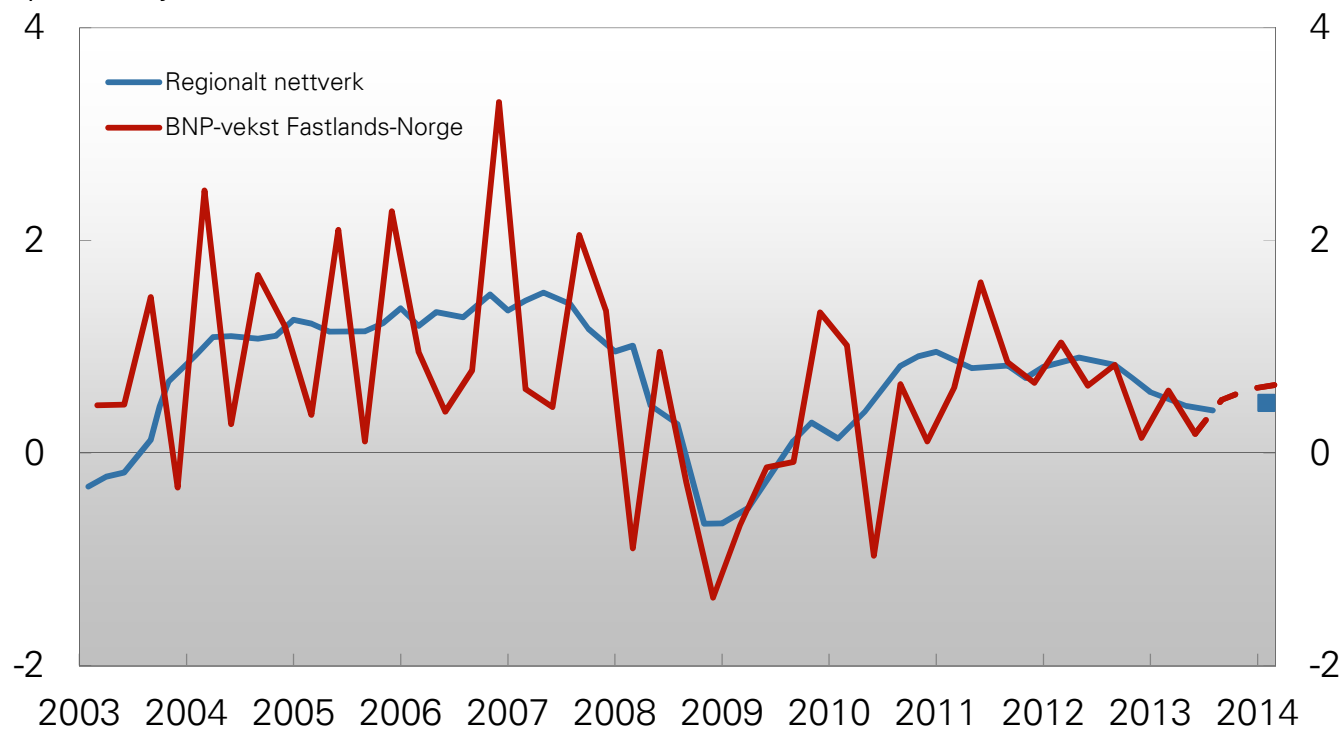

1) System for sammenveining av korttidsmodeller

2) Anslag for 3. kv. 2013 – 4. kv. 2013 (stiplet)

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.28 BNP for Fastlands-Norge¹⁾ og Norges Banks regionale nettverks indikator for vekst i produksjon siste tre måneder og forventet vekst i produksjon neste seks måneder. Prosent. 1. kv. 2003 – 1. kv. 2014²⁾

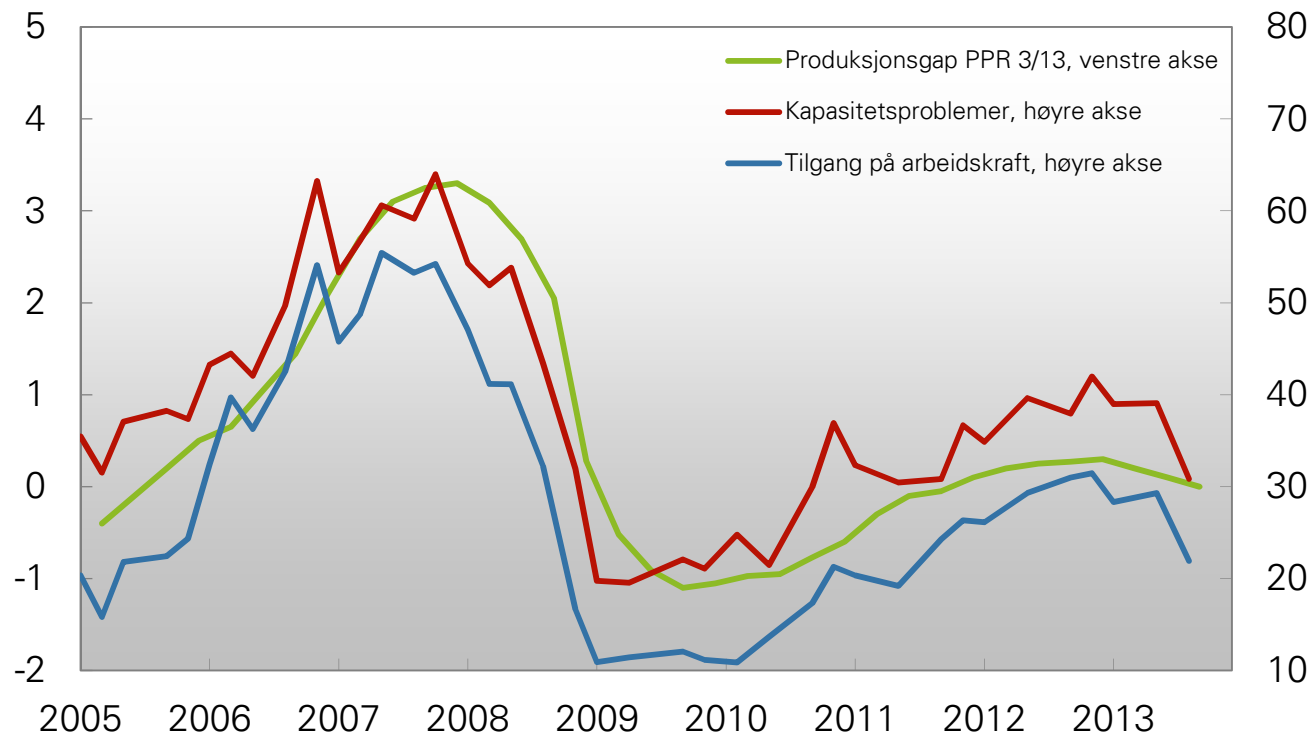
1) Sesongjustert kvartalsvekst. Volum

2) Siste observasjon i Regionalt nettverk er september 2013.

Siste observasjon for BNP-vekst er 2. kvartal 2013. Anslag for 3. kv 2013 – 1 kv. 2014 (stiplet)

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

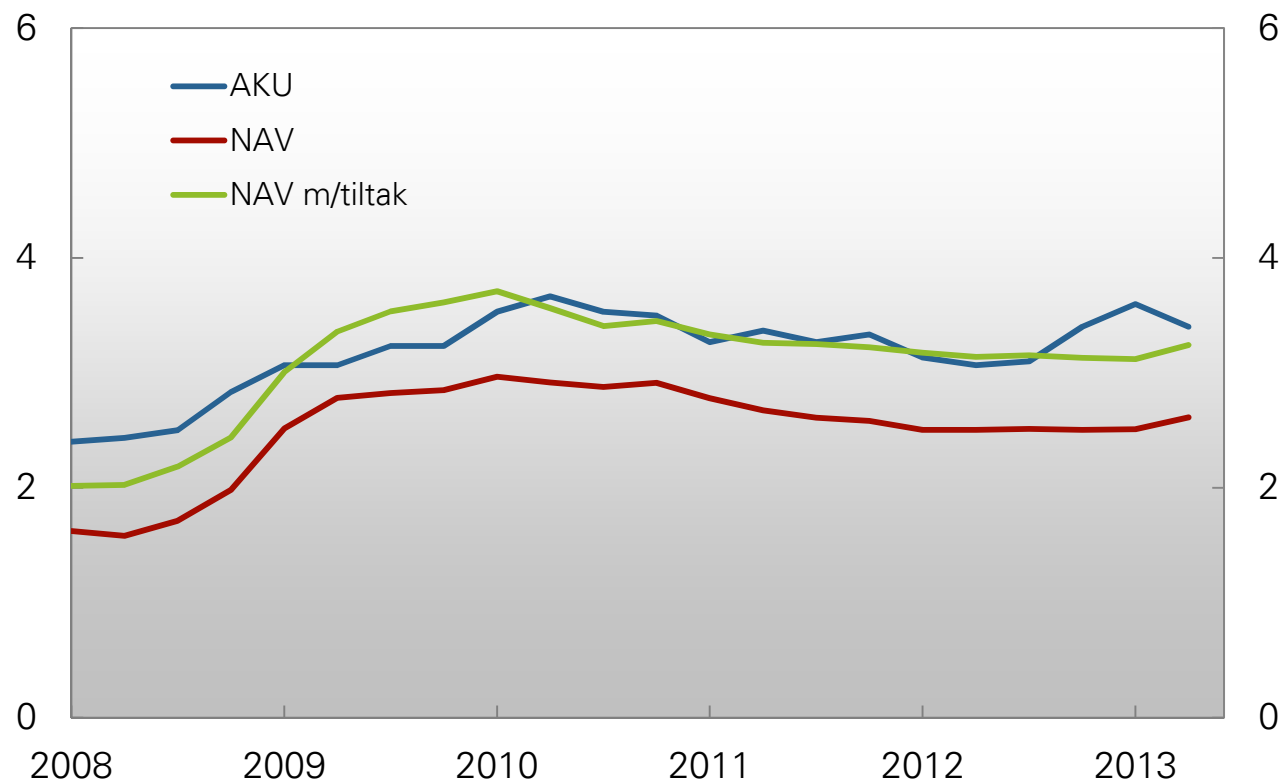
Figur 3.29 Kapasitetsproblemer og tilgang på arbeidskraft¹⁾ i Regionalt nettverk og anslag på produksjonsgapet. Prosent. 1. kv. 2005 – 3. kv. 2013

1) Andel av kontaktbedrifter som vil ha noen eller betydelige problemer med å møte en vekst i etterspørselen og andel av kontakter som svarer at tilgangen på arbeidskraft begrenser produksjonen

Kilde: Norges Bank

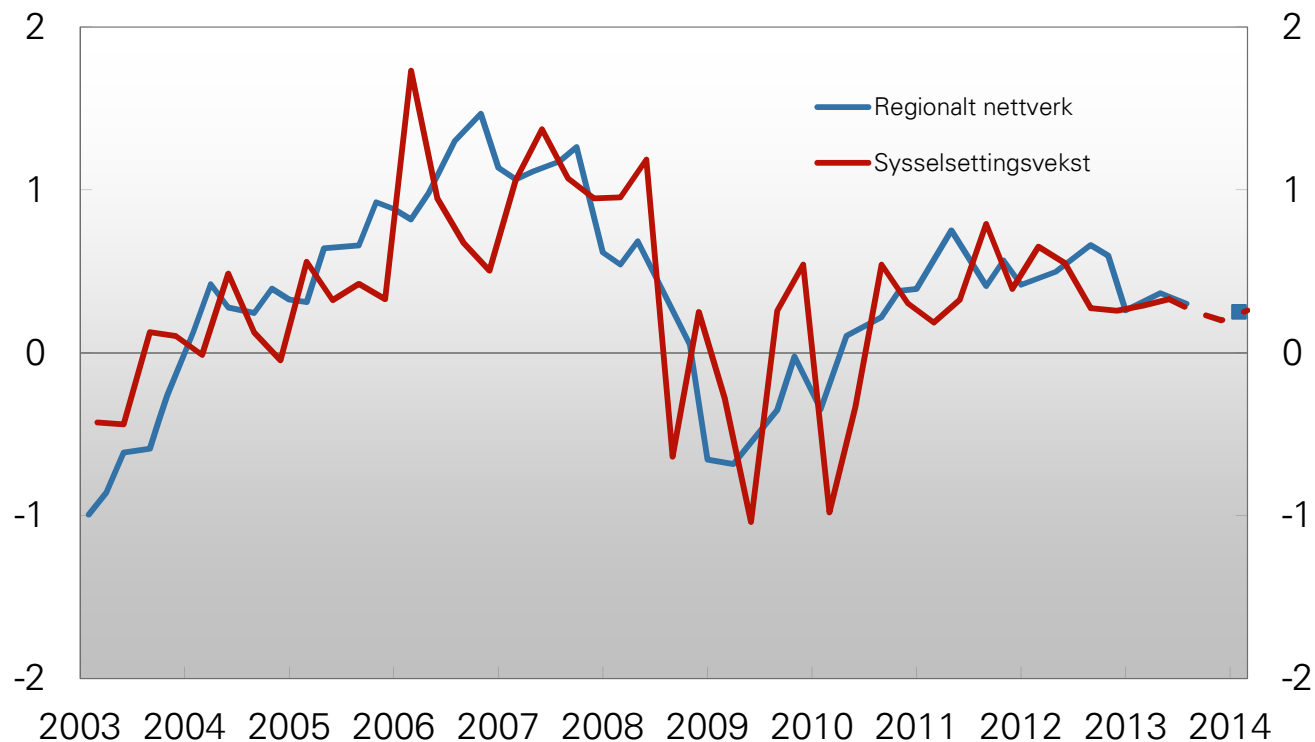
Figur 3.30 Arbeidsledighet i prosent av arbeidsstyrken. AKU¹⁾ og NAV. Sesongjustert. Prosent. 1. kv. 2008 – 2. kv. 2013

1) Arbeidskraftundersøkelsen

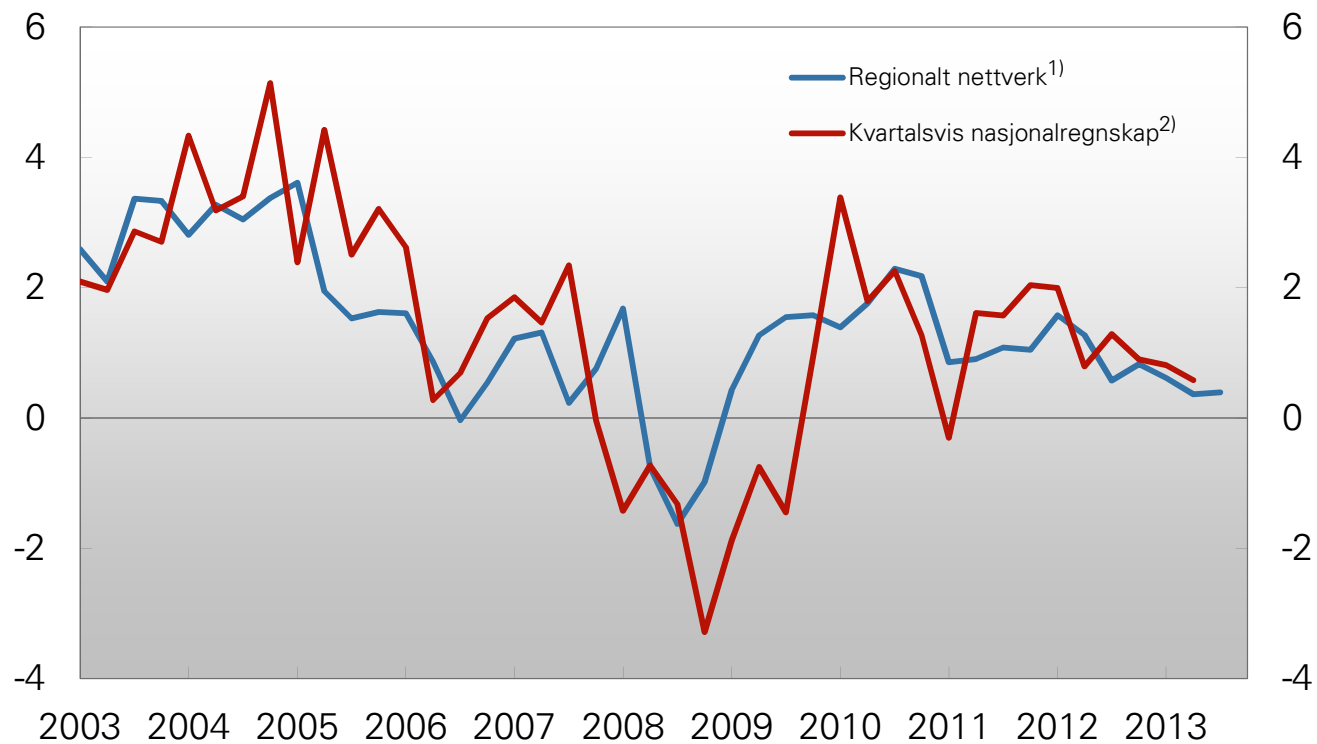
Kilder: Statistisk sentralbyrå og NAV

Figur 3.31 Sysselsetting¹⁾ og Norges Banks regionale nettverks indikator for vekst i sysselsetting og forventet vekst i sysselsetting neste tre måneder. Prosent. 1. kv. 2003 – 1. kv. 2014²⁾

1) Sesongjustert kvartalsvekst i kvartalsvis nasjonalregnskap
 2) Siste observasjon for Regionalt nettverk er september 2013. Siste sysselsettings-observasjon i kvartalsvis nasjonalregnskap er 2. kvartal 2013, anslag for 3. kv. 2013 – 1. kv. 2014 (stiplet linje)
 Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.32 Produktivitet i Fastlands-Norge. Produksjon per sysselsatt.
Årsvekst. Prosent. 1. kv. 2003 – 3. kv. 2013

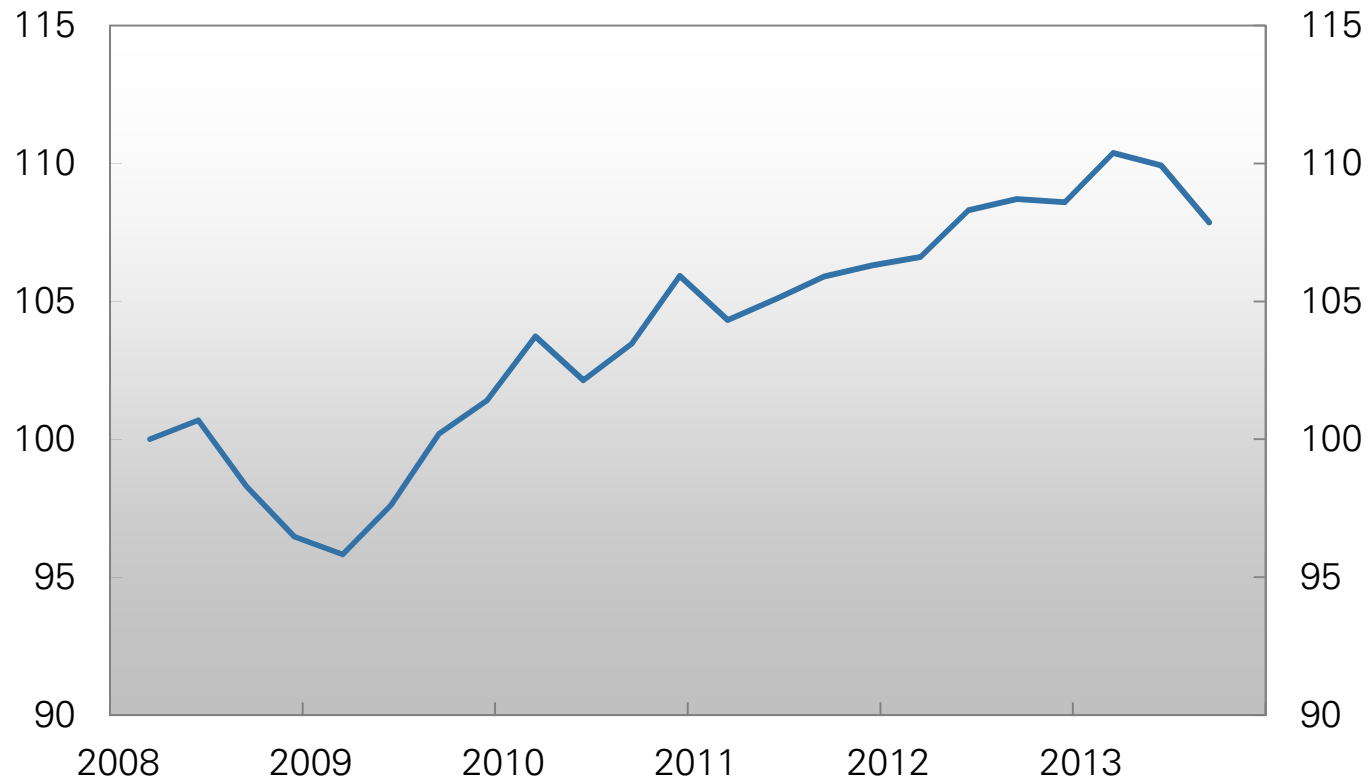
1) Annualisert kvartalsvekst

2) Firekvarteralsvekst

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

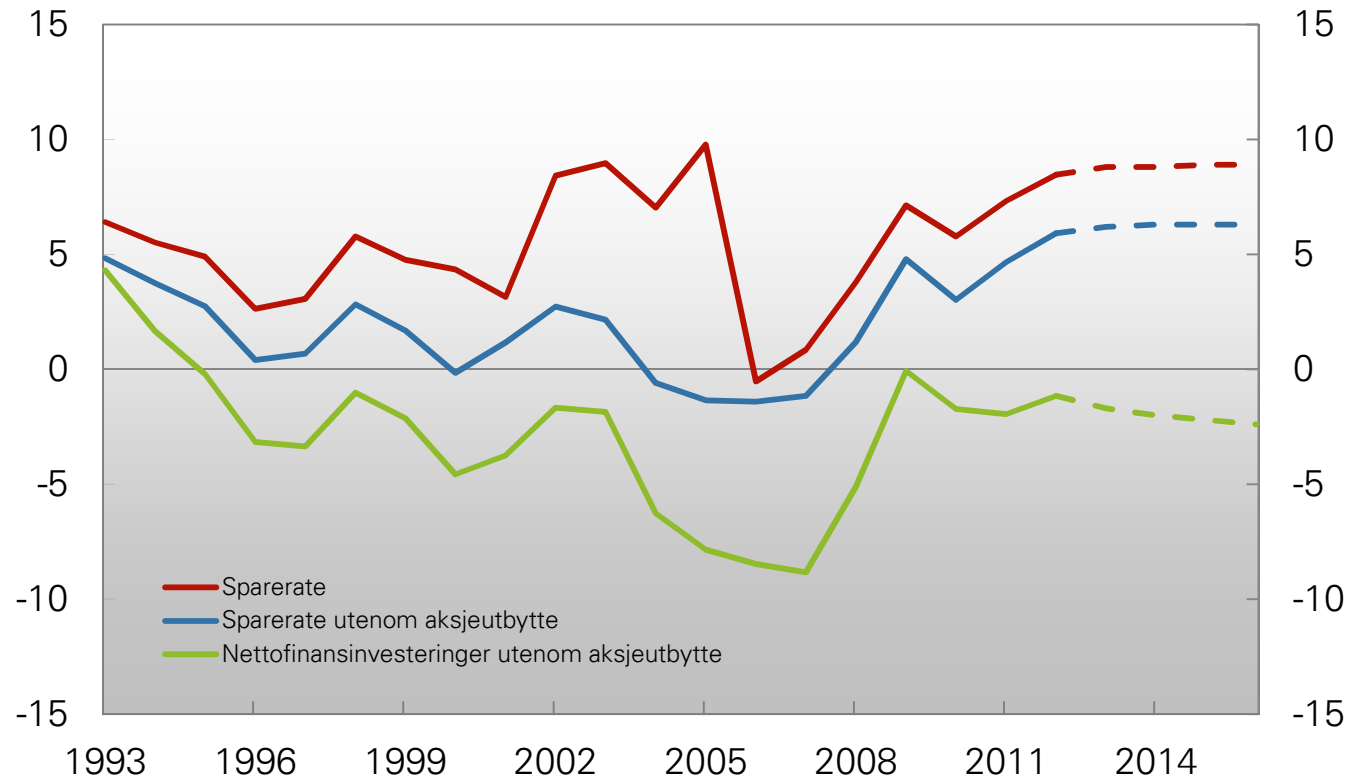
Figur 3.33 Varekonsumindeksen.

Indeks. 1. kv. 2008 = 100. Sesongjustert. 1. kv. 2008 – 3. kv. 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå

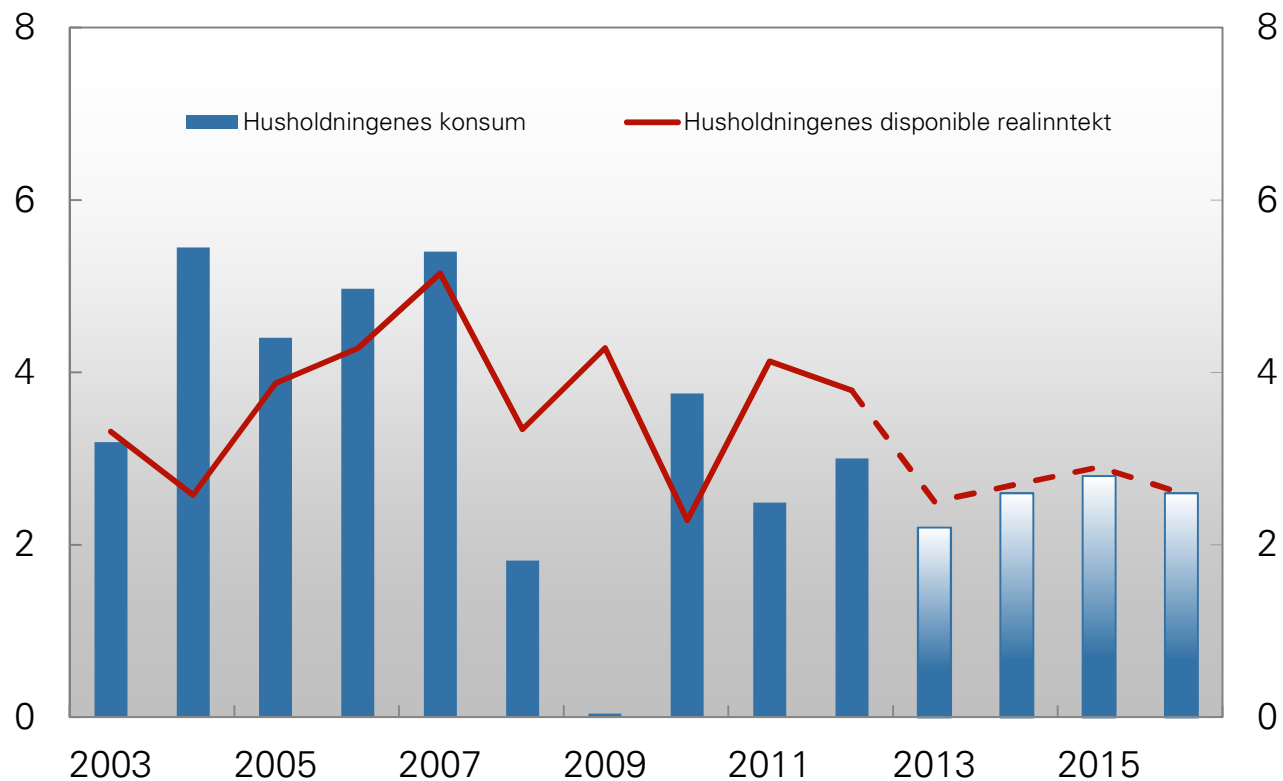
Figur 3.34 Husholdningenes sparing og nettofinansinvesteringer som andel av disponibel inntekt. Prosent. 1993 – 2016¹⁾

1) Anslag for 2013 – 2016 (stiplet)

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.35 Husholdningenes konsum¹⁾ og disponible realinntekt²⁾.
Årsvekst. Prosent. 2003 – 2016³⁾

1) Inkluderer konsum i ideelle organisasjoner. Volum

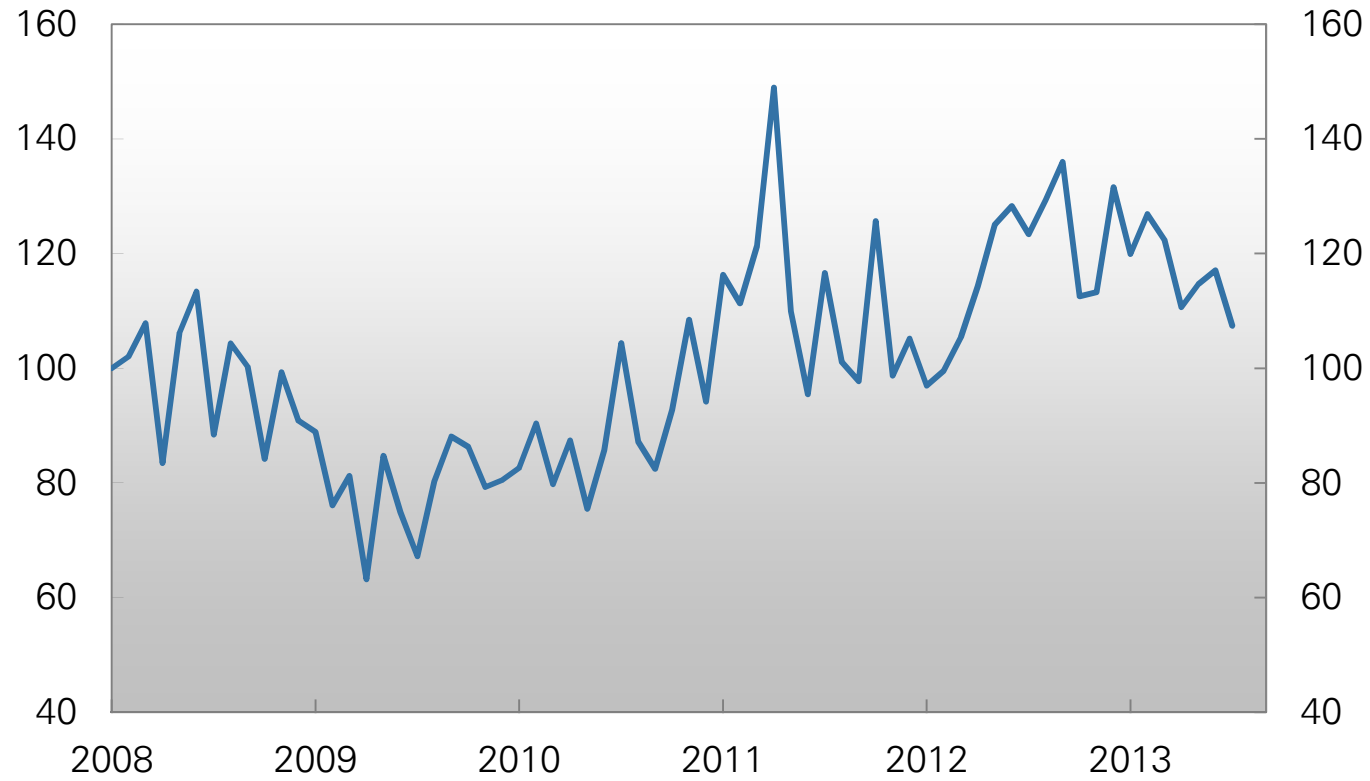
2) Eksklusive aksjeutbytte. Inkluderer inntekt i ideelle organisasjoner

3) Anslag for 2013 – 2016 (stiplet)

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

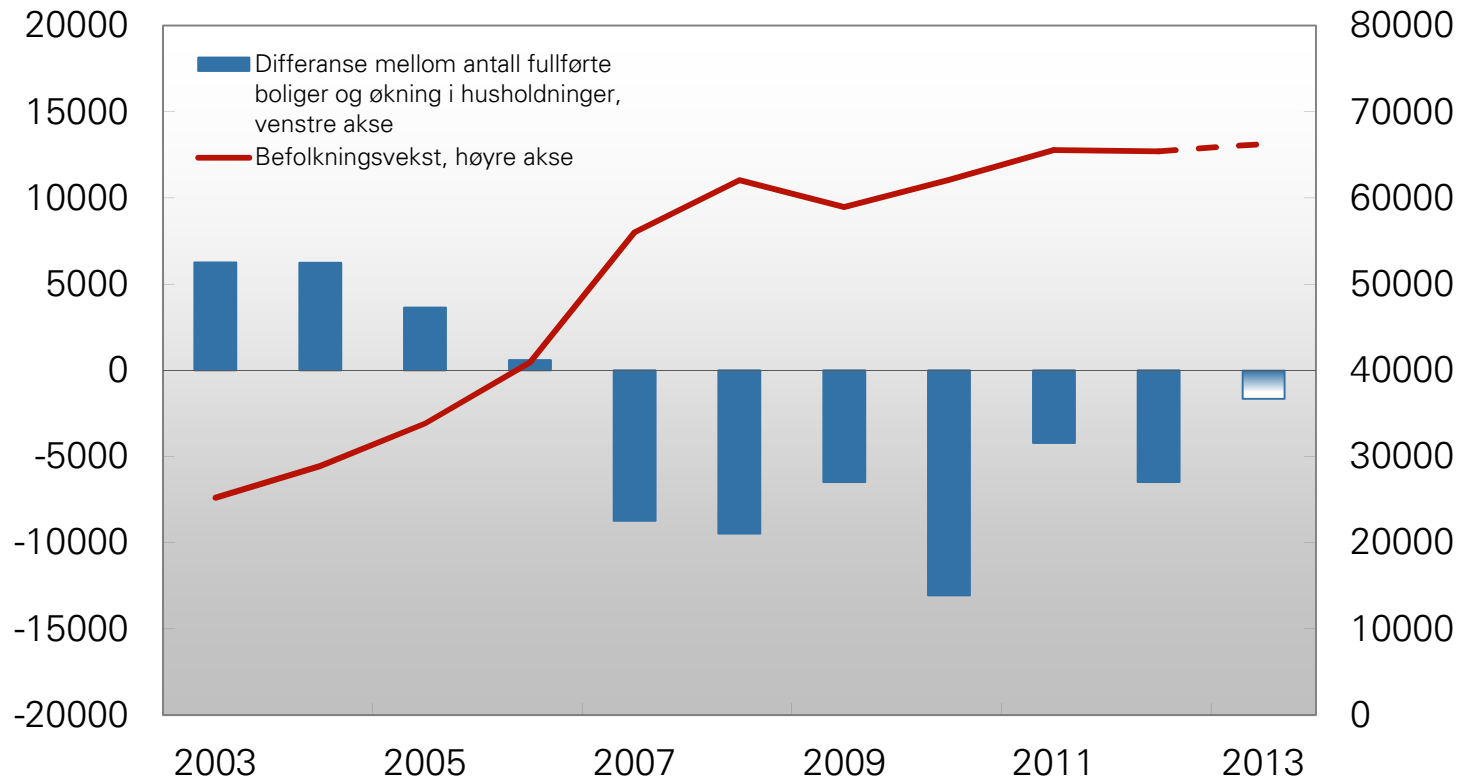
Figur 3.36 Igangsetting av boliger.

Sesongjustert. Areal. Indeks. Januar 2008 = 100. Januar 2008 - august 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå

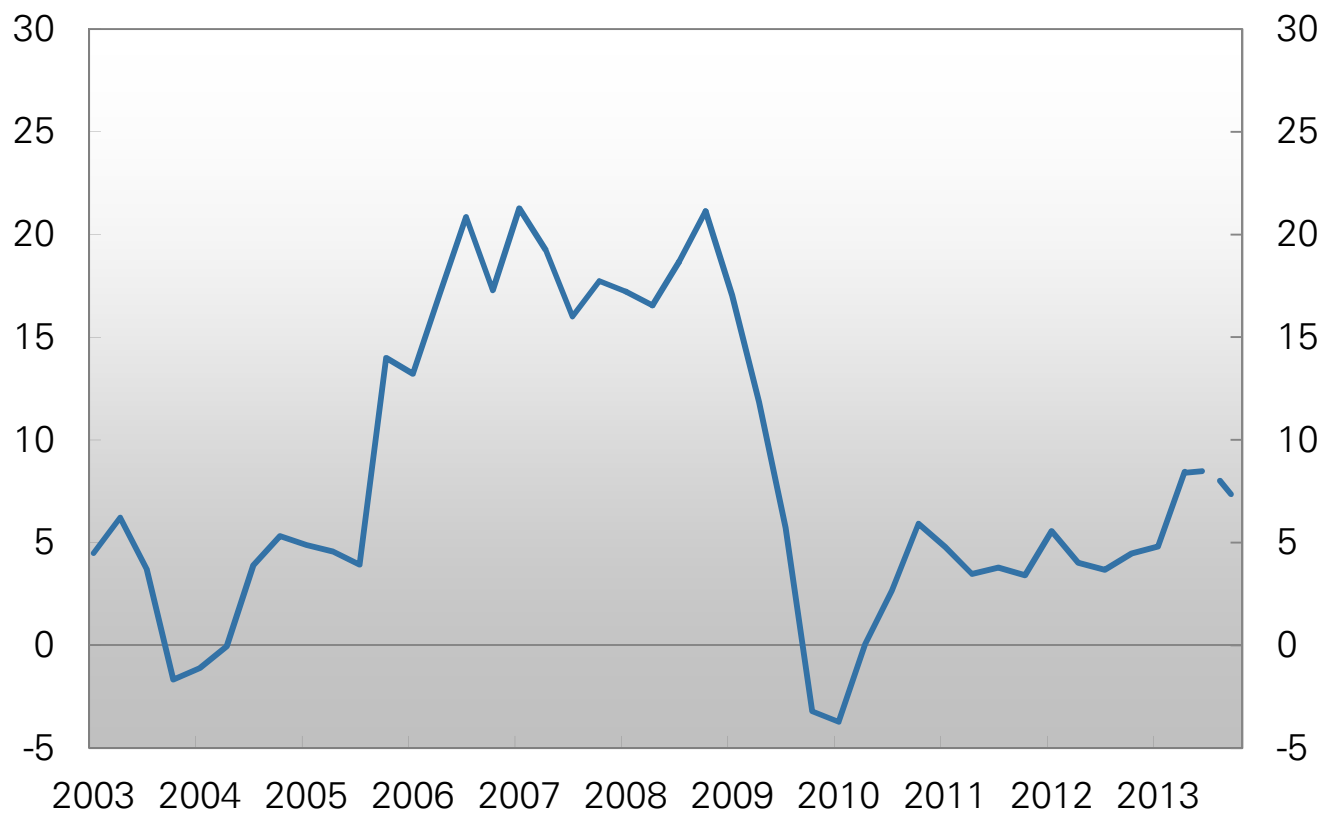
Figur 3.37 Differanse mellom antall fullførte boliger og økning i husholdninger, samt befolkningsvekst. 2003 – 2013¹⁾

1) Anslag for 2013

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.38 Gjeldsvekst i ikke-finansielle foretak for Fastlands-Norge.¹⁾
Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2003 – 4. kv. 2013²⁾

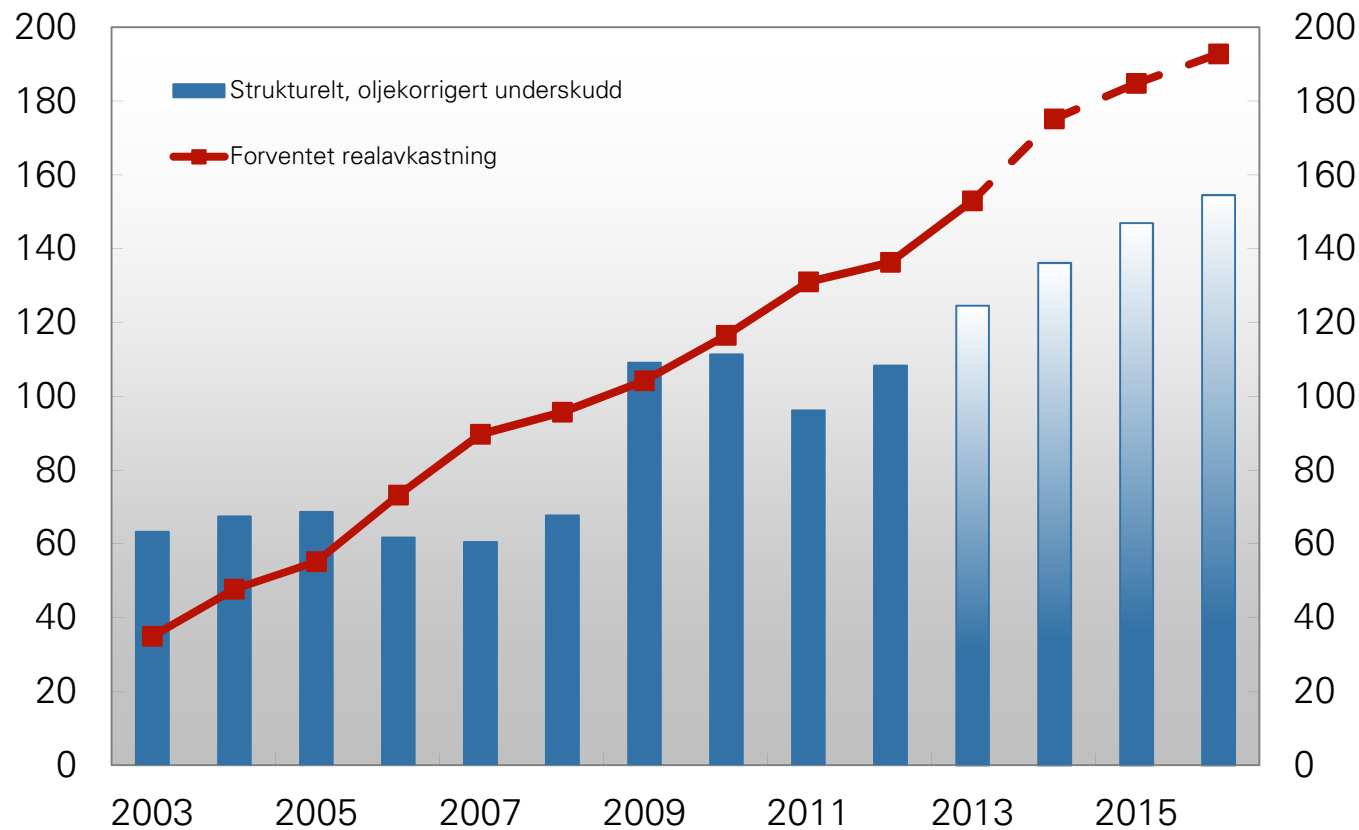

1) Vekst basert på beholdningstall

2) Anslag for 3. kv. 2013 - 4. kv. 2013

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.39 Det strukturelle, oljekorrigerede underskuddet og forventet realavkastning av Statens pensjonsfond utland. Faste 2013-priser. Milliarder kroner. 2003 – 2016¹⁾

1) Anslag for 2013 – 2016

Kilder: Finansdepartementet og Norges Bank